

Årsredovisning 2020

Vänersborgs kommun

Innehållsförteckning

1. Inledning	
1.1. Kommunstyrelsens ordförande	2
2. Förvaltningsberättelsen	
2.1. Översikt över verksamhetens utveckling	3
2.2. Den kommunala koncernen	4
2.3. Viktiga förhållanden för ekonomisk ställning	5
2.4. Händelser av väsentlig betydelse	8
2.5. Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	9
2.6. God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	11
2.7. Balanskravsresultat	22
2.8. Förväntad utveckling	22
2.9. Väsentliga personalförhållanden	23
3. Finansiella rapporter	
3.1. Resultaträkning och kassaflödesanalys	25
3.2. Balansräkning	26
3.3. Noter	27
3.4. Drift- och investeringsredovisning	34
3.5. Jämförelsetal	38
4. Nämnderna	
4.1. Kommunfullmäktige och valnämnden	39
4.2. Revisionen	40
4.3. Barn- och utbildningsnämnden	41
4.4. Byggnadsnämnden	45
4.5. Kommunstyrelsen	47
4.6. Kultur- och fritidsnämnden	51
4.7. Miljö- och hälsoskyddsnämnden	55
4.8. Samhällsbyggnadsnämnden	57
4.9. Socialnämnden	62
4.10. Överförmyndarnämnden	68
5. Miljö- och välfärdsredovisning	69
6. Bolagen	
6.1. AB Vänersborgsbostäder	73
6.2. Fastighets AB Vänersborg	75
6.3. Kunskapsförbundet Väst	77
6.4. Hunneberg Kungajakt och Viltmuseum AB	79
6.5. Vattenpalatset Vänerparken AB	81
6.6. Nätakteibolaget Biogas i Brålanda AB	82
6.7. Norra Älvsborgsräddningstjänstförbund	83
6.8. Fyrstads Flygplats AB	85

Kommunstyrelsen ordförande

År 2020 kommer vi att komma ihåg som det år då Coronapandemin spred sig som en löpeld över hela världen, vår kommun har inte varit något undantag. Vi hamnade då i ett läge där vi följde Folkhälsomyndighetens presskonferenser varje dag och organiserade vår verksamhet utifrån de rekommendationer som Regering och Folkhälsomyndigheten gick ut med. Det innebär att kommunen gick upp i stabsläge den 11 mars där vi också utökade staben med stödfunktioner kring kommunikation, samhällsstöd juridik och näringsliv. Detta gjordes för att så långt som möjligt vara ett stöd för vår kommunala verksamhet men inte minst vara ett stöd för föreningar, näringsliv och alla invånare i Vänersborgs kommun. I början av september hade pandemin minskat i omfattning så att vi kunde gå tillbaka till ett mer normalt läge. Senare på hösten så tog det fart igen och det kom en andra våg som gjorde att vi fick gå tillbaks till stabsläge igen.

Året som gått kommer vi också komma ihåg som det år då vi verkligen fick lära oss att hålla avstånd, tvätta händerna och stanna hemma om vi är sjuka. När vi inte har fått träffas fysiskt så har detta också medfört en otrolig utveckling på kort tid när det gäller digitala möten. Ambitionen har hela tiden varit att vi inte ska ställa in utan vi ska så långt det är möjligt ställa om.

Ur en mycket besvärlig situation så föds det väldigt mycket kreativitet. Vi hittar nya vägar för att göra svåra problem till utmaningar för att vi ska få vardagen att ändå fungera någorlunda. Viljan att hjälpas åt och att samarbeta tillsammans har varit mycket stor under året.

Trots den svåra situation vi befinner oss i så finns det fortfarande en stor framtidstro och det händer ganska mycket i vår kommun.

Det byggs fortfarande mycket bostäder vilket tyder på att vi är attraktiva som kommun.

Investeringsnivån har under året legat på en rekordnivå beroende på att vi har flera stora projekt på gång samtidigt så som Öxnereds skola, multiköket på torpa, Idrottsgatan 7 med mera. Investeringsnivån kommer att vara väldigt hög dom kommande åren också med ny skola på Holmängen, utbyggnad och nybyggnad av förskolor, renovering av broar och kajer och stora VA investeringar.

Med hjälp av tillfälligt ekonomiskt stöd från staten och hårt arbete från anställda och förtroendevalda, kan vi för 2020 redovisa ett starkt bokslutsresultat. Detta ger oss bättre förutsättningar att klara framtida ekonomiska utmaningar i form av höga planerade investeringsnivåer och en osäker utveckling av skatteintäkterna.

Samrådsgruppen för hållbar utveckling och miljö har jobbat vidare med dom globala målen i Agenda 2030 och hur vi ska koppla dom till våra sex inriktningsmål som gäller från 2021.

Styrgruppen för strategisk samhällsplanering har också jobbat vidare med att få fram en bild av hur vår kommun kan se ut 2040 så att vi redan nu kan planera långsiktigt.

Tack vare ett fantastiskt arbete under pandemin så har vi utvecklat samarbetet med civilsamhället.

Jag vill tacka alla medarbetare i våra verksamheter för den fantastiska viljan att anpassa och ställa om arbetet utifrån dom restriktioner som varit under året och ändå kunna utföra ett väldigt bra arbete.

Jag vill också tacka våra frivilligorganisationer, föreningar och näringsliv för att ni ihop med kommunens medarbetare verkligen har knutit näven i fickan för att vi ska klara av den situation vi har och skapa förutsättningar att förverkliga vår vision

Attraktiv och hållbar i alla delar hela livet.

Benny Augustsson
Kommunstyrelsens ordförande

Översikt över verksamhetens utveckling

Avsnittet avser att skapa en bild över utvecklingen de senaste fem åren. Dels för den kommunala koncernen dels för kommunen.

Både kommunens och koncernens redovisade resultat är positiva och betydligt högre än tidigare år. De stora överskotten beror till stor del på ökade statsbidrag och statliga kompensationer till följd av coronapandemin.

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 179 mnkr vilket är 130 mnkr högre än föregående år. Koncernens investeringar uppgick till 481 mnkr vilket är en minskning jämfört med föregående år.

Kommunens resultat uppgick till 161 mnkr vilket är det högsta någonsin. Resultatet är 124 mnkr högre än 2019 och 129 mnkr högre än budgeterat. Nämnderna redovisade ett sammantaget överskott om 27 mnkr mot budget.

Kommunens investeringar uppgår till 342 mnkr och är 97 mnkr högre än föregående år. Kommunens investeringsnivå har bara varit högre en gång tidigare. Utvecklingen de senaste åren är att kommunens investeringar har ökat varje år med undantag av 2019.

Snabbfakta kommunen

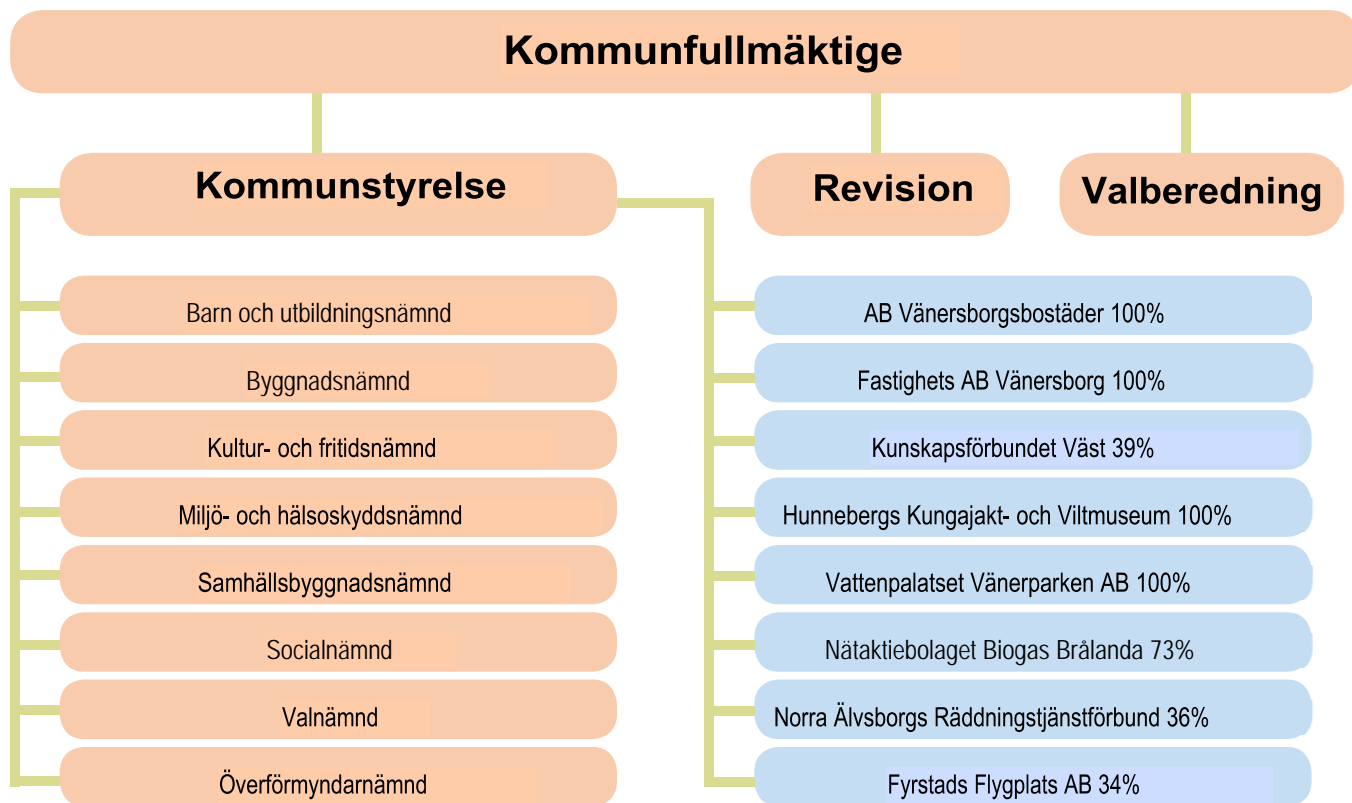
	2016	2017	2018	2019	2020
Antal invånare	38 955	39 151	39 411	39 591	39 624
Skattesats (kr)	22:21	22:21	22:21	22:21	22:21
Antal anställda, kommunen	3 479	3 599	3 679	3 595	3 526
Årets resultat, kommunen (mnkr)	59	76	5	37	161
Årets resultat, koncernen (mnkr)	90	79	7	49	179
Årets investeringar, kommunen (mnkr)	175	215	248	245	342
Årets investeringar, koncernen (mnkr)	340	347	498	491	481
Årets avskrivningar kommunen (mnkr)	83	88	91	94	105

Vad gäller koncernen är utvecklingen liknande dock sker viss minskning både 2019 och 2020.

I takt med investeringarna ökar också avskrivningarna. Årliga ökande avskrivningar tar en större andel av det finansiella utrymmet i kommunen. De höga investeringsnivåerna bidrar också till ökande driftskostnader och på sikt högre upplåning.

För att klara en ökande investeringsnivå krävs att även resultatet ökar. Resultatutvecklingen har varit ojämn från rimliga nivåer 2016 och 2017 till en kraftig resultatförsämring 2018. Resultatet för 2019 blev högre än 2018 för att 2020 nå en toppnivå. Årets höga resultat bidrar till att hålla nere upplåningsbehovet för kommande ökande investeringsnivåer.

Den kommunala koncernen

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har till uppgift att leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet.

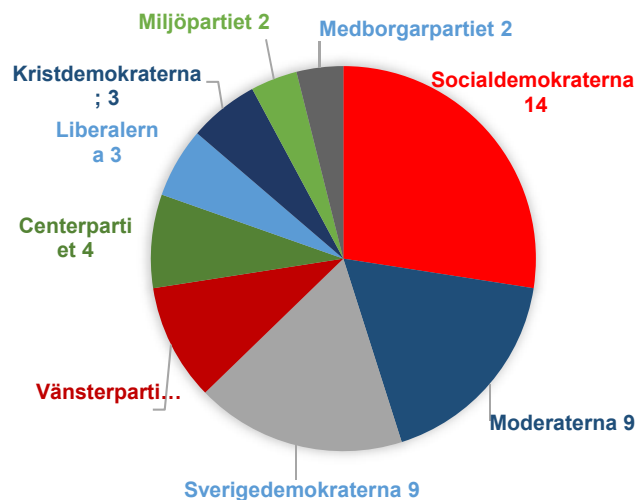
Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. De 51 ledamöterna utses vid allmänna val vart fjärde år. Fullmäktige fattar beslut om övergripande frågor såsom skattesats, mål och riktlinjer samt om kommunens budget m.m. Fullmäktige leds under mandatperioden av ett presidium som består av ordförande Annalena Levin (C), förste vice ordförande Dan Åberg (M) och andre vice ordförande Anneli Guilotte (S).

Kommunala nämnder

Kommunens nämndsorganisation är fastställd av kommunfullmäktige. I Vänersborgs kommun finns utöver kommunstyrelsen åtta nämnder. För alla nämnder finns ett reglemente som anger vilket ansvarsområde varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och det ska ske inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige och ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till fullmäktige.

Socialdemokraterna, centerpartiet och miljöpartiet utgör styrande minoritet.

Kommunstyrelsen sammansättning 2020

Ordförande: Benny Augustsson (S)
1:e vice ordförande: Gunnar Lidell (M)
2:e vice ordförande: Bo Carlsson (C)

Ledamöter:

Kenneth Borgmalm (S) Elisabeth Bohlin (S)
 Henrik Harlitz (M) Mats Andersson (C)
 James Bucci (V), Marianne Ramm (V)
 Marie-Louise Bäckman (KD)
 Anna-karin Sandberg (MP)
 Ola Wesley (SD), Anders Strand (SD)
 Gunnar Henriksson (L) Morgan Larsson (MBP)

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Avsnittet avser att beskriva förhållanden som är väsentliga för resultat och ställning.

Samhällsekonomisk bakgrund

Dramatisk nedgång och successiv återhämtning av den globala ekonomin

Pandemin har präglat den globala ekonomin under 2020 och skapat osäkerhet i prognoser och bedömningar. Konjunkturinstitutet (KI) bedömer i sin decemberrapport att den globala bruttonationalprodukten faller med 4,0 procent 2020 för att sedan växa med 4,6 procent 2021 och något mindre året därpå. Till följd av nya restriktioner och självpåtagen social distansering i spåren av den andra vågen av smittspridning dämpas återhämtningen i slutet av 2020 i världsekonomin. Längre fram under 2021 antas smittspridningen avta kopplat till att befolkningarna vaccineras och de flesta länder kan därmed successivt lätta på de restriktioner som införts under hösten.

Den andra våg av covid-19-pandemin som blossat upp under hösten i stora delar av Europa har blivit allvarligare än vad Konjunkturinstitutet och många andra bedömare tidigare räknade med. Det tredje kvartalet återhämtade sig ekonomin i bland annat euroområdet kraftigt efter den dramatiska nedgången det andra kvartalet 2020. Den andra vågen av smittspridning har lett till skärpta restriktioner och förnyade nedstängningar i många länder vilket bidrar till att BNP faller något det fjärde kvartalet i euroområdet.

Det tredje kvartalet 2020 steg BNP i USA med 7,4 procent jämfört med föregående kvartal och det var framförallt hushållens konsumtion som drev tillväxten. Uteblivna stimulanser från finanspolitiken tillsammans med mer utbredd social distansering har fått återhämtningen att bromsa in i slutet av 2020 och tillväxten kommer bli dämpad det första kvartalet 2021. Produktionen i Kina har återhämtat sig snabbare än i USA och euroområdet och växer i ungefär samma takt som innan covid-19-pandemin.

Ett begränsat utrymme för räntesänkningar har lett till att Europeiska centralbanken, (ECB), har lanserat ytterligare obligationsköp för att lindra de ekonomiska effekterna av pandemin. Sammantaget väntas ränteläget i omvärlden förbli lågt under hela prognoshorisonten

Stora svängningar i svensk ekonomi

Efter en svag BNP-tillväxt under 2019 så påverkades den svenska konjunkturen markant av covid-19-pandemin under 2020. Efter ett dramatiskt fall på ca 8 procent det andra kvartalet 2020 steg svensk BNP redan följande kvartal med nästan 5 procent. Trots den kraftiga återhämtningen det tredje kvartalet består lågkonjunkturen och ökad smittspridning gör att BNP-tillväxten bromsar in kraftigt det fjärde kvartalet och förblir enligt Konjunkturinstitutets bedömning dämpad det

första kvartalet 2021 innan konjunkturåterhämtningen återupptas det andra kvartalet 2021.

Den globala konjunkturedgången det andra kvartalet sänkte efterfrågan på svensk export och pandemin orsakade störningar i de globala leveranskedjorna. Exporten föll kraftigt till följd av detta men redan det tredje kvartalet skedde en återhämtning och svensk export steg med drygt 11 procent. Uppgången drevs nästan enbart av exporten av varor. Tjänsteexporten låg kvar på en mycket dämpad nivå och steg med endast 1 procent det tredje kvartalet.

Konjunkturinstitutet bedömer att sysselsättningen i form av arbetade timmar sjunker med 4 % under 2020 för att gradvis börja återhämta sig under 2021.

Prisutvecklingen 2020 har hållits nere av fallande energipriser och låga prisökningar på tjänster och beräknas uppgå till 0,5% på årsbasis. De framtunga löneavtalen innebär en högre ökning av produktionskostnaderna för företagen 2021, vilket håller uppe prisökningarna. Stora höjningar av taxorna för vatten och avlopp i många kommuner bidrar, liksom högre fastighetsavgifter också till en något högre inflationstakt 2021. Men en låg prisutveckling på importerade varor håller tillbaka inflationen det närmaste året. Riksbanken har så här långt under pandemin valt att lämna reporäntan oförändrad på 0,0 procent, trots de svaga inflationsutsikterna. Konjunkturinstitutets prognos är att reporäntan förblir 0,0 procent under prognosperioden.

Turbulent år för kommunsektorn

Inför 2020 hade de generella statsbidragen höjts med 3,5 miljarder kronor jämfört med 2019. Övriga ändringar av anslaget jämfört med 2019 var omföringar och regleringar, vilket inte innebar några ökade resurser. Redan i januari aviserade regeringen att statsbidraget under innevarande år skulle höjas med ytterligare 3,5 miljarder. Strax efter detta fick en riksdagsmajoritet igenom ytterligare en höjning med 1,7 miljarder. När pandemin sedan slog till blev redan svaga prognoser över skatteunderlaget dramatiskt försämrade och regeringen genomförde en rad åtgärder för svensk

ekonomi. Vissa var direkt riktade mot kommuner, andra var riktade mot näringslivet och fick stor påverkan på skatteunderlaget. Statsbidraget höjdes med 10,5 miljarder, vilket aviserades i april, och i maj tillkom ytterligare 3 miljarder. Jämfört med 2019 är statsbidraget således 22,2 miljarder högre, varav 18,7 miljarder tillkommit under året. Även kompensation för sjuklöner och extrakostnader kopplade till pandemin har förbättrat det ekonomiska läget för kommunerna.

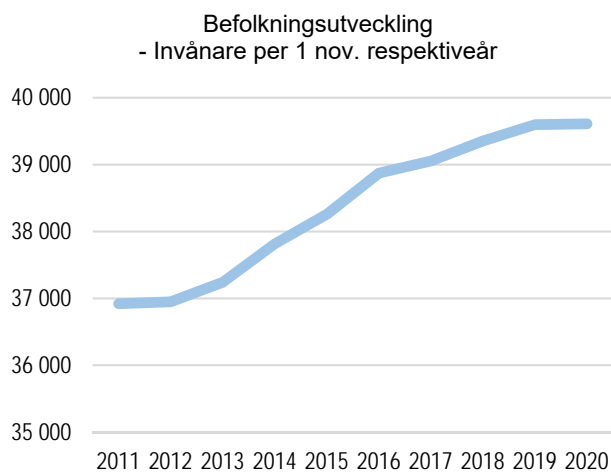
Effekten av pandemin har inneburit ett stort tryck inom vissa verksamheter, samtidigt som efterfrågan har varit mindre inom andra verksamheter, bland annat inom kultur-, fritids- och dagverksamheter. Efterfrågan på särskilda boenden och hemtjänst har till följd av oro för smittspridning varit lägre liksom efterfrågan på barnomsorg som använts kortare tider än normalt,

då många föräldrar arbetat hemifrån. Under hösten blev det tydligt att skatteunderlaget inte påverkats så mycket som befarat av pandemin och att de generella bidrag staten skjutit till är större än effekten på skatteunderlaget. Detta i kombination med övriga bidrag och att många verksamheter efterfrågats i lägre grad gör att 2020 i många kommuner kommer att avslutas med ett stort ekonomiskt överskott, som sammantaget beräknas bli drygt 30 miljarder kronor (SKR, kommunernas ekonomiska läge Oktober 2020). Dilemmat för kommunerna består nu i att hålla tillbaka förväntningarna som ökar till följd av de starka resultaten. För de långsiktiga utmaningar som kommunerna hade innan pandemin kvarstår.

Befolkning, bostäder och arbete

Befolkningen ökar måttligt

Under många år låg Vänersborgs befolkning på en ganska konstant nivå. Antalet invånare pendlade runt 37 000 och förändringarna mellan åren var ganska små. Fr.o.m. 2013 inleddes en mer påtaglig befolkningsökning och antalet invånare har sedan dess ökat med drygt 2 000 personer. Befolkningsökningen sedan 2013 är i första hand beroende av nettoinflyttning från utlandet och är kopplat till de senaste årens kraftigt ökade invandring. Från Västra Götalandsregionen och övriga landet har Vänersborg haft ett negativt flyttnetto under flertalet år sedan 2013.

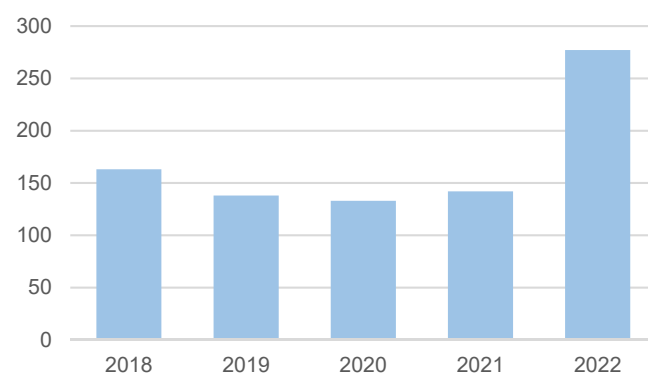
Den 1 november 2020 uppgick antalet invånare i Vänersborg till 39 611, en ökning med 12 invånare, jämfört med motsvarande period 2019. Andelen av Vänersborgs befolkning som är i yrkesverksam ålder är lägre än riks- och länsgenomsnittet, en skillnad som ökat de senaste åren. Andelen utrikesfödda är lägre i jämförelse med såväl riket som med Västra Götalands län, men skillnaden har minskat de senaste åren.

Vänersborgs kommun tar årligen fram en befolkningsprognos som planeringsunderlag för nämnder och förvaltningar. De övergripande trenderna i Vänersborgs kommun liksom för Sverige som helhet är att andelen barn, ungdomar och äldre förväntas öka under den kommande tioårsperioden.

Ökad befolkning ställer krav på bostadsbyggande

De senaste åren har det byggts förhållandevis mycket bostäder i Vänersborg. Nya bostadsrätter har tillkommit vid Nabbensberg, Korseberg och centrala Vänersborg. På Holmängs Hage har en första etapp byggts färdigt med en blandning av bostadstyper. Under perioden 2021-2023 planeras fortsatt bostadsutbyggnad på bl.a. Nabbensberg, Mariedal östra, Holmängs hage, Skaven/Öxnered och kvarteret Haren.

Antal färdigställda och planerade bostäder 2018 - 2022

Ökad arbetslöshet

Andelen arbetslösa (18-64 år) uppgick i december till 10,4 procent, vilket är en knapp procentenhet högre än

motsvarande period 2019. Arbetslösheten bland utrikesfödda har samma period minskat något till 30,6 procent, vilket är c:a 1,6 procentenhet lägre jämfört med motsvarande period förra året och ungdomsarbetslösheten var 15,9 procent, vilket är en ökning med 2,6 procentenheter.

Vänersborg har fortfarande en högre arbetslöshet jämfört med riket (8,8 procent) och länet (8,3 procent). Andelen öppet arbetslösa är fortsatt jämförbar men den stora skillnaden är andelen långtidsarbetslösa som deltar i program.

Uppföljning av kommunens finanspolicy

Enligt Vänersborgs kommuns finanspolicy, ska kommunen förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Med god avkastning avses inte bara avkastning på placerade medel, utan också kostnaden för finansiering och upplåning. All finansiell verksamhet är förenad med risker av olika slag och här följer en uppföljning gentemot kommunens finanspolicy:

Kommunens låneskuld per 2020-12-31 uppgick till 365 mnkr. Den genomsnittliga räntan var 1,16 % under 2020. Låneskuldens exponering mot utländsk valuta får inte överstiga 20 % av kommunens långfristiga skuld. Då kommunen inte hade några lån i utländsk valuta fanns ingen valutakursrisk. Den genomsnittliga vägd räntebindningstiden bör vara mellan två och fyra år och får inte understiga ett år eller överstiga fem år. Räntebindningstiden för kommunens lån var 3,15 år. Mer än 50 % av låneskulden överstigande 100 mnkr, får inte ligga för räntekonvertering under varje enskilt kalenderår. Som mest ligger 5,5 % för räntekonvertering under ett enskilt år. Mer än 50 % av kommunens låneskuld överstigande 100 mnkr får inte förfalla till betalning under ett enskilt kalenderår. Som mest förfaller 12,9 % ett enskilt år.

Summa likvida medel, kortfristig placering och utnyttjad checkkredit ska utgöra minst 50 % av kortfristiga skulder. De likvida medlen, kortfristiga placeringen samt utnyttjad checkkredit utgjorde 62 % av kortfristiga skulder vid årets slut. Kommunens likviditet var placerad hos emittenter/låntagare som är godkända enligt finanspolicyen.

Kommunen hade ett swap-avtal om 70 mnkr som avslutades 2020-12-30. Syftet med avtalet var att smidigt kunna hantera ränterisken och förändra riskstrukturen i låneportföljen. Något nytt swap-avtal tecknades inte, i de fall det varit aktuellt att binda räntan avtalade kommunen istället om fast ränta direkt med motpart.

Borgensåtagande

Koncernens borgensåtaganden var 17 mnkr, en minskning med 1 mnkr jämfört med 2019. Inkluderas ställda panter på 109,6 mnkr uppgick förpliktelsen till 126,6 mnkr. Kommunens sammanlagda borgensåtagande uppgick 2020-12-31 till 1 661,5 mnkr, vilket var 7 mnkr högre jämfört med 2019.

Kommunens ansvarsförbindelse, mnkr	Riskgrupp	2018	2019	2020
Föreningar m.fl.	1	12,7	12,6	12,4
Egna hem	1	0,1	0,1	0,1
Nätab Biogas Brålanda	2	2,9	2,8	2,7
Fyrstads Flygplats AB	2	1,7	1,6	0,9
AB Vänersborgsbostäder	3	1 426,0	1 604,0	1 606,9
Fastighets AB Vänersborg	3	33,5	33,5	38,5
Summa		1 476,9	1 654,6	1 661,5

Borgensåtaganden till föreningar m.fl. och egna hem (riskgrupp 1) uppgick till 12,5 mnkr. Dessa åtagande är förknippade med viss risk, men utgör bara knappt 1 % av kommunens totala borgensåtagande.

Vid en riskgruppsindelning av kommunens borgensåtagande avser 1 645 mnkr åtagande mot kommunens helägda bolag (riskgrupp 3). För dessa bedöms risken för att kommunen ska behöva infria sina borgensåtaganden som mycket liten. Kommunens totala borgensram för ABVB uppgår till 1 647 mnkr, varav bolaget har utnyttjat 1 607 mnkr. Av utnyttjad borgensram avsåg 1 604 mnkr upptagna lån och knappt 3 mnkr finansiell leasing.

Nätktiebolaget Biogas Brålanda har en total borgensram om 10 mnkr. Kommunens andel som grundar sig på ägarförhållandet 73 %, är 7,3 mnkr, varav 2,7 mnkr var utnyttjad vid årsskiftet.

Mot Fyrstads Flygplats AB var borgensåtagandet 3,4 mnkr, vilket beslutades under 2011. Bolaget ägs till 34 % av kommunen och åtagandet motsvarar kommunens andel av borgensåtagandet på 10 mnkr. Vid årsskiftet var 0,9 mnkr av borgensåtagandet utnyttjat.

Kommunens pensionsåtagande

Pensionsåtagande, mnkr	2018	2019	2020
Avsättning till pensioner (skuldförda)	148	171	187
Ansvarsförbindelse pensioner (ej skuldförda)	823	802	775
Summa	971	973	962

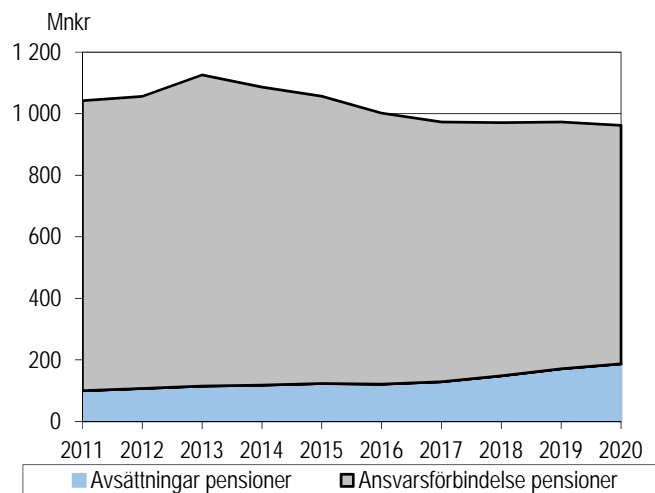
Alla uppgifter inklusive löneskatt

Kommunens sammanlagda pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda uppgick till 962 mnkr 2020, vilket var en minskning med 11 mnkr jämfört med 2019. Av åtagandena redovisades 187 mnkr som avsättningar i balansräkningen, en ökning med 16 mnkr. Det finns inga finansiella placeringar avseende pensionsmedlen utan dessa har använts i den egna verksamheten till investeringar m.m.

Resterande 775 mnkr av kommunens pensionsåtagande avsåg pensioner intjänade före 1998. Detta var en minskning med 27 mnkr jämfört med 2019. Minsk-

ningen mellan åren förklaras framförallt av utbetalningar.

Utveckling av kommunens pensionsåtagande 2011-2020

Det totala pensionsåtagandet uppgick till 1 042 mnkr år 2011 och till 962 mnkr år 2020. Åtagandet ökade

under åren 2012 och 2013 men har sedan dess minskat något. Av det totala pensionsåtagandet är endast 187 mnkr kostnadsfört och avsatt i balansräkningen. Resterande 775 mnkr kommer att belasta resultatet när pensionen ska betalas ut.

Vänerns borgs kommun redovisar sitt pensionsåtagande helt enligt blandmodellen, vilket innebär att endast det pensionsåtagande som uppkommit fr.o.m. 1998 finns upptaget som avsättningar i balansräkningen. Resterande pensionsåtagande, som var intjänade före 1998, redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen och belastar resultatet allt eftersom de betalas ut.

Konsolideringsgrad/utredningsgrad uppgår till 99 %. Vänerns borgs kommun har inte försäkrat pensionsförpliktsen utan använder avsatta medel till investeringar och kostnadsför utbetalningarna när de uppstår i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

Händelser av väsentlig betydelse

Avsnittet syftar till att beskriva händelser av väsentlig betydelse. Kommunen står inför ett stort antal investeringar med höga investeringsutgifter.

Innevarande år har präglats av stor osäkerhet mot bakgrund av den pågående pandemin, Covid-19. Effekten av pandemin har inneburit ett stort tryck inom vissa verksamheter, samtidigt som efterfrågan har varit mindre inom andra områden. I princip all verksamhet har behövt ställas om och nya och förändrade arbetsmetoder har införts för att få en anpassning till förändrade förutsättningar och olika beslut och rekommendationer från statliga myndigheter.

Statsbidragen till kommunsektorn höjdes med 10,5 miljarder, vilket aviserades i april, och i maj tillkom ytterligare 3 miljarder. Jämfört med 2019 är de generella statsbidragen till kommunsektorn således 22,2 miljarder högre, varav 18,7 miljarder tillkommit under året. Även kompensation för sjuklöner och extrakostnader kopplade till pandemin har bättrat det ekonomiska läget för kommunerna.

För Vänerns borgs del innebär detta att skatter och generella statsbidrag redovisade ett överskott mot budget

med 67 mnkr. Nämndernas utfall mot budget förbättrades med hjälp av ca 30 mnkr av sjuklönersättning från staten. Kommunen redovisar för innevarande år det högsta resultat någonsin.

Investeringsnivån är också ovanligt hög och uppgår till 342 mnkr, vilket är 97 mnkr högre än 2019. Den största investeringen är Öxnared skola 57 mnkr i år och totalt 88 mnkr av en budget på totalt 157 mnkr. Övriga stora investeringar är Multikök Torpa 31 mnkr, Idrottshall Frigg 30 mnkr och grundskolelokaler på Idrottsgatan 25 mnkr. De totala fastighetsinvesteringarna uppgick till 190 mnkr. Över hälften av den totala investeringsbudgeten (budgetavvikelse 346 mnkr) har inte kunnat förbrukats under året, vilket innebär att dessa investeringar skjuts framåt i tiden och kommer öka på planerade investeringsnivåer kommande år.

Händelser som ännu inte påverkat ekonomin är uppgörelsen om en nedskrivna fordran från 2019. Fordran är upptagen som osäker i bokslut 2019 och kommer att återföras med 2 mnkr under 2021.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrning av koncernen

Kommunfullmäktige tillsätter representanter till bolagens styrelser. Sammansättningen beslutas i samband med årsstämman. Kommunen styr bolagen genom ägardirektiv och bolagens styrelser ska inhämta kommunfullmäktiges ställningstagande inför beslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Styrning av Vänersborgs kommun

Kommunfullmäktige beslutade under 2019 om Regler för mål och resultatstyrning. Styrmodellen innebär att styrning sker med hjälp av vision, inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter utöver de ekonomiska ramarna.

Mål och resultatstyrning

Det målinriktade arbetet i kommunen utgår från kommunfullmäktiges vision. För att stödja visionen använder sig kommunen av målstyrning. Målkedjan ska tydligt följas från fullmäktige via nämnderna till den enskilda enheten.

Visionen är kopplad till inriktningsmål, förväntade resultat och aktiviteter som systematiskt följs upp. Kontinuerlig dialog kring analys av effekterna för att nå de förväntade resultaten leder till verksamhetsutveckling.

Kommunfullmäktige har fastställt kommunens vision. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning. Visionen är en ledstjärna för all kommunal verksamhet och genomsyrar hela organisationen.

Vänersborgs kommuns vision

”Attraktiv och hållbar i alla delar hela livet”

Styrmodellens årshjul

I Vänersborg tillämpas en tidig budgetprocess med start i januari och beslut om Mål- och resursplan (budget) i juni. Den tidiga tidsplanen möjliggör förvaltningarnas fortsatta arbete med verksamhetsplanen som sker under hösten. De hålltider som fullmäktige, kommunstyrelsen/nämnder samt verksamheter ska förhålla sig till återfinns i styrmodellens årshjul.

Mål- och resursplan

Mål- och resursplanen är kommunens styrande dokument för mål och ekonomi, som innehåller vision, inriktningsmål, förväntade resultat och budget. När mål- och resursplanen är antagen av kommunfullmäktige planerar förvaltningarna aktiviteter till verksamhetsplanen.

Tidsplanen för budgetarbetet fastställs av kommunstyrelsen. Arbetet med mål- och resursplan sker i två steg, där kommunstyrelsen fastställer anvisningar och ekonomiska ramar till nämnderna i februari. Därefter fastställer kommunfullmäktige budget och de förväntade resultaten i beslut om mål- och resursplan i juni.

Uppdragsdialogen

Uppdragsdialog med nämnderna om mål- och resursplanen sker i den årliga budgetberedningen. Där förtydligas kommunfullmäktiges inriktningsmål och nämndernas förväntade resultat stäms av utifrån inriktningsmålen. De förväntade resultaten fastställs sedan i beslut om mål- och resursplan.

Uppföljning och analys

Under året görs delårsrapporter efter april och augusti, samt årsredovisning i januari. Den startar med rapportering av mått, aktiviteter och resultatuppfyllelse inom förvaltningarna. Där sker analys, vidtas åtgärder för resultatuppfyllelse och sammanställs rapporter till nämnderna respektive kommunstyrelsen.

Nämnderna och kommunstyrelsen följer upp inriktningsmålen och resultaten och rapporterar till fullmäktige. Kommunfullmäktige får återrapportering av hur de politiska inriktningsmålen infrias och hur kommunen närmar sig visionen.

I delårsrapporterna och årsredovisningen ingår en finansiell analys och nämndernas ekonomiska redovisning.

Arbete med internkontroll

Det övergripande syftet med internkontroll är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel. I Vänersborgs kommun finns ett reglemente antaget av fullmäktige och anvisningar till reglementet antagna av kommunstyrelsen som förtydligar ansvaret för den interna kontrollen.

I syfte att upprätta en kvalitativ internkontrollplan genomförs en risk- och väsentlighetsanalys för alla nämnder. Riskbedömningen innebär att identifiera de risker som kommunen utsätts för. Väsentlighetsbedömningen innebär att bedöma vilka konsekvenser eventuella brister kan medföra. Varje nämnd antar årligen internkontrollplaner som innehåller både kommungemensamma granskningsområden och nämndspecifika områden för nämndens verksamhet. Eftersom kommunstyrelseförvaltningens processer ofta berör övriga förvaltningar har de kommungemensamma kontrollområdena valts utifrån kommunstyrelsens riskbedömning.

Resultatet från granskningarna enligt internkontrollplanen sammanställs och rapporteras till nämnden. Utöver beslutade internkontrollplaner görs även årliga granskningar av till exempel registrerade beslutsattestanter och inventering av anläggningstillgångar. Nämndernas rapporter delges kommunstyrelsen efter att respektive nämnd behandlat rapporten. En kommungemensam arbetsgrupp samordnar arbetet.

För 2020 utsågs det två kommungemensamma granskningsområden. Granskning av dokumenthantering vars syfte var att säkerställa att kommunen handlägger och dokumenterar ärenden på ett enhetligt och professionellt sätt. Avgränsning gjordes av att endast granska hantering av inkommen post. Granskning av kommunens manuella underlag för utbetalningar med syftet att säkerställa att alla kontrollmoment är uppfyllda och att underlagen är korrekt attesterade. Alla nämnder utser sedan nämndspecifika kontrollområden som kan variera i antal. Alla nämnderna har utfört internkontroll enligt kommunfullmäktiges reglemente. Uppföljning av mål görs i delårsrapporter och i årsredovisningen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

I god ekonomisk hushållning ingår uppföljning av kommunfullmäktiges mål, måluppfyllelse och finansiell analys. Måluppfyllelsen avser i huvudsak kommunen. Den finansiella analysen utgår från kommunkoncernen.

Övergripande målavstämning

Vision

Vänersborgs kommun - attraktiv och hållbar i alla delar, hela livet

Kommunfullmäktige fastställde kommunens vision i december 2013. Visionen omfattar alla kommuninvånare och beskriver en framtida idealbild och en gemensam färdriktning.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Inriktningsmålen är fullmäktiges övergripande viljeinriktning som ordnas under fem områden: invånare, samhällsutveckling, ekonomi, verksamhetsutveckling och medarbetare. Kommunfullmäktige tolkar visionen och preciserar den till inriktningsmål. Under året görs en målavstämning i delårsrapporter per april och augusti samt i årsredovisningen. Den övergripande målavstämningen är en sammanfattning av hur de politiska inriktningsmålen infrias och hur kommunen närmar sig visionen. För att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. Ett verksamhetsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda. Utifrån ovanstående bedömningsgrund bedrevs verksamheten med god ekonomisk hushållning under 2020.

Områden	Inriktningsmål	2018	2019	2020
Invånare	Fler invånare upplever livskvalitet, välbefinnande och trygghet	♦	■	♦
	Fler invånare ska bli delaktiga i utbudet av kultur, idrott, rekreation och föreningsliv	●	●	♦
	Fler invånare ska vara nöjda med kommunens service och hur behov och förväntningar tillgodoses	♦	♦	●
	Fler invånare anser att kommunen har en öppen dialog med invånare, företag och föreningar	♦	■	♦
Samhällsutveckling	Kommunens attraktionskraft ska öka inom näringsliv, regional- och statlig förvaltning, utbildning, kultur och turism	●	●	♦
	Fler attraktiva och energieffektiva boenden i hela kommunen	●	♦	●
	Fler mötesplatser som är till för alla i hela kommunen	♦	●	♦
	Det ska vara enklare för företag att etablera sig och verka i kommunen	●	♦	●
Ekonomi	Nämnderna ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt, så att de gör mesta möjliga nytta för kommuninvånarna utifrån de uppgifter som kommunfullmäktige delegerat till dem	♦	♦	●
	Kommunens tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande och effektivt sätt	♦	♦	♦
	Vänersborgs kommun ska i alla sammanhang ha en välskött ekonomi. All verksamhet ska bedrivas i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om finansiella mål och ramar	■	■	●
Verksamhetsutveckling	Medarbetarnas delaktighet, innovationskraft och kompetens ska stödjas och utvecklas	♦	♦	●
	Verksamheten ska i ökad grad utformas så att den inkluderar alla	●	●	●
Medarbetare	Vänersborgs kommun upplevs i högre grad som en attraktiv arbetsgivare	♦	●	●

Målavstämning

Invånare

Fler invånare upplever livskvalitet, välbefinnande och trygghet

◆ Uppnås delvis

I november 2020 uppgick andelen utrikesfödda som var öppet arbetslösa eller i program till 30,8 %. I jämförelse med 2019 var detta en ökning om knappt 1,5 %. I regionen var andelen öppet arbetslösa eller i program 20 %. Pandemins påverkan, jämfört med föregående år, visar att denna grupp svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden kvarstår, och att årets resultat inte kan härledas till pandemins effekter på arbetsmarknaden utan kräver långsiktigare åtgärder. Andelen vuxna med långvarigt försörjningsstöd fortsatte att öka och var högre än socioekonomiskt liknande kommuner samt rikssnitt. Då Arbetsförmedlingen haft svårt att tillgodose målgruppens behov av etableringsinsatser under de första två åren, har kommunen behövt ta fram nya strategiska arbetssätt. Under året har "Resurshusets" arbetsförmedlare och socialsekreterare arbetat för att underlätta för sökanden att övergå till arbete eller studier, samt bistått med kontakt med arbetsförmedlingen.

Inom kommunens arbetsmarknadsenhet gick 40 procent av deltagarna till arbete eller studier under 2020, vilket är 14 procentenheter högre än under 2019. Under året har sex jobbspår tillhandahållits för Vänersborg inom Delegationen för Unga och Nyanlända (DUA).

I SCB:s medborgarundersökning 2019 var den upplevda tryggheten hos våra invånare på samma nivå som mätningen 2017 (index 47). Under 2020 ökade antalet anmälda våldsbrott och rån i kommunen. Folkhälsomyndighetens undersökning visade att andelen invånare som saknar tillit till andra ökade till drygt 30 procent. I Brålanda genomfördes en medborgardialog som resulterade i en åtgärdsplan för öka den upplevda tryggheten. De trygghetsskapande åtgärder som genomförts under året bedöms få effekt under kommande år.

Den upplevda tryggheten i våra verksamheter visade desto bättre resultat. Barn- och utbildningsförvaltningen har under året arbetat med att öka barn och elevers trygghet. Elever som upplevde att de var trygga i grundskolan ligger kvar på 89 procent, vilket var samma resultat som 2019. Socialförvaltningens brukarundersökningar visade goda eller mycket goda resultat i öppna jämförelser och brukarundersökningar gällande upplevelsen av gott bemötande och trygghet.

Fler invånare ska bli delaktiga i utbudet av kultur, idrott, rekreation och föreningsliv

◆ Uppnås delvis

Måluppfyllelsen har i hög grad påverkats av Folkhälsomyndighetens rekommendationer för minskad smittspridning.

Samtliga av Kultur- och fritidsnämndens verksamheter påverkades av coronapandemins begränsningar, inte minst alla publika aktiviteter som ställdes in. Antalet besökare till huvudbiblioteket har minskat med 42 pro-

cent jämfört med föregående år, bland annat togs sittplatser och datorer bort. Antal besökare till konsthallen ökade med 17 procent och antal deltagare i musikskolans verksamhet ökade med 4 procent jämfört med föregående år.

Vattenpalatset öppettider har varit begränsade och badet tvingades hålla stängt en stor del av året.

Antal besökare till ungdomsverksamheten minskade med 30 procent under året, där antalet besökare på fritidsgårdarna har fått begränsas under pandemin. Innan besöksbegränsningarna fanns ett så kraftigt tryck på Torpagården på fredagar och lördagar att unga avisades av brandsäkerhetsskäl. Genom att begränsa besöksstiden på fritidsgården har många barn och ungdomar trots begränsningarna kunnat ta del av verksamheten.

Fler personer har tagit del av rekreations och friluftsliv, vilket märkts av vid populära park och gångstråk samt på Halle- och Hunneberg.

Ny idrottshall, Frigghallen, på Sportcentrum stod klar i slutet av året.

Flera aktiviteter för Socialnämndens målgrupper, såsom "Kultur för äldre", har tvingats ställa in eller begränsa besöksantalet till följd av coronapandemin.

Fler invånare ska vara nöjda med kommunens service och hur behov och förväntningar tillgodoses

● Uppnås

Resultatet i SCB:s medborgarundersökning 2019 visade att invånarna var likvärdigt nöjda med kommunens service jämfört med 2017, och något lägre än genomsnittresultatet. Invånarnas omdöme till förskolan och skolan var lägre, medan kultur, vatten och avlopp samt gång- och cykelvägar var högre än genomsnittresultatet. Nöjd Medborgar-index gällande bemötande och tillgänglighet visade att invånarna var likvärdigt nöjda som genomsnittet.

Eleverna i grundskolan gav ett högt betyg till hur nöjda de är med skolan som helhet, i synnerhet i åk 9 där resultatet var högst andel nöjda elever jämfört med socioekonomiskt liknande kommuner. Barn- och utbildningsförvaltningen fokuserade på att öka undervisningskvaliteten i förskola. Pedagogerna i förskolan har arbetat med hur lärmiljöer påverkar barnen fysiskt, kognitivt och socialt. Rektorerna i förskolan upplevde att likvärdigheten i förskolan ökade under året.

Brukarnas helhetssyn på äldreomsorgen är högre än riksgenomsnittet för både särskilt boende och hemtjänst. Inom individ och familjeomsorgen var brukarna lika nöjda som socioekonomiskt liknande kommuner. På socialförvaltningen påbörjades ett arbete med att se över statistikredovisningen för att förbättra möjligheterna att få fram korrekta statistikjämförelser. Utvecklingsarbetet fortgick med digitalt verksamhetsstöd i det systematiska kvalitetsarbetet. Inom Vård och omsorg, Hemtjänst samt Särskilt boende pågick ett utvecklingsarbete för att skapa en likvärdig verksamhet, stärka kvalitetsteamerna samt värdeskapande metoder.

I dagsläget tillhandahåller kommunen cirka hundra interna och externa e-tjänster och digitala processer. Möjligheten att söka försörjningsstöd via e-tjänst startades under året, där 60 procent av årets ansökningar gjordes digitalt. Flera e-tjänster inom miljö och hälsa

samt samhällsbyggnad är under uppbyggnad, med förhoppning att minska behovet av manuell hantering. Under 2020 har kommunfullmäktige webbsänts. Mellan 90 och 160 personer följde höstens fyra sändningar direkt.

Till följd av pandemin har kultur- och fritidsförvaltningen satsat på digitala kulturupplevelser, såsom lästips från biblioteket, dansutmaningar, inblick bakom konstverken på konsthallen, nyårsbubbel samt streamade konserter av musikskolan. Appen Biblio har förklarat tillgängligheten till elektronisk media, och användandet av i synnerhet e-ljudböcker ökade under året. Föreningslivets förväntningar om stöd från kommunen för att undvika konkurs har inte kunnat tillgodoseas fullt ut.

Fler invånare anser att kommunen har en öppen dialog med invånare, företag och föreningar

◆ Uppnås delvis

I SCB:s medborgarundersökning 2019 minskade Nöjd-Inflytande-Index, från 39 till 34, och låg lägre än genomsnittresultatet (39). Kommuninvånarna gav lägre betyg för möjligheter till kontakt, påverkan och förtroende än genomsnittet. Färre invånare ansåg att kommunen hade en öppen dialog med invånare, företag och föreningar än tidigare års mätningar. Idrottsföreningarnas önskemål om bättre dialog med kommunen har ännu inte tillgodosetts.

Till följd av pandemin har desto mer dialog med brukare, invånare, företag och föreningar skett digitalt. I grundskolan åk F-9 upplevde rektorerna att vårdnadshavarna ansåg sig få bra information och kände sig delaktiga genom de dialogformer som erbjöds under året.

Under året genomfördes en medborgardialog i Brålanda kring medborgarlöftet för att öka tryggheten. Dialogen resulterade i åtgärder såsom belysningsåtgärder, röjning av sly och ogräs samt utsmyckning.

En ungdomsundersökning genomfördes under hösten där resultatet visade att det var störst efterfrågan på öppna fritidsgårdar i veckosluten (fredag-söndag) och att 93 procent av de tillfrågade som besökt en fritidsgård uppfattar den som en trygg miljö. Resultatet visar också att många var intresserade av ett ungdomsråd där de kan påverka fritidsgården. Fritidsgårdsverksamheten Hjälpande Händer fick mer kontakt med vårdnadshavarna till de ungdomar som besöker verksamheten.

Samhällsutveckling

Kommunens attraktionskraft ska öka inom näringsliv, regional- och statlig förvaltning, utbildning, kultur och turism

◆ Uppnås delvis

Kommunen har påbörjat arbetet för ett nytt varumärke, vilket avser att stärka den gemensamma bilden av Vänersborg som regionhuvudstad. Arbetet med varumärket utgår ifrån invånarnas synpunkter. Dialog om att stärka rollen som regionhuvudstad har genomförts med näringslivet. En kompetensförsörjningsenkät har

genomförts i samarbete med Arbetsförmedlingen och Kunskapsförbundet Väst gällande företagens kompetens- och utbildningsbehov. Närmare 70 svar har kommit in från företag i Vänersborgs kommun, vilket gett en bra bild över den kompetens som näringslivet efteröker. Företagens omdöme om företagsklimatet minskade något i Svenskt näringslivs undersökning, från 3,15 (2019) till 3,09 (2020).

Planering av ny sessionssal för region- och kommunfullmäktige pågår.

Barn- och utbildningsförvaltningen fokuserade under året på andelen behöriga elever till yrkesprogram. Under året lyckades personal och eleverna i åk 9 att öka andelen behöriga från 75,8 procent till 79,6 procent.

Socialförvaltningen fortsatte sitt samarbete med Kunskapsförbundet Väst och Högskolan Väst kring nuvarande och kommande kompetensförsörjning. Vård- och omsorgscollege startades i samarbete med Kunskapsförbundet Väst samt kommuner inom Fyrbodal.

Under året har en rekreationstrend skapats kring våra naturområden, i synnerhet på Halle- och Hunneberg. Intressent har påvisat behovet av att ta fram arbetssätt kring kommunens uppdrag och ambition kopplat till rekreation och friluftsliv.

Arbetet med att utveckla stadskärnan växlades upp under senhösten och en plan har tagits fram för arbetet framöver. Det finns en bred samverkan bakom planeringen, tillsammans med kommunala förvaltningar, Visit Trollhättan/Vänersborg, Forum Vänersborg, fastighetsägare, handlarna och andra organisationer som verkar inom stadskärnan. Arbetet har pågått kring att utveckla närheten till vattnet. Invånare och besökare gavs möjligheten att besöka den konstgjorda stranden på Hamngatan, nyttja båtparkering vid Fisktorget, fler parkeringar för personbil och husbil. Till följd av coronapandemin ställdes majoriteten av alla publika aktiviteter in, vilket kan ha påverkat attraktionskraften. Antalet gästnätter minskade under sommaren 2020 med över 50 procent jämfört med året innan.

Fler attraktiva och energieffektiva boenden i hela kommunen

● Uppnås

Under 2020 färdigställdes 129 bostäder, varav 23 småhus och 106 bostäder i flerfamiljshus. Detta är något fler än 2019. Sedan 2015 har antalet bostäder ökat årligen. Vid bokslutet var knappt 600 bostäder under projektering eller byggnation.

Kommunens planberedskap för bostäder uppgick till knappt 1 700 för både privat och offentlig mark.

I kommunens tomtkö står nu 365 stycken personer, och villa är en attraktiv boendeform i kommunen. Under 2020 har 40 tomter i området Östra Mariedal varit ute för försäljning, varav 19 tomter har sålts. Resterade förväntas säljas under början av 2021. Detaljplanen för Skaven/Öxnared vann laga kraft i slutet av 2020, vilket innebär att kommunen kommer kunna erbjuda fler villatomter framöver. Två tomter i Väne Ryr såldes under 2020. På Holmängs Hage fortsätter exploatering och försäljning av nya bostäder, både hyresrätter och bostadsrätter.

Socialförvaltningen har deltagit aktivt i bostadsplaneringen genom boendepplan för särskilda boenden samt

samarbete med social kontrakt. Kommunen redovisar goda möjligheter att tillgodose boendeplatser för äldre och inom LSS, jämfört med rikssnitt för väntetid.

Fler mötesplatser som är till för alla i hela kommunen

◆ Uppnås delvis

Möjligheten till fysiska mötesplatser har påverkats av årets pandemi och restriktioner kring smittspridning. Under året färdigställdes Playan på Hamngatan, en konstgjord strandmiljö i miniformat, samt cafébord på Fisktorget som nyttjades av invånare och turister. Den nya och tillgänglighetsanpassade lekplatsen Roddarn invigdes i februari. En skridskobana uppfördes i Plantaget men kunde dessvärre inte öppnas till följd av pandemin.

Under året förbättrades tillgängligheten på Sikkhalls badplats för personer med funktionsvariationer. Under sommaren förbättrades tillgängligheten till Vänersborgs centrum och Väneren genom parkeringsplatser för husbilar samt parkeringar för bil med båttrailer.

Kommunens förvärv av fastigheten Hunneberg 1:7 är ett strategiskt intresse så att kommunen ska kunna möjliggöra tillgång till natur- och friluftsliv för invånare och turister.

Centrumgården flyttade till nya lokaler för att nå nya målgrupper. Gården har ännu inte kunnat öppna sin verksamhet.

Det ska vara enklare för företag att etablera sig och verka i kommunen

● Uppnås

I SKR:s Nöjd kundindex (insikt) förbättrades näringslivets upplevelse gällande kommunens samarbetsklimat och service. Den största ökningen skedde under området bygglov, som hamnade på nivå med rikssnitt. Serveringstillstånd var det område som låg högst och placerade sig högt över rikssnitt. Företagens omdöme om företagsklimatet minskade något i Svenskt näringslivs undersökning, från 3,15 (2019) till 3,09 (2020). Rikssnittet uppgick till omdömet 3,37.

Under 2020 såldes fyra fastigheter på Trestad center för företagsetablering. Arbetet med planbeskedet har fortsatt med ambitionen att utveckla industri- och verksamhetsområdet Trestad Center med fler byggrätter för industri och verksamhetsmark. Byggnadsnämnden kommer behandla ärendet om kommunen kommer kunna erbjuda ytterligare mark till näringslivetableringar på området. Vid Grunnebo södra gjordes undersökning av markförhållandena för möjlighet för framtida etableringar.

Ekonomi

Nämnderna ska hantera beslutade budgetmedel rationellt och effektivt, så att de gör mesta möjliga nytta för kommuninvånarna utifrån de uppgifter som kommunfullmäktige delegerat till dem

● Uppnås

Andelen elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram fortsatte att öka, från 74,3 (2019) till 77,2 procent. Resultatet var lägre jämfört med kommuner med liknande socioekonomi samt lägre än det modellberäknade värdet vad eleverna borde kunna prestera. Efter

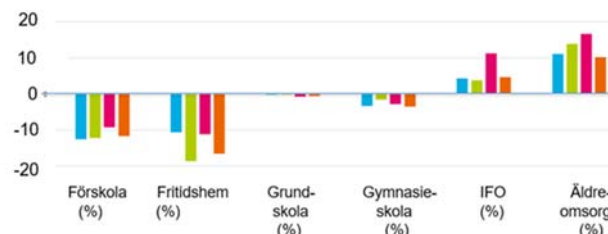
genomförd sommarskola ökade andelen behöriga ytterligare, vilket innebar att 79,6 procent av eleverna var behöriga till yrkesprogram. Andelen elever folkbokförda i kommunen med gymnasieexamen inom 4 år minskade från 71,8 procent (2019) till 67 procent. Resultatet var lägre än kommuner med liknande socioekonomi samt riksgenomsnittet.

Resultatet i brukarbedömning för Individ- och familjeomsorgen visade på samma andel nöjda brukare som tidigare år, och var på samma nivå som liknande kommuner. Brukarbedömning inom äldreomsorgen visade en fortsatt hög andel nöjda brukare inom hemtjänst, strax över rikssnitt och på samma nivå som likande kommuner. Inom särskilt boende minskade andelen nöjda brukare, men resultatet var på samma nivå som liknande kommuner och högre än rikssnittet.

För biblioteket var nettokostnaden (kr/inv) lägre än riket som helhet. Detta avspeglades också i färre andel besök jämfört med riket.

I diagrammet nedan visas nettokostnadsavvikelsen per verksamhet. Avvikelser beräknas utifrån kommunens förutsättningar, när verksamheten bedrivs vid en genomsnittlig ambitions-, effektivitets- och avgiftsnivå. Avvikelsen visar om kommunens faktiska nettokostnader var högre eller lägre än vad som kan förväntas utifrån strukturen. Avvikelser över 100 innebär att kommunen hade en kostnadsnivå som var högre än jämförbara kommuner, och under 100 visar en kostnad som var lägre.

Nettokostnadsavvikelse %

För verksamheterna förskola, fritidshem och gymnasieskola var avvikelserna lägre än genomsnittet. Grundskolan tangerar sin kostnad medan Individ- och familjeomsorgen och Äldreomsorgens kostade mer än genomsnittet.

Kommunens tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande och effektivt sätt

◆ Uppnås delvis

Kommunens skulder förvaltas enligt fastställd finanspolicy. Kommunens försäkringar samordnas av kommunstyrelseförvaltningen, och kommunen är delägare i KSFAB (Kommunassurans Syd Försäkrings AB), som är ett ömsesidigt försäkringsbolag mellan medlemskommunerna. Genom bolaget har kommunen tecknat i huvudsak egendoms- och ansvarsförsäkringar

Samhällsbyggnadsförvaltningen fokuserade på det ökade fastighetsunderhållet, där en underhållsplan redogör för möjlig underhållsnivå utifrån underhållsbudgeten. Underhållsskulden på kommunens fastigheter var stor, vilket resulterat i att akuta, oplanerade insatser krävts.

Total kostnad för skadegörelse på kommunens fastigheter ökade under 2020 och uppgick till 689 tkr jämfört med 580 tkr 2019. Den vanligaste skadegörelsen sker på skolfastigheter, därefter idrottsanläggningar.

VA-verket redovisar ett underskott på sammanlagt 3,8 mnkr. En stor del av underskottet berodde på högre driftkostnaderna för ledningsnätet. Ett större antal läckor har lokaliserats och lagats. Planen för att åtgärda underskottet är fortsatta VA-saneringar samt ökade taxeavgifter för 2021.

Vänersborgs kommun ska i alla sammanhang ha en välskött ekonomi. All verksamhet ska bedrivas i en anda av god ekonomisk hushållning och i enlighet med kommunfullmäktiges beslut om finansiella mål och ramar

● Uppnås

Två av kommunens nämnder redovisade underskott mot budget, och övriga sju nämnder redovisade överskott. Budgetföljsamheten har därmed förbättrats jämfört mot föregående år. Tre av fyra finansiella mål uppnåddes.

Verksamhetsutveckling

Medarbetarnas delaktighet, innovationskraft och kompetens ska stödjas och utvecklas

● Uppnås

I medarbetarenkäten mättes personalens upplevelse av ledarskap, motivation och styrning. Samtliga resultat var på samma nivå som i mätningen 2017.

Rådande pandemi har medfört positiva effekter i form av ökad samverkan, kartläggning av kompetenser och digitalisering av möten vilket sparade tid och resor.

Barn- och utbildningsförvaltningen arbetade under året med att ta tillvara på de kompetenser som finns i verksamheten för att lösa vardagsproblem. Inom grundskolan arbetade personal och ledning med kontinuerliga uppdragsdialoger samt, i större utsträckning, involverade medarbetarna i organiseringen av verksamheten. Inom förskolan pågick arbete med att skapa ett flöde för kollegial spridning och utveckling mellan pedagoger och rektorer.

Samhällsbyggnadsförvaltningens fokusområde var att involvera medarbetarna kring kommunens styrdokument "Miljöprogram 2030", där förvaltningens medarbetare har haft personliga mål direkt kopplade till "Miljöprogram 2030".

Socialförvaltningens verksamhetsutveckling utgick från medarbetarnas idéer och förslag på nya metoder och har under 2020 implementerat flera metoder avseende digitalisering och välfärdsteknik.

Verksamheten ska i ökad grad utformas så att den inkluderar alla

● Uppnås

I olika brukarundersökningar kring inflytande och påverkan hade kommunen ett högt resultat. Kommunens resultat jämförs här med kommuner med liknande socioekonomi och riket. För elever i åk 5 som ansåg att de kunde påverka arbetet med olika skoluppgifter var andelen något lägre än liknande kommuner och riket, medan andelen elever i åk 9 som upplevde inflytande var något högre än likande kommuner och riket. I

brukarbedömning Särskilt boende om hänsyn till åsikter och önskemål var resultatet högre än liknande kommuner och riket. Resultatet för hemtjänst var på samma nivå som liknande kommuner och riket. För brukarbedömning inom LSS och individ- och familjeomsorgen upplevdes inflytandet högre än likande kommuner.

Barn- och utbildningsförvaltningen fortsatte arbetet med att minska frånvaron hos elevgruppen i åk 7-9 som har mer än 25 procents frånvaro. På grund av pandemin ökade frånvarosiffrorna kraftigt från och med mars, men arbetet fortgår med de individer som är i behov av stöd och uppföljning. SKR har bett förvaltningen att berätta om närvaroarbetet på en konferens om Fullföljda studier i januari 2021.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har fortsatt att ge fördel i upphandlingar åt de som aktivt arbetar med social inkludering.

Under hösten beviljades musikskolan externa medel från Kulturrådet vilket inneburit en extra satsning på öppen verksamhet kopplat till fritids i kommunens olika delar. El Sistema har under året bedrivits på Frändeskolan, Brålanda skola, Rånnums skola och på Tärnanskolan.

Medarbetare

Vänersborgs kommun upplevs i högre grad som en attraktiv arbetsgivare

● Uppnås

Resultatet i personalenkäten uppgick till 78, vilket var oförändrat från mätningen 2017.

Andelen anställda som rekommenderade sin arbetsplats var 34, vilket är en kraftig ökning från värdet 10 (2017).

Attraktiv arbetsgivarindex (AVI) för 2020 finns tillgänglig först under våren 2021. Index för 2019 uppgick till 99. Utvecklingen under året (jan-nov) indikerar att den ökade sjukfrånvaron under året kommer påverka AVI för 2020. I jämförelse med motsvarande period föregående år ökade siffrorna för sjukfrånvaro kraftigt på grund av pandemin. Däremot var andelen avgångar betydligt lägre för perioden 2020 jämfört med 2019. I övrigt är nyckeltalens värden i nivå med eller något över föregående år.

Arbetet med att minska sjukfrånvaron pågick under 2020 genom att fortsätta utveckla de styrdokument som är kopplade till sjukprocessen. En utvärdering pågår om Företagshälsovårdens tjänster. Ett projekt i samarbete med Försäkringskassan pågår om tidigare kontakt vid sjukfall. Socialförvaltningen har fortsatt arbetet med att minska antalet medarbetare per chef.

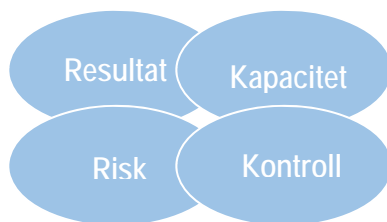
Finansiell analys

Utgångspunkter

Den finansiella analysen utgår från följande fyra aspekter som är viktiga att beakta.

Vilken balans har kommunen haft mellan kostnader och intäkter under året och över tiden? Finns det varningssignaler? Hur utvecklas investeringarna?

Finns det några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? Hur är kommunen exponerad finansiellt?

Vilken finansiell motståndskraft har kommunen på lång sikt? Vilken betalningsberedskap finns?

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen? Hur väl följs upprättade planer?

Avsikten med analysen är att identifiera eventuella finansiella problem och att klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning.

Sammanställda räkenskaper

I Vänersborgs koncern ingår, förutom kommunen, Kunskapsförbundet Väst (KFV), AB Vänersborgsbostäder (ABVB) och Fastighets AB Vänersborg (FABV). För ytterligare upplysning, se redovisningsprinciper.

Resultat och kapacitet

Koncernens resultat positivt

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 179 mnkr. Koncernens resultat för 2019 uppgick till 49 mnkr. Kommunens resultat 2020 uppgick till 161 mnkr, Kunskapsförbundet Väst till 7 mnkr, AB Vänersborgsbostäder till 14 mnkr och Fastighets AB Vänersborg 1 mnkr. Skillnader i bolagens redovisade resultat och investeringar jämfört med koncernen beror på elimineringar som görs till följd av interna köp och försäljningar, ägarandel samt skillnader i redovisningsprinciper.

Kommunens resultat 161 mnkr

Resultatet för kommunen var 161 mnkr, vilket var 124 mnkr högre än 2019. Resultatet var sammantaget 129 mnkr bättre än budget. Nämnderna redovisade överskott med 27 mnkr och finansförvaltningens nettokostnader ett överskott på 23 mnkr. Skatter och generella statsbidrag var 67 mnkr bättre än budget. Skatteintäkterna var 42 mnkr sämre än budget men detta har kompensrats av ökade statsbidrag till följd av coronapandemin. Finansnettot var 12 mnkr bättre än budget.

Kommunens resultatmål uppnås

Finansiellt mål för kommunen

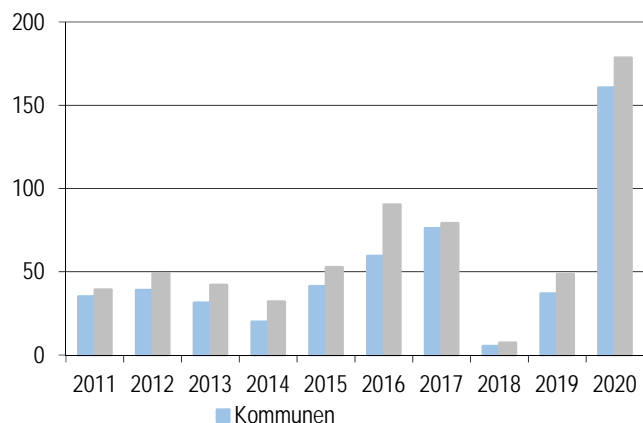
- Årets resultat bör uppgå till minst 2 % av skatter och generella statsbidrag.

Enligt kommunens finansiella mål ska årets resultat uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag för att god ekonomisk hushållning ska anses vara uppnådd. Huvudargumenten för positiva resultat är att nuvarande generation ska bära sina kostnader, att avsättningar krävs för framtida pensioner, att värdesäkra tillgångarna och att egenfinansiera investeringar. Dessutom bör det finnas en buffert för oförutsedda händelser.

Kommunens resultat motsvarade 6,2 % av skatter och generella statsbidrag, vilket innebar att kommunens finansiella resultatmål uppnåddes för 2020.

Kommunens resultat	2018	2019	2020
Årets resultat, mnkr	5,3	36,8	160,5
Årets resultat / skatter och generella statsbidrag, %	0,0	1,5	6,2

Årets resultat 2011-2020

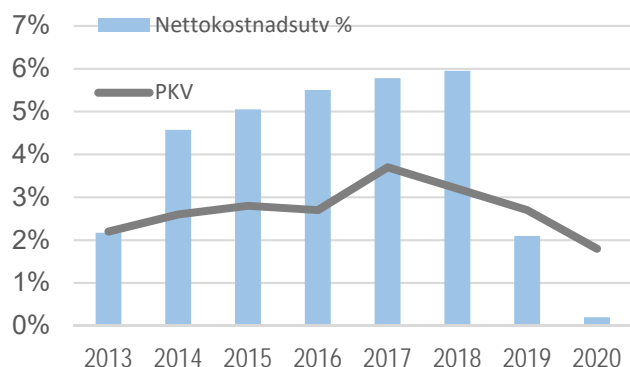
Utveckling av skatte- och statsbidrag samt nettokostnader

Mellan 2019 och 2020 är nettokostnadsökningen 0,3 % i koncernen och 0,2 % i kommunen. En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än de intäkter kommunen får genom skatter och generella statsbidrag.

Procent	2018	2019	2020
Skatte- och statsbidragsutveckling	3,6	3,5	5,3
Nettokostnadsutveckling	6,5	2,1	0,2

Totalt uppgick skatteintäkterna och de generella statsbidragen till 2 605 mnkr 2020, vilket var en ökning med 131 mnkr eller 5,3 % jämfört med 2019. Totalt uppgick kommunens nettokostnader till 2 441 mnkr 2020, vilket var en ökning med 5 mnkr eller 0,2 % jämfört med 2019. Skatte- och statsbidragsutvecklingen är därmed betydligt högre än nettokostnadsökningen.

Nettokostnadsutveckling jämfört med PKV 2013-2020

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) är ett index som viktat priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet. PKV för 2020 är en prognos. Jämförs kommunens kostnadsutveckling med PKV för 2020 är kommunens nettokostnadsutveckling lägre än PKV, en markant skillnad jämfört med tidigare.

Utveckling av verksamhetens intäkter och kostnader

I koncernen har intäkterna ökat med fyra procent. I kommunen har intäkterna ökat med två procent och förklaras framförallt av erhållen sjuklöneersättning från Försäkringskassan.

Av koncernens lönekostnader på 1 403 mnkr avsåg 91 % lönekostnader i kommunen. Personalkostnaderna i kommunen uppgick till 1 677 mnkr, vilket var en minskning med 1 mkr jämfört med 2019. Minskningen förklaras av lägre kostnader för timanställda samt anställda i arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Löneökningen uppgick till c:a 2,5 %.

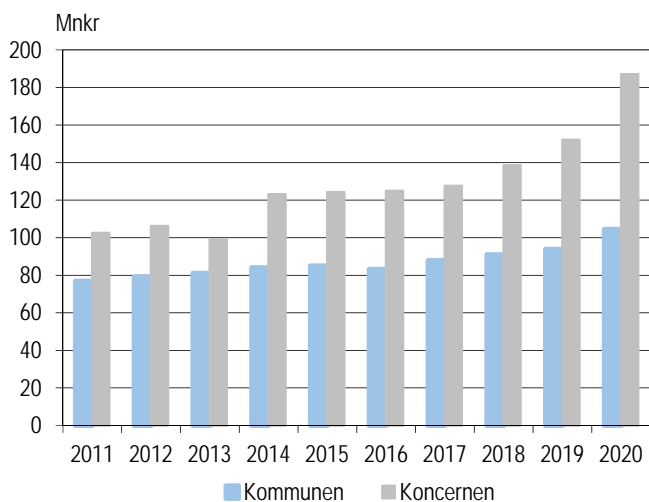
Pensionskostnaderna i kommunen redovisades till 149 mnkr, en minskning med 3 mnkr. Minskningen förklaras av att förändringen av avsättningen till FÅP (förmånsbestämd ålderspension) är lägre än föregående år.

Köp av huvudverksamhet uppgick till 459 mnkr för kommunen, en minskning med 11 mnkr. Av minskningen återfinns 15 mkr inom socialnämnden vilket förklaras av minskat köp av platser inom HVB barn och ungdom. Bidragen ökade med 12 mnkr varav ekonomiskt bistånd stod för 6 mnkr. Kommunstyrelsen ökade bidragen till de kommunala bolagen.

I koncernen uppgick avskrivningarna till 187 mnkr för 2020, vilket är en ökning med 35 mnkr jämfört med 2019. Avskrivningarna ökade främst hos ABVB och kommunen. Avskrivningskostnaderna i kommunen uppgick till 104 mnkr 2020, vilket var en ökning med 10 mnkr jämfört med 2019. Ökningen förklaras främst av ökade avskrivningskostnader för kommunhuset, återvinningscentralen, samt skolor och förskolor. Ut-rangeringen av Holmens nedbrunna fastighet bidrar också till ökningen.

Under en 10-årsperiod har avskrivningskostnaderna, som en följd av höga investeringsnivåer, ökat från 77 mnkr till 104 mnkr per år och utgör över tiden en allt större del av kommunens kostnadsbild. Övergången till komponentavskrivning kommer på sikt bidra till ytterligare ökning av avskrivningarna.

Avskrivningar 2011-2020

Investeringar i bostäder och skollokaler

Årets investeringar för koncernen uppgick till 481 mnkr varav kommunen stod för 342 mnkr, ABVB för 128 mnkr, Fastighets AB för 7 mnkr och KfV för 3 mnkr. Koncernens investeringar har minskat med 10 mnkr jämfört med 2019. ABVB har en lägre investeringsnivå 2020 medan kommunens investeringar har ökat.

Enligt fullmäktiges beslut uppgår kommunens investeringsbudget till totalt 688 mnkr för 2020. Investeringarna uppgick till 342 mnkr, vilket är 97 mnkr högre än föregående år. Kommunens investeringar var 346 mnkr lägre än budget. Av årets investeringar avsåg 192 mnkr fastighetsinvesteringar, 81 mnkr avsåg VA, gator och renhållningsverksamhet samt 45 mnkr avsåg exploateringsverksamhet.

Nettoinvesteringar kommunen, mnkr	2018	2019	2020
Fastigheter	154,0	144,0	192,0
Gator och vägar	9,5	17,2	29,3
VA- och renhållning	51,2	47,2	51,9
Inventarier m.m.	18,4	19,3	19,9
Exploatering	15,0	17,3	44,6
Finansiella investeringar	0,0	0,0	4,7
Summa	248,1	245,0	342,4

De största investeringarna i kommunen under 2020 var om- och tillbyggnad av Öxnered skola 57 mnkr, Multikök Torpa 31 mnkr, Idrottshall40x20 Friggshallen 30 mnkr samt om- och tillbyggnad av grundskolelokaler på Idrottsgatan 25 mnkr. Hittills har kommunen investerat 88 mnkr i Öxnered skola den totala budgeten uppgår till 157 mnkr. I grundskolelokalerna på Idrottsgatan 7 uppgår den totala investeringen till 82 mnkr och den totala budgeten till 112 mnkr. Exempel på andra större projekt som genomfördes under 2020 var

exploatering av bostäder på Mariedal östra 23 mnkr, byggande av kretsloppspark 20 mnkr samt VA investeringar på Fridhemsområdet 11 mnkr.

Den totala avvikelser mot budget för investeringar var 346 mnkr. Det kan finnas flera orsaker till budgetavvikelser vad gäller investeringar. Legala processer som detaljplan och bygglov kan överklagas och kan ibland fördröja projekten under lång tid. Miljömässiga och tekniska hinder kan uppstå. Även verksamhetsmässiga önskemål om förändringar kan uppstå som leder till att projekt försenas. En del av skillnaden mellan budget och utfall finns i pågående projekt som inte blir klara under året utan fortsätter in i år 2021.

Fastighetsinvesteringarnas budgetöverskott uppgick till 196 mnkr. Överskottet är främst kopplat till Öxnereds skola med en avvikelse om 68 mnkr. Därefter Multikök Torpa med en avvikelse om 45 mnkr, samt Idrottsgatan 7 med en avvikelse om 33 mnkr.

Va- och gatuinvesteringar redovisar ett budgetöverskott på 125 mnkr av dessa står Va Vänersnäs för 55 mnkr och Rörviks vattenverk 30 mnkr samt Dalbobron 25 mnkr. Exploateringsinvesteringar redovisar ett totalt överskott på 20 mnkr till största del kopplade till exploatering av Öxnered/Skaven.

Investeringar i kommunen	2018	2019	2020
Nettoinvesteringar, mnkr	248,1	245,0	342,5
Investeringar/nettokostn, %	10,4	10,1	14,0
Skattefinansieringsgrad %	38,7	53,0	77,4

Investeringar i förhållande till nettokostnaderna ökar under 2020 och uppgår till 14,0 % När investeringsvolymen sätts i förhållande till nettokostnaderna kan jämförelser göras med andra kommuner. Som en jämförelse var den genomsnittliga investeringsnivån i Västra Götaland och Hallands kommuner 12 % av nettokostnaderna under 2019.

Skattefinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med det utrymme som skapats av avskrivningar och årets resultat. Ett tal på 100 % och därutöver innebär att kommunen helt kan skattefinansiera sina investeringar, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärks. Skattefinansieringsgraden var 77 % och ökade jämfört med 2019. Ökningen förklaras av det höga resultatet. Den genomsnittliga skattefinansieringsgraden för Västra Götaland och Hallands kommuner låg i snitt på 57 % under 2019.

Finansiellt mål för kommunen

- Årets investeringar exkl. VA och renhållning ska maximalt uppgå till 10 % av skatter och generella statsbidrag.

I investeringsmålet anges den investeringsnivå som bedöms vara den högsta nivån för en hållbar ekonomisk utveckling, med hänsyn till de övriga finansiella målen, som ligger till grund för en god ekonomisk hushållning. I kommunens mål exkluderas VA och renhållning. Om nyckeltalet är lägre än 10 % har målet uppnåtts. För 2020 uppgick nyckeltalet till 11 % vilket innebär att målet inte uppnås.

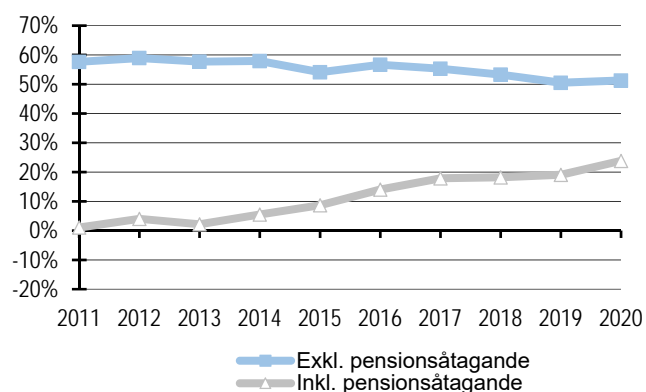
Finansiellt mål för kommunen

- Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande ska förbättras med 1 % årligen.

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Nyckeltalet används för att beskriva kommunens finansiella styrka på lång sikt. En förändrad åldersstruktur kommer att medföra en kraftig ökning av efterfrågan på kommunal service. En förbättrad soliditet gör kommunen bättre rustad att möta de finansiella påfrestningar som följer av denna utveckling och är därmed förenlig med god ekonomisk hushållning.

Soliditeten inklusive kommunens hela pensionsåtagande uppgick till 19 % i bokslutet för 2019 och till 24 % i bokslut 2020. Kommunens mål om ökad soliditet inklusive hela pensionsåtagandet med en procentenhet uppnås därmed.

Soliditetsutveckling kommunen 2011-2020

Koncernens soliditet ökade med en procentenhet och uppgick till 34 %. Soliditeten för ABVB ökade med en halv procentenhet och uppgick till 10,5 %. Soliditeten för FAAB sjönk med 2 procentenheter och uppgick till 43%.

Kommunens soliditet exklusive pensionsåtagandet var oförändrat och uppgick till 51 % i bokslut 2020.

Kommunalskatten oförändrad

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En redan hög kommunalskatt ger t.ex. ett mindre utrymme att öka skatteintäkterna genom att höja skatten.

Kommunalskatt			
Kr per intjänade 100 kr	Vänersborgs kommun	Västra Götaland	Riket
Primärkommunalskatt	22:21	21:38	20:72
Total skattesats	33:69	32:86	32:28

Kommunens utdebitering uppgick år 2020 till 22:21 kronor per skattekrona. Utdebiteringsnivån är oförändrad sedan 2005, frånsett den skatteväxling med Regionen avseende kollektivtrafiken på 43 öre som gjordes 2012. Medelutdebiteringen för riket var 20:72 och för länet 21:38 kronor per skattekrona. Mätt i relation till rikets medelskattekraft utgör Vänersborgs beskattningsbara inkomst per invånare 90 % vilket är något lägre än 2019.

Risk och kontroll

Kassalikviditeten minskar men målet nås

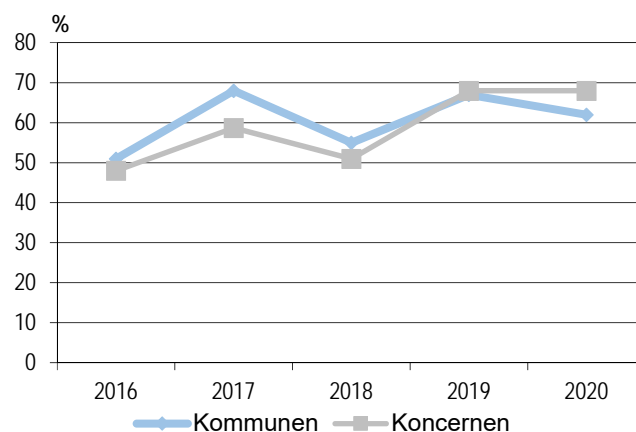
Koncernens kassalikviditet uppgår till 68 % och är oförändrad jämfört med föregående år. Kommunens kassalikviditet minskade från 68 % till 62 %.

Finansiellt mål för kommunen

- Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.

Med målet om en kassalikviditet på minst 50 % menas att likvida medel, inklusive kortfristiga placeringar, tillsammans med kommunens checkkredit på 200 mnkr bör vara minst 50 % av kortfristiga skulder. Måttet används för att spegla kommunens betalningsberedskap på kort sikt. I 2020 års bokslut uppgick kassalikviditeten till 62 %. Målet om en kassalikviditet på över 50 % uppnås därmed.

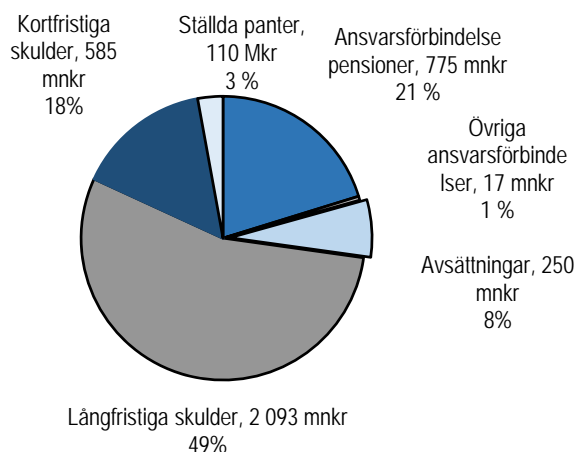
Kassalikviditet 2016-2020

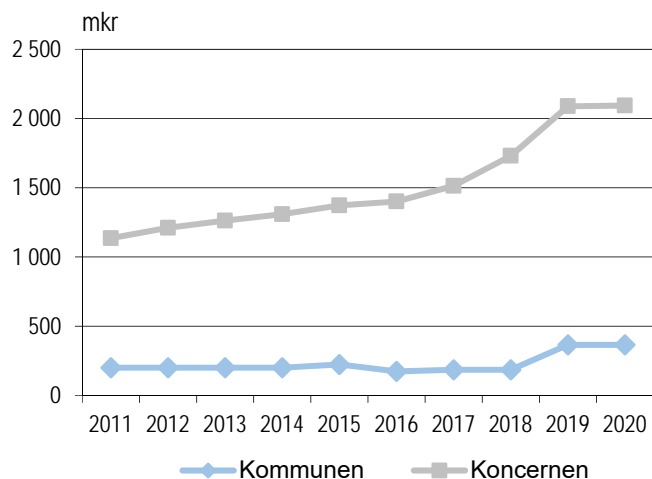
Skulder och förpliktelser ökade

Summan av alla skulder, avsättningar, samt ansvarsförbindelser för pensioner och borgensåtaganden utgör organisationens totala förpliktelsenivå. Den totala förpliktelsen uppgick 2020-12-31 till 3 830 mnkr och ökade med 49 mnkr jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av att avsättningar och korta skulder ökar.

Koncernens skulder och förpliktelser 2020

Den långfristiga banklåneskulden i koncernen har ökat sedan 2010 och uppgick i bokslutet för 2020 till 2 093 mnkr. Den succesivt ökade belåningen beror på de höga investeringsnivåerna. I kommunen är banklåneskulden oförändrad under 2020 och uppgick till 365 mnkr. Kommunens låneskuld har kunnat hållas oförändrad trots en hög investeringsnivå. Detta beror på ett starkt resultat 2020 och en god likviditet vid årets början.

Kommunens pensionsåtagande

Pensionsåtagande, mnkr	2018	2019	2020
Avsättning till pensioner (skuldförda)	148	171	187
Ansvarsförbindelse pensioner (ej skuldförda)	823	802	775
Summa	971	973	962

Alla uppgifter inklusive löneskatt

Kommunens sammanlagda pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda uppgick till 962 mnkr 2020, vilket var en minskning med 11 mnkr jämfört med 2019. Av åtagandena redovisades 187 mnkr som avsättningar i balansräkningen, en ökning med 16 mnkr. Det finns inga finansiella placeringar avseende pensionsmedlen utan dessa har använts i den egna verksamheten, till investeringar m.m.

Resterande 775 mnkr av kommunens pensionsåtagande avsåg pensioner intjänade före 1998. Detta var en minskning med 27 mnkr jämfört med 2019. Minskningen mellan åren förklaras framförallt av utbetalningar. Ytterligare information om kommunens risktagande och pensionsåtagande framgår under rubriken Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Arbetsgivaravgifter och pensioner

Årets arbetsgivaravgifter uppgick till 392 mnkr och gav ett underskott mot budget på 3 mnkr. Pensionskostnaderna uppgick till 149 mnkr, vilket innebar ett överskott på 12 mnkr jämfört mot budget. Räkningar även med de finansiella kostnaderna kopplade till pensioner uppgick pensionskostnaden till 153 mnkr. Avsatta medel till lönerevision gav ett överskott om 9 mnkr och budgeterad internränta 4 mnkr.

Försämrade skatteprognoser under året

Skatteprognoserna har försämrats i de prognoser som lämnats under året. Totala budgetunderskottet för skatteintäkterna uppgick till 42 mnkr. De minskade skatteintäkterna har kompenseras med ökade statsbidrag till följd av coronapandemin. De generella statsbidragen visar ett budgetöverskott på 109 mnkr. Totalt ger skatteintäkter- och generella statsbidrag ett budgetöverskott på 67 mnkr.

Budgetöverskott för finansnettot

Finansnettot uppgick till en nettokostnad på 3 mnkr, vilket var 12 mnkr bättre än budget. Budgetöverskottet är kopplat till att investeringarna och därmed upplåningen varit lägre än planerat. Utdelning från Kommuninvest bidrar också till budgetöverskottet.

Nämndernas budgetföljsamhet

Att nämnderna följer fastställd budget och lämnar säkra prognoser under året är ett tecken på en god kontroll och är viktigt för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

Nämnd, mnkr	Bokslut 2019	Prog. apr - 20	Prog aug - 20	Bokslut 2020
Barn- & utbildningsnämnd	-15,5	0,0	0,0	1,0
Kommunstyrelse	37,6	17,5	23,4	25,8
Kultur- och fritidsnämnd	-5,2	-1,6	-2,0	-2,2
Samhällsbyggnadsnämnd	-8,4	-4,3	-5,4	-6,5
Socialnämnd	-30,2	-13,1	-0,1	4,3
Övriga nämnder	-0,7	0,5	2,5	4,5
Summa	-22,4	-1,0	18,4	26,9

Nämnderna redovisade i bokslutet ett överskott på 27 mnkr, en förbättring från augustiprognosen med 9 mnkr. Endast två av nio nämnder redovisade underskott mot budget.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar överskott med 1 mnkr. Det är nämnd och förskola som redovisar överskott medan grundskolan redovisar underskott.

Kommunstyrelsen redovisar ett sammantaget överskott på 26 mnkr gentemot budget. Av överskottet avser 11 mnkr den politiska verksamheten, varav 8 mnkr avser förfogandeanslaget. Kommunledningskontoren redovisar ett överskott på 7 mnkr. Räddningstjänst- och försäkringar redovisar 1 mnkr i överskott och Gymnasium/ Vuxenutbildning redovisar överskott på 7 mnkr.

Kultur- och fritidsnämndens redovisar underskott på 2 mnkr gentemot budget. Största delen av underskottet avser fritidsverksamhet.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar underskott med 6 mnkr. VA verksamheten står för det största underskottet med 4 mnkr. Fastighetsenheten redovisar också underskott med 3 mnkr.

Socialnämnden redovisar ett sammantaget överskott om 4 mnkr. Det är en förbättring med 4 mnkr jämfört med prognosen i augusti. Intäkterna har ökat då man erhållit statsbidrag kopplat till Coronapandemin. Personalkostnaderna har minskat och omkostnaderna är oförändrade jämfört med föregående år.

Vad gäller övriga nämnder redovisar alla överskott.

Känslighetsanalys – Vad händer om?

Kommunens ekonomiska resultat påverkas av händelser och beslut både inom och utom dess kontroll, exempelvis förändrade lagar, konjunkturläge och invånarnas ändrade krav och behov. Kommunen har ett ansvar för att ha beredskap för dessa faktorer och måste ha reserver och marginaler i sin ekonomi. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys, som visar hur olika förändringar påverkar kommunens finansiella situation. Av nedanstående tabell framgår hur olika händelser var för sig skulle ha påverkat resultatet.

Känslighetsanalys - Resultateffekt, mnkr	2020
Förändrad utdebitering med 1 kr	82,0
Förändrade generella statsbidrag med 1 %	7,9
Löneökning med 1 %	18,2
Prisförändring med 1 % på omkostnaderna	10,8
Ändrad lånskuld med 100 Mkr	1,2
Inlösen av 1 % av borgensförbindelserna	16,6
Ändrade taxor med 1 %	1,6
- inom skattefinansierad verksamhet	0,9
- inom taxefinansierad verksamhet	0,8

Sammanfattande slutsatser och målavstämning

Det sammanställda resultatet för koncernen uppgick till 179 mnkr. Kommunens beslutade Mål- och resursplan för 2020 innebar ett budgeterat resultat på 31 mnkr. Det redovisade resultatet uppgår till 161 mnkr vilket är 129 mnkr bättre än budget och 12 mnkr sämre än den prognos som lämnades i delårsrapport per augusti.

Nämndernas följsamhet mot beslutade budgetramar har förbättrats påtagligt jämfört med såväl 2018 som 2019. Sammanlagt förbättrades nämndernas utfall mot budget med c:a 49 mnkr jämfört med bokslut 2019. Även om delar av förändringen kan kopplas till tillfälliga effekter och bidrag under 2020, så har anpassningen till beslutade budgetramar förbättrats påtagligt.

Årets investeringar för koncernen uppgick till 481 mnkr varav kommunen stod för 342 mnkr, ABVB för 128 mnkr, Fastighets AB för 7 mnkr och KFV för 3 mnkr. Trots en mycket hög investeringsnivå i kommunen är den 346 mnkr lägre än budget.

Kommunen klarar tre av fyra finansiella mål.

Avstämning – Finansiella mål	2018	2019	2020
Årets resultat bör uppgå till 2 % av skatter och generella statsbidrag.	■	■	●
Kassalikviditeten bör vara minst 50 %.	●	●	●
Soliditeten inklusive hela pensionsåtagandet bör förbättras med 1 % årligen.	■	●	●
Årets investeringar exkl. VA och renhållning ska maximalt uppgå till 10% av skatter och generella statsbidrag.	●	●	■

Det mål som inte nås är investeringsmålet. För att klara målet hade investeringarna exklusive VA och renhållning maximalt kunnat uppgå till 260 mnkr. Övriga finansiella mål uppnås med ganska goda marginaler. Med denna målanalys görs bedömningen att verksamheten, ur ett finansiellt perspektiv bedrevs med god ekonomisk hushållning.

För att god ekonomisk hushållning anses vara uppnådd ska tre av fyra finansiella mål vara uppfyllda samt att minst hälften av inriktningsmålen uppnås. Ett verksamhetsmål anses uppfyllt när övervägande andel av de förväntade resultaten är uppnådda eller delvis uppnådda. Utifrån ovanstående bedömningsgrund bedrevs verksamheten med god ekonomisk hushållning under 2020.

Balanskravsresultat

Positivt balanskravsresultat

Kommunallagens balanskrav innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna varje år. Vid en avstämning ska realisationsvinster räknas bort. Nedan görs en avräkning:

Balanskravsutredning, mnkr	2018	2019	2020
Årets resultat enligt resultaträkning	5,3	36,8	160,5
Avgår realisationsvinster	-8,4	-6,5	-3,4
Förändring av resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0
Justerat resultat	-3,1	30,3	157,1

Enligt balanskravsutredningen redovisade kommunen ett resultat på 157 mnkr. *Vänerns borgs kommun klarade därmed med god marginal balanskravet för 2020.*

Förväntad utveckling

Innevarande år har präglats av stor osäkerhet mot bakgrund av den pågående pandemin, Covid-19. Effekten av pandemin har inneburit ett stort tryck inom vissa verksamheter, samtidigt som efterfrågan har varit mindre inom andra områden. I princip all verksamhet har behövt ställas om och nya och förändrade arbetsmetoder har införts för att få en anpassning till förändrade förutsättningar och olika beslut och rekommendationer från statliga myndigheter.

Under hösten blev det tydligt att skatteunderlaget inte påverkats så mycket som befarats av pandemin och att de generella bidrag staten skjutit till är större än effekten på skatteunderlaget. Detta i kombination med övriga bidrag och att vissa verksamheter efterfrågats i lägre grad, gör att kommunens ekonomiska resultat vid årets slut kan redovisas till rekordhöga 161 mkr. Samtidigt kvarstår de stora utmaningar kommunen står inför de kommande åren, i form av osäkra skatteprognoser, mycket höga planerade investeringsnivåer, en åldrande befolkning och fortsatta behov av ökad social inkludering av stora grupper i samhället.

Kommunens budgeterade resultat under 2021 uppgår till 47 mnkr, vilket motsvarar 1,8 %. För att nå kommunens finansiella mål om 2 % hade resultat behövt uppgå till 53 mnkr. Den skatteprognos som ligger till grund för beslutad Mål- och resursplan 2021 - 2023 förutsätter att en betydande återhämtning av svensk ekonomi inleds under 2021 och att tillväxten fortsätter även 2022 - 2023. Den prognostiserade ekonomiska tillväxten är sin tur kopplad till hur pandemin utvecklas under 2021 och hur snabbt och framgångsrikt som den påbörjade vaccineringen av befolkningen kan genomföras.

Under 2020 uppgick kommunens investeringar till 342 mnkr. Den totala investeringsnivån bedöms även kommande år att ligga på mycket höga nivåer. Budgeterad investeringsnivå för 2021 uppgår till 596 mnkr. År 2022 planerar kommunen att investera för 529 mnkr och 2023 för 375 mnkr enligt beslutad Mål- och resursplan vilket är mycket höga nivåer alla tre åren. Det höga resultatet 2020 dämpar upplåningsnivån något men investeringsplanerna förutsätter ändå en omfattande nyupplåning. De höga investeringsnivåerna i kombination med en måttlig resultatnivå leder till successivt ökade kostnader för avskrivningar och ränta. Även drift- och underhållskostnader för fastigheter kommer att öka, vilket sammantaget leder till ett minskat ekonomiskt utrymme för övriga verksamheter och innebär en stor ekonomisk utmaning inför kommande arbete med kommunens driftbudget.

I ett längre perspektiv innebär den demografiska utvecklingen, med en ökad andel äldre, att ett ekonomiskt utrymme måste frigöras från övrig verksamhet för att finansiera ökade kostnader inom äldreomsorgen. En annan konsekvens av samma utveckling är att den andel av befolkningen som arbetar och betalar skatt kommer att sjunka stadigt under de kommande 20 åren. En ytterligare aspekt på den demografiska utvecklingen är kommunens kostnader för tjänstepensioner. I takt med att allt fler före detta anställda befinner sig i pensionsåldern ökar kommunens pensionskostnader. Under kommande 10-årsperiod prognostiseras en fortsatt ökning av kommunens pensionskostnader.

Vänerns borg har fortfarande en högre arbetslöshet jämfört med riket och länet. Andelen öppet arbetslösa är fortsatt jämförbar, men har en påtagligt högre andel långtidsarbetslösa som deltar i program. Insatser kopplade till flyktingmottagande och social inkludering ställer fortsatta krav på omställning och anpassning inom den kommunala organisationen. Betydande insatser behöver göras för att öka sysselsättningsgraden i de utsatta grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Väsentliga personalförhållanden

Innehållet nedan följer vad som ska redovisas om personalen enligt lag om kommunal bokföring- och redovisning (LKBR). En fylligare beskrivning av kommunens arbete med personalpolitiken återges däremot i en årlig personalekonomisk redovisning. Den redovisningen tjänar som utgångspunkt för hur kommunen tillvaratar och utvecklar personalen som en värdeskapande resurs.

Personaluppgifterna har hämtats från personalsystemet. För medellön, antal anställda och medelålder gäller mät dagen den 1 november. Uppgifter om timvikarier, personalrörlighet och sjukfrånvaro gäller kalenderår som mätperiod. Uppgifter från bolagen har levererats av bolagen själva.

Medellön

Medellönen för tillsvidareanställda totalt, omräknat till heltidslön, ökade med 665 kronor mellan åren. Det motsvarar en ökning med 2,1 procent. Kvinnors medellön i förhållande till gruppen män förändrades från 99,8 procent till 101,2 procent.

Medellön	2019	2020
Kvinnor	31 142	31 893
Män	31 198	31 507
Totalt	31 152	31 817

Personalstruktur

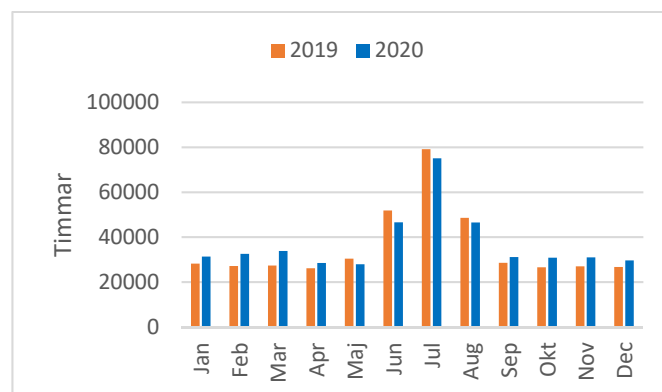
Antalet tillsvidareanställda minskade totalt sett med tre personer 2020 jämfört med 2019. Det finns en variation mellan förvaltningarna. Antalet tillsvidareanställda ökade främst inom samhällsbyggnadsförvaltningen men även på kommunstyrelseförvaltningen. Inom socialförvaltningen minskade antalet tillsvidareanställda. När det gäller visstidsanställda (månadsavlönade) fanns en genomgående minskning av antalet, främst inom barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.

Sammantaget minskade antal månadsavlönade årsarbetare med 69, från 3 595 till 3 526.

I tabellen framgår också att timavlönades tid omräknat till motsvarande årsarbetare har ökat med 9 jämfört med 2019.

Anställning	Kvinnor		Män		Totalt	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Tillsvidare	2 599	2 578	609	627	3 208	3 205
Visstid	240	204	147	117	387	321
Antal totalt	2 839	2 782	756	744	3 595	3 526
Omräknat till årsarbetare	2 728	2 699	728	724	3 456	3 423
Timvikariers arbetade tid omräknat till årsarbetare	147	150	69	75	216	225

I tabellen nedan framgår att den ökade timtiden i tabellen ovan inte var generellt högre under alla årets månader. Under semesterperioden var det färre sådana timmar utförda jämfört med föregående år.

Medelålder

Medelåldern totalt var 44 år, oförändrat mellan åren. Kvinnors medelålder var 45 år och männens var 42 år.

Medelåldern för de tillsvidareanställda var oförändrat på 45 år mellan åren, men per kön så ökade kvinnors medelålder från 45 till 46 år medan männens minskade från 44 till 43 år. Medelåldern för visstidsanställda var totalt sett 9 år lägre jämfört med tillsvidareanställda, i linje med föregående år.

Medelålder	Kvinnor		Män		Totalt	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Tillsvidare	45	46	44	43	45	45
Visstid	37	37	34	36	36	36
Totalt	44	45	42	42	44	44

Personalrörlighet

Andelen tillsvidareanställda som slutade sin anställning i kommunen (extern rörlighet) minskade under 2020 jämfört med 2019, från 9,7 till 7 procent. Den externa avgången var något högre i gruppen män.

Den interna rörligheten minskade något 2020, från 0,5 till 0,4 procent. Den interna rörligheten minskade bland både kvinnor och män mellan åren.

Rörlighet	Kvinnor		Män		Totalt	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Extern	9,9	6,5	8,8	8,8	9,7	7
Varav pension	2,2	1,7	1,8	3	2,2	1,9
Intern	0,6	0,4	0,3	0,5	0,5	0,4

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron totalt ökade 2020 jämfört med 2019, från 8,2 till 10,6 procent. Ökningen var i stort sett genomgående sett till olika kategorier som kan följas upp. En bidragande orsak till ökning var den samhällspåverkande coronapandemin under 2020. Denna faktor gör det svårt att värdera utvecklingen av sjukfrånvaron på så sätt att pandemin överskuggar andra möjliga bakomliggande orsaker. Främst har sjukfrånvaron för anställda inom så kallade kontaktyrken påverkats negativt. Därför ökade sjukfrånvaron inom de förvaltningar där kontaktyrken återfinns.

Sjukfrånvarofrekvens	2019	2020
Kvinnor	9,0	11,4
Män	5,6	7,5
29 år och yngre	7,6	9,4
30-49 år	8,0	10,6
50 år och äldre	8,6	10,9
Totalt	8,2	10,6

Andelen långtidssjukfrånvaro (timmar från sjukperioder som var 60 dagar eller längre) var 44 procent. Det var en minskning jämfört med föregående år med 8,5 procentenheter. Den stora minskningen ska beaktas utifrån coronapandemin. En stor del av det ökade antalet sjuktimmars på grund av pandemin hamnade under dag 1 till 59. På så sätt blev andelen sjuktimmars därefter påtagligt färre jämfört med föregående år.

Andel långtidssjukfrånvaro*	2019	2020
Kvinnor	54,0	45,8
Män	44,2	34,6
Totalt	52,5	44

*60 sjukdagar och längre

Bolag

Antalet anställda i hel- och delägda bolag var i stort likvärdigt 2020 och 2019. En viss ökning fanns dock inom AB Vänersborgsbostäder, från 62 till 68 anställda, och Kunskapsförbundet Väst, från 638 till 646 anställda.

Anställning	Kvinnor		Män		Totalt	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Helägda bolag						
AB Vänersborgsbostäder	15	17	47	51	62	68
Vattenpalatset Vänerparken AB	6	4	4	4	10	8
Hunnebergs Kungajakt- och viltmuseum AB	3	3	2	2	5	5
Fastighets AB	0	0	1	1	1	1
Delägda bolag						
Kunskapsförbundet Väst	421	416	217	230	638	646
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	0	0	1*	1*	1*	1*
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförb.	14	16	87	87	101	103
RIB deltidsbrandmän	6	6	131	129	137	135

*=Konsult

Finansiella rapporter

Resultaträkning, mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2020	2019	2020	2019
Verksamhetens intäkter	2,4	572	560	811	779
Verksamhetens kostnader	3,4	-2 909	-2 902	-3 029	-3 025
Avskrivningar	5	-104	-94	-187	-152
Verksamhetens nettokostnader		-2 441	-2 436	-2 405	-2 398
Skatteintäkter	6	1 819	1 822	1 819	1 822
Gen.statsbidrag & utjämning	6	786	652	786	652
Verksamhetens resultat		164	38	200	76
Finansiella intäkter	7	6	8	2	4
Finansiella kostnader	8	-9	-9	-23	-31
Resultat före extraord. poster		161	37	179	49
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		161	37	179	49

Kassaflödesanalys	Not	Kommunen		Koncernen	
		2020	2019	2020	2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		161	37	179	49
Justering för övriga ej likviditetssp. poster	9	121	105	199	169
Medel från verk. före förändr av rörelsekap		282	142	378	218
FÖRÄNDRING RÖRELSEKAPITAL					
Ökning (-) minskning (+) förråd		1	0	1	0
Ökning (-) minskning (+) kortfristiga fordringar	14	82	-11	114	30
Ökning (+) minskning (-) kortfristiga skulder	24	90	-44	51	-92
Medel från den löpande verksamheten		454	87	544	156
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-338	-245	-476	-491
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-5		-5	
Försäljning av anläggningstillgångar		5	6	5	6
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0		0	
Anläggningsavgifter och investeringsbidrag	23	8	15	52	15
Medel från investeringsverksamheten		-330	-224	-424	-470
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning (+) långfristiga skulder	19	0	180	5	358
Minskning (-) långfristiga skulder (amortering)		0	0	0	0
Ökning (-) långfristiga fordringar och placeringar		0	0	0	0
Minskning (+) långfristiga fordringar och placeringar		5	0	5	0
Medel från finansieringsverksamheten		5	180	10	358
Årets kassaflöde		129	44	129	44
Likvida medel vid årets början		71	26	71	27
Likvida medel vid årets slut		200	71	200	71

Balansräkning, mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2020	2019	2020	2019
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella tillgångar		2	3	2	3
Materiella anläggningstillgångar		2 323	2 091	4 344	4 056
Mark, byggnader & teknisk anläggningar	10,11	2 248	2 019	4 252	3 969
Maskiner och inventarier	10,12	75	71	92	87
Finansiella tillgångar	13	103	103	43	44
Summa anläggningstillgångar		2 428	2 197	4 390	4 103
Omsättningstillgångar					
Förråd		20	21	20	21
Fordringar	14	181	162	144	158
Kortfristiga placeringar		0	100	0	100
Kassa och bank	15	200	71	200	71
Summa omsättningstillgångar		401	353	364	350
SUMMA TILLGÅNGAR		2 828	2 550	4 753	4 453
EG. KAP, AVSÄTTN. & SKULDER					
Eget kapital					
Periodens/årets resultat		161	37	179	49
Resultatutjämningsreserv		50	50	50	50
Övrigt eget kapital	16	1 238	1 201	1 377	1 328
Summa eget kapital		1 449	1 288	1 605	1 427
Avsättningar					
Avsätt. för pensioner & liknande förpliktelser	17	187	171	197	177
Andra avsättningar	18	23	24	54	52
Summa avsättningar		210	194	250	229
Skulder					
Långfristiga skulder	19-23	525	523	2 313	2 263
Kortfristiga skulder	24	644	545	585	534
Summa skulder		1 169	1 068	2 898	2 797
S:A EG.KAP, AVSÄTTN. & SKULDER		2 828	2 550	4 753	4 453
Ansvarsförbindelser:					
Pensionsåtaganden t.o.m 1997-12-31	25	775	802	775	802
Övriga ansvarsförbindelser	26	1 660	1 655	17	18
Ställda panter				110	110

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Övergripande principer

Den 1 januari 2019 trädde en ny lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) i kraft. Kommunens redovisning upprättas enligt kommunallagen och enlighet med den nya lagen samt följer anvisningar och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). För alla förändringar har även jämförelsetalen för föregående år justerats. Förtydligande och kommentarer till förändringar kommenteras under respektive avsnitt. Alla noter redovisas i mnkr.

Anläggningstillgångar

Med anläggningstillgång menas tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. För att klassas som anläggningstillgång ska värdet vara över ett halvt basbelopp, d.v.s. över 23 650 kr. Värdet av anläggningstillgången är anskaffningsvärdet med gjorda avskrivningar över anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärdet. Avskrivningstiderna baseras på anläggningstillgångarnas beräknade nyttjandeperiod och sker med rak nominell metod, d.v.s. linjär avskrivning. Avskrivning av färdiginvesterade anläggningstillgångar påbörjas tertialvis.

Avskrivningstider:

Verksamhetsfastigheter	5-80 år
Fastigheter för affärsverksamhet	5-50 år
Bostäder och lokaler	5-50 år
Gator, vägar och parker	10-33 år
Fastigheter för annan verksamhet	5-80 år

Vad gäller anläggningar med komponenter som förbrukas under olika tidsperioder har väsentliga komponenter fastställts för de betydande byggnaderna, gator och Va-anläggningar. Lånekostnader redovisas enligt huvudregeln enligt R4, vilket innebär att inga lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. Dessa redovisas i not.

Klassificering av finansiella tillgångar

Vänerns borgs kommunens finansiella anläggningstillgångar består av aktier i kommunala bolag, andelar i förbund och i bostadsrätter. I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader. Kortfristiga placeringar som kan omsättas inom 0–3 dagar klassas som likvida medel. Placeringsmedel värderas till verkligt värde.

Koncernkonto

Koncernens tillgångar placerade i koncernkonto redovisas som likvida medel i kommunen. De kommunala

bolagens andel redovisas som kortfristig skuld i kommunen och som kortfristig fordran i respektive bolag.

Leasing

De fåtal finansiella leasingavtal kommunen har redovisas som operationella då avtalens värde bedöms som obetydliga. Detta bedöms inte ha någon effekt på kommunens resultat och ställning. Vad gäller de hyresavtal kommunen har bedöms inga uppfylla kraven för att redovisas som finansiella leasingavtal.

Intäktsredovisning

Investeringsbidrag och anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalda intäkter. De förutbetalda intäkterna redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas nyttjandeperiod. 1/45 intäktsförs per år. Vad gäller investeringsbidrag från icke offentliga organisationer har dessa justerats enligt gällande regelverk fr.o.m. 2020. Renhållningsverksamhetens resultat redovisas som förutbetald intäkt och dess egna kapital som kortfristig skuld till renhållningskollektivet. VA-verksamheten har inget eget kapital.

Pensioner

Pensionsskulden redovisas i överensstämmelse med LKBR enligt blandmodellen. Pensionsrätt intjänad t.o.m. 1997 redovisas således som en ansvarsförbindelse. Från 2007 till 2009 samt 2012 och 2013 gjordes dock extra pensionsavsättningar, totalt 90 mnkr inklusive löneskatt. Denna post på 90 mnkr har korrigerats under 2019 och nu redovisas all pensionsrätt intjänad före 1997 som ansvarsförbindelse. Det finns inga finansiella placeringar avseende pensionsmedlen utan medlen har använts i den egna verksamheten till investeringar m.m.

Pensionskostnader och pensionsskuld för kommunen grundar sig på Skandikon pensionsadministration AB:s (Skandikon), beräkningar och prognoser enligt RIPS19.

Pensionsåtaganden för anställda i bolagen som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens K3.

Visstidsförordnanden för politiker som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalning. Kommunen har antagit bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF-KL) att gälla fr.o.m 2014. Redovisning sker enligt rekommendation.

Avsättningar

Tidigare kortfristig skuld till Trafikverket har bokats om till avsättning eftersom utförande och utbetalning inte är tidsbestämt.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskuld och andra löneskulder till personalen redovisas som en kortfristig skuld. Årets skuldförändring ingår i verksamhetens kostnader.

Tomtmark för exploatering

Tomtmark för exploatering redovisas som omsättningstillgång på nytillkommande exploateringsområden.

Sammanställda räkenskaper

Enligt RKR:s rekommendation, R16 Sammanställda räkenskaper behöver endast de bolag och kommunalförbund vars omsättning eller omslutning är mer än 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag ingå i koncernens räkenskaper. Så i koncernens räkenskaper ingår endast kommunen, Kunskapsförbundet Väst, AB Vänersborgsbostäder och Fastighets AB Vänersborg.

Konsoliderade enheter	Andel
• AB Vänersborgsbostäder (ABVB)	100 %
• Fastighets AB Vänersborg (FAAB)	100 %
• Kunskapsförbundet Väst (KFV)	38,7%

Enheter som inte konsolideras	Andel
• Hunnebergs Kungajakt- och vilt museum AB	100 %
• Vattenpalatset Vänerparken AB	100 %
• Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	73,0 %
• Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	35,6 %
• Fyrstads Flygplats AB	34,0 %

Skillnader i redovisningsprinciper mellan bolagen och kommunen vad gäller investeringsbidrag och en uppskrivningsfond har justerats till kommunens gällande principer. I koncernredovisningen ska intäkter och kostnader för interna tjänster redovisas under samma år. Skillnader i pensionsredovisning ska inte justeras.

Not 2 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Försäljningsintäkter	34	39	35	41
Taxor och avgifter	165	160	165	160
Hyror och arrenden	83	84	282	269
Bidrag från staten	245	223	245	223
Övriga bidrag	9	16	30	31
Försäljn.expl.fast & anl tillg	9	10	9	10
Övriga intäkter	27	28	44	44
Summa	572	560	811	779

Not 3 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Löner	1 276	1 274	1 403	1 402
Pensionskostnader	118	122	126	131
Sociala avgifter och löneskatt	429	427	471	470
Anläggnings- och underhållsmaterial	7	5	7	6
Fastighetskostnader	105	100	236	217
Lokal och markhyror	144	133	72	78
Köp av huvudverksamhet	459	470	293	300
Övriga tjänster	169	184	195	213
Lämnade bidrag	118	106	119	107
Material	78	71	86	76
Övriga kostnader	5	9	16	19
Skattekostnad			4	5
Reaförluster och utrangeringar	1	1	1	0
Summa	2 909	2 902	3 029	3 025

Leasing kommunen, mnkr	Beräknad kostnad		
	2021	2022-2027	2027-
Bilar	4	3	0
Inventarier	23	14	0
Hyror avtalstid > 3 år	95	399	410
Summa	122	416	410

Not 4 Jämförelsestörande poster mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2020	2021	2020	2019
Reavinst	3	6	3	0
Engångshyra pga ombygg	-20		-20	
Osäker fordran	0	-6	0	-6
Summa	-17	0	-17	-6

Not 5 Avskrivningar	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Avskrivningar enligt plan	104	94	187	149
Nedskrivningar	0	0		3
Summa	104	94	187	152

Not 6 Skatteintäkter	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Preliminär skatteinbetalning	1 857	1 838	1 857	1 838
Slutavräkningsdifferens föreg. år	-10	1	-10	1
Prel. slutavräkning innevarande år	-28	-17	-28	-17
Summa	1 819	1 822	1 819	1 822

Not 6 Kommunalekonomisk utjämnung	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Inkomstutjämnung	433	420	433	420
Kostnadsutjämnung	76	41	76	41
Bidrag LSS-utjämnung	66	55	66	55
Kommunal fastighetsavgift	79	76	79	76
Generella bidrag från staten	92	32	92	32
Regleringsbidrag	41	28	41	28
Summa	786	652	786	652

Not 7 Finansiella intäkter	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ränteintäkter & utdelning	2	4	2	4
Borgensavgift	4	4	0	0
Summa	6	8	2	4

Not 8 Finansiella kostnader	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Räntekostnader	5	4	18	26
Ränta på pensionsskuld	4	5	5	5
Summa	9	9	23	31

Kassaflödesanalys

Not 9 Justering för ej likviditetspåverkande poster	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Justering för				
- av- och nedskrivningar	104	94	187	152
- gjorda avsättningar	30	28	19	30
- i anspråkstagna avsättningar	-5	-5	0	-7
- realisationsvinster/ förluster	-2	-6	-2	-6
Övriga likviditetspåverkande poster	-6	-6	-4	0
Summa	121	105	200	169

Not 10 Materiella anläggningstillgångar	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Markreserv	10	10	10	10
Verksamhetsfastigheter	1228	1005	1768	1560
Fastigheter för affärsverksamhet	520	490	520	490
Publika fastigheter	214	203	214	203
Fastigheter för annan verksamhet	20	21	20	21
Bostäder och övriga fastigheter	0	0	1396	1101
Pågående investeringar	255	290	324	584
Summa	2 248	2 019	4 252	3 969

Inventarier	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Maskiner och inventarier	64	56	76	67
Bilar och andra transportmedel	11	15	16	20
Summa	75	71	92	87

Not 11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar, Kommunen

	Im- materiella	Mark- reserv	Verksamhets- fastigheter	Fastigh för affärsverks	Publika fastigheter	Fastigh för annan verksamh	Summa	Pågående arbeten	Totalt
Anskaffningsvärden									
Ing anskaffningsvärde	8	20	1 759	741	471	48	3 047	290	3 337
Årets investeringar *)	0		79	41	15		135	200	335
Omklassificering/flyttning	0	0	200	5	11	2	217	-233	-16
Årets försäljning						-1	-1		-1
Utrangerade anläggningar	0	0	0	0	0		-1		-1
Utg ack anskaffningsvärden	8	20	2 038	787	496	49	3 398	256	3 654
Avskrivningar									
Ing avskrivningar	-4	-10	-754	-251	-268	-27	-1 315		-1 315
Årets avskrivningar	-1	0	-55	-15	-15	-2	-88		-88
Utrangerade/omklass			0	0	0		0		0
Utg ack avskrivningar	-5	-10	-810	-266	-282	-29	-1 403	0	-1 403
Nedskrivningar									
Ing nedskrivningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets förändring	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utg ack nedskrivningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ing planenligt restvärde	3	10	1 005	490	203	21	1 732	290	2 023
Utg planenligt restvärde	2	10	1 228	520	214	20	1 995	256	2 251

Not 12 Maskiner och inventarier, kommunen

	Maski- ner	Inventa- rier	Bilar och transportm	Förbättr annans fastigh	Totalt
Anskaffningsvärden					
Ing ack anskaffningsvärde	16	135	32	3	186
Årets investeringar	5	16	4		25
Försäljn och utrangering	-2	-11	-4		-16
Flyttning		0	-5		-5
Utg ack anskaffningsvärde	19	140	27	3	190
Avskrivningar					
Ing ack avskrivning enl plan	-11	-84	-17	-3	-115
Årets av-/nedskrivningar	-1	-11	-3	0	-16
Försäljn/utrang/omklass	2	11	4		16
Utg ack avskrivning enl plan	-11	-84	-16	-3	-115
Ing planenl restvärde	5	51	15	0	71
Utg planenl restvärde	8	56	11	0	75

Not 13 Finansiella anlägg- ningstillgångar	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
AB Vänersborgsbostäder	58	58	0	0
Vänerhamn AB	1	1	1	1
Fastighets AB Vänersborg	1	1	0	0
Hunnebergs Kungajakt- och				
Viltmuseum AB	0	0	0	0
Fyrstads Flygplats AB	2	2	2	2
Vattenpalatset Vänerpar- ken AB	7	7	7	7
Bostadsrätter	3	3	3	3
Kommuninvest	28	24	24	24
Nätaktiebolag Biogas Brå- landa	1	1	1	1
Dalslands Turist AB	0	0	0	0
Övriga andelar	0	0	0	0
Kommunasurans Syd AB	1	1	1	1
Långfristig placering - Kommuninvest	0	5	5	5
Summa	103	103	43	44

Not 14 Kortfristiga ford- ringar	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Kundfordringar	34	37	34	37
Statsbidragsfordringar	59	51	59	51
Upplupna intäkt. & förut- betalda kostnad.	65	59	45	51
Övriga korta fordringar	23	16	6	20
Summa	181	162	144	158

Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomiska förening avser inbetalt andelskapital, 28 265 tkr Kommuninvest ekonomiska förening har däremot beslutat om insatsemmissioner om sammanlagt 10 535 tkr för Vänersborgs kommun. Vänersborgs kommun totala andelskapital Kommuninvest ekonomiska förening uppgick 2020-12-31 till 38 801 tkr

Not 15 Likvida medel	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Kassa	0	0		0
Bank	9	8	10	9
- varav gåva Dorchimont	4	4	4	4
Plusgiro (likställt med bank)	190	62	190	62
Summa	200	71	200	71

Not 16 Eget kapital	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Ingående eget kapital	1 286	1 249	1 425	1 376
Direktbokning eget kapital		0	0	0
-just privata inv bidrag	2	2	2	2
- årets resultat	161	37	179	49
Summa	1 449	1 288	1 605	1 427

Not 17 Pensionsavsätt- ningar	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Pensionsavsättningar				
Ing pensionsavsättningar	170	148	177	155
Nyintjänad pension varav				
-förmånsbestämd åp	11	16	13	16
-särskild avtalspension	0	0	0	
Årets utbetalningar	-6	-5	-6	-5
Rta- & basbeloppsuppr.	4	4	4	4
Ändring försäkring tekn	0	-		
Övrig post	5	4	5	4
Förändring av löneskatt	3	4	4	4
Summa	187	170	197	177

Not 18 Övriga avsättningar	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Kommunalförbundet NÄRF	14	15	14	15
Trafikverket	9	9	9	9
Uppskjuten skatt			30	28
Summa	23	24	54	52

Not 19 Långfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Lån i bank och kreditinstitut	365	365	2093	2088
Summa	365	365	2 093	2 088

Not 20 Förfallotider på långfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Skulder som förfaller inom ett år	25	132	173	662
Skulder som förfaller senare än ett år men inom senast fem år efter balansdagen	233	233	1658	1125
Skulder som förfaller senare än fem år efter balansdagen	107	0	262	300
Summa	365	365	2 093	2 088

Not 21 Räntebindingstid,	Kommunen		Koncernen	
	2020	2020	2020	2020
Räntebinding till				
2021		58		255
2022		55		437
2023		115		515
2024		31		181
>2025		107		706
Summa		365		2 093

Kommunens genomsnittliga räntebindingstid var 3,14 år både exkl och inkl räntederivat. Koncernens genomsnittliga räntebindingstid inkl räntederivat var 3,91 år samt 1,84 år exklusive räntederivat.

Not 22 Marknadsvärden räntederivat	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Säkrad låneskuld	0	70	985	1255
Marknadsvärde räntederivat	0	-3	-55	-53

Räntederivat används för att binda räntan så att ränterisken anpassas till de ramar som finns angivna i finanspolicyn. Om man istället valt att hantera ränterisken genom att binda ränta på varje lån för sig hade skillnaden i räntekostnad varit försumbar. Marknadsvärdet är en ögonblicksbild av den kostnad som skulle uppstå vid en stängning av utestående derivatkontrakt. Kostnaden är jämförbar med den ränteskillnadsersättning som måste betalas till banken då bundna lån förtids inlöses. Kommunens genomsnittliga räntekostnad för lån under året inkl räntederivat var 1,16 samt 0,46 exkl räntederivat. Kommunens snittränta på balansdagen var 0,47%.

Not 23 Övriga långfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Anläggningsavgifter	140	136	140	136
Investeringsbidrag	20	23	81	40
Summa	160	160	221	176

Not 24 Kortfristiga skulder	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Skuld till bolagen i kommunens koncernkontosystem	181	145	10	57
Leverantörsskulder	87	84	130	100
Skuld till VA & RH kollektiv	2	2	2	2
Löneskuld, timanställda	8	8	8	8
Semesterlöneskuld	110	97	122	109
Upplupna sociala avg & prelskatt	81	74	89	81
Upplupna kostnad & förutbetalda intäkt.	48	46	85	80
Upplupen pensionskostnad	55	55	62	62
Förutbetalda skatteintäkter	55	18	55	18
Gåva Dorchimont	4	4	4	4
Övriga kortfristiga skulder	13	12	15	13
Summa	644	545	585	534

Not 25 Ansvarförbindelse pensioner	Kommunen		Koncernen	
	Aug 2020	Dec 2019	Aug 2020	Dec 2019
Pensionsförpliktelse				
Ing pensionsförpliktelse	802	823	802	823
Rta-& basbeloppsuppräkn.	19	20	19	20
Ändr. Försäkringstekniska.	-3	0	-3	0
Nyintjänad pension	-1		-1	-1
Årets utbetalningar	-39	-39	-39	-39
Övrig post	3	2	3	2
Förändring av löneskatten	-5	-4	-5	-4
Utg. ansvarförbindelse	775	802	775	802

Not 26 Övriga ansvarförbindelser	Kommunen		Koncernen	
	2020	2019	2020	2019
Föreningar m.fl.	4	4	4	4
Egna hem	0	0	0	0
Folkets hus	8	8	8	8
Fastighets AB Vänersborg	39	34	0	0
AB Vänersborgsbostäder	1 604	1 604	0	0
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	3	3	3	3
Fyrstads Flygplats AB	2	2	1	2
Privata medel	0	0	0	0
Fastigo	0	0	1	1
Summa	1 660	1 655	17	18

Vänersborgs kommun har i maj 1993 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Vänersborgs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 230 mnkr och totala tillgångar till 525 483 mnkr. Vänersborgs kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 271 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 382 mnkr.

Not 27 Interna mellanhavanden koncernföretag

Enhet	Försäljning		Fordringar, skulder		Finansiella poster	
	Köpare	Säljare	Borgenär	Gäldenär	Mottagare	Betalare
Kommunen	304	17	3	187	4	
AB Vänersborgsbostäder (ägd andel 100 %)	2	80	65	2		4
Fastighets AB (ägd andel 100 %)		2	13			
Kunskapsförbundet Väst (ägd andel 38 %)	14	221	109	1		

Drift och investeringsredovisning

Den ekonomiska styrningen sker bl.a genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna. Budgeten benämns Mål- och resursplan i Vänersborgs kommun och beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter internbudgetar för sina ansvarsområden.

Driftbudget

Kommunfullmäktige beslutar om nettoanslag till nämnderna och kommunstyrelsen fördelat på anslagsbindningsnivåer inom respektive nämnd. Nämnderna fördelar därefter anslagen i sin internbudget. För att omfördela budgeten mellan anslagsbindningsnivåerna i respektive nämnd krävs beslut av kommunstyrelsen. Den löpande verksamheten har treårig planering där första året utgör budgetår och de två påföljande plan år. Nämnderna tar med utgångspunkt från fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning, fram förväntade resultat. Överföring av negativa eller positiva resultat sker inte.

Upplysning internredovisningsprinciper

Jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader som endast innehåller kommunexterna poster, har driftsredovisningen påförts kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder. Poster som kalkylmässigt simuleras i driftsredovisningen är kapitalkostnader och personalomkostnader. Gemensamma kostnader som fördelas genom interndebiteringar är framförallt hyreskostnader, måltidskostnader, IT-kostnader och lokalvård.

Internprissättning

Prisjustering för interna tjänster kan ske inom ramen för eventuell inflationskompensation enligt budgetföresättningar. Helt intäktsfinansierad verksamhet kan även justera priserna för den budgetkompensation som köpande nämnder får vid förändrat personalomkostnadspålägg, löneökning till följd av lönerrevision och justerad internränta. Vid prissättning av nya tjänster ska skriftliga avtal upprättas mellan säljare och köpare.

Investeringsbudget

Fullmäktige tilldelar samhällsbyggnadsnämnden anslag som binds till varje enskilt större investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för investeringar såsom inventarier och liknande. Investeringsbudgeten omfattar tre år, och innehåller budget för innevarande år (2020) och en plan för de två kommande åren (2021-2022).

Investeringsramar

Nämndernas investeringsramar motsvaras av mål- och resursplan föregående år. För planens första år, budget 2020, är det endast i undantagsfall som nya objekt kan föreslås då kommunens investeringsbudget är omfattande och utrymmet för att finansiera nya investeringar (driftkostnaden) är den hyrande nämndens ansvar. Alternativet är att nämnden stryker eller flyttar fram planerade investeringar i tiden, till förmån för nya förslag. Nämnderna ska beskriva vilka konsekvenser som investeringar får på driftbudgeten och hur dessa ryms inom befintlig budgetram.

Kommentar till årets utfall

Nämnderna redovisade i bokslutet ett överskott på 27 mnkr, en förbättring från augustiprognosen med 9 mnkr och med c:a 49 mnkr jämfört med bokslut 2019. Det är endast två av nio nämnder som redovisade underskott mot budget. Under året har nämnderna tillförts budgetkompensation för löneökningar. Dessutom har följande nämnder tillförts medel ur kommunstyrelsen för följande anslag. Barn- och utbildningsnämnden 15 mnkr, Kultur- och fritidsnämnden 900 tkr, Miljö- och hälsoskyddsnämnden 497 tkr och socialnämnden 251 tkr.

Investeringsbudgeten har utökats med 253 mnkr varav 231 mnkr utgjorde överföringar från 2019. Huvuddelen har tillförts samhällsbyggnadsnämnden.

Kommunfullmäktige har tagit ställning till två investeringsprojekt som genomförs av de kommunala bolagen. Det är AB Vänersborgsbostäders investering i kvarteret Haren. Projekteringen är färdig men byggstarten har försenats till 2021 på grund av överklagat bygglov. Det andra är Fastighets AB Vänersborgs förvärv av fastigheten Hunneberg 1:7.

Driftsredovisning

Driftredovisning, Tkr	2020					2019		
	Utfall intäkt	Utfall kostnad	Netto	Årets budget	Budget-avvikelse	Utfall intäkt	Utfall kostnad	Netto
Byggnadsnämnden	12 566	27 982	15 416	17 631	2 215	11 367	28 817	17 450
Kommunfullmäktige	0	1 604	1 604	2 305	701	0	2 386	2 386
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	4 734	12 760	8 026	8 125	99	4 137	12 103	7 966
Revisionen	0	1 011	1 011	1 276	265	0	1 181	1 181
Valnämnden	0	90	90	646	556	858	1 656	798
Överförmyndarnämnden	248	4 938	4 690	5 396	706	180	5 016	4 836
Summa	17 548	48 385	30 837	35 379	4 542	16 542	51 158	34 616
Barn- och utbildningsnämnden								
- Nämnd och administration	9	4 053	4 044	5 454	1 410	0	4 527	4 527
- Barnomsorg	47 181	300 808	253 627	260 543	6 916	38 893	287 794	248 902
- Grundskola/särskola	93 310	663 339	570 029	562 720	-7 309	101 344	649 840	548 496
Summa	140 500	968 200	827 700	828 717	1 017	140 236	942 161	801 925
Kommunstyrelsen								
- Styrelse	23	8 881	8 858	19 377	10 519	40	9 855	9 815
- Kommunledning	63 651	163 401	99 750	107 407	7 657	57 762	144 896	87 134
- Räddningstjänst/försäkringar	3 493	39 749	36 256	37 217	961	3 097	38 995	35 898
- Gymnasium	852	182 888	182 036	188 450	6 414	1 973	182 709	180 736
- Komvux	1 071	38 186	37 115	37 372	257	3 373	34 553	31 180
Summa	69 090	433 105	364 015	389 823	25 808	66 245	411 008	344 762
Kultur och Fritidsnämnden								
- Biblioteket och kultur	6 549	44 106	37 557	37 981	424	10 053	47 217	37 164
- Arena och fritid	8 849	63 915	55 066	51 739	-3 327	10 803	66 136	55 333
- Musik och ungdom	6 061	25 688	19 627	20 325	698	6 607	27 252	20 645
Summa	21 459	133 709	112 250	110 045	-2 205	27 464	140 605	113 141
Samhällsbyggnadsnämnden								
Skattefinansierad verksamhet								
- Nämnd och administration	425	7 515	7 090	7 440	350	412	7 156	6 744
- Gator, vägar/Park/Teknik/trafik	70 283	128 674	58 391	58 443	52	71 056	131 456	60 400
- Fastighetsenheten	176 808	190 372	13 564	10 364	-3 200	158 834	168 192	9 359
- Kost-/Städ-/Serviceenhet	128 349	129 154	805	1 133	328	137 562	139 680	2 118
Summa	375 865	455 715	79 850	77 380	-2 470	367 864	446 484	78 620
Taxebaserad verksamhet								
- Renhållningsverk	32 043	32 189	146	0	-146	30 411	30 448	37
- VA-verksamhet	63 793	67 636	3 843	0	-3 843	59 299	63 311	4 012
Summa	95 836	99 825	3 989	0	-3 989	89 710	93 759	4 049
Summa	471 701	555 540	83 839	77 380	-6 459	457 573	540 243	82 669
Socialnämnden								
- Nämnd och administration	5 770	48 285	42 515	67 703	25 188	4 307	41 657	37 350
- Äldreomsorg	98 824	599 659	500 835	497 308	-3 527	85 871	603 181	517 310
- Individ- och familjeomsorg	10 216	184 492	174 276	145 147	-29 129	18 832	194 052	175 220
- Personlig stöd och omsorg	50 677	296 495	245 818	244 351	-1 467	46 803	290 111	243 308
- Arbete, syssels. & integration	56 660	102 131	45 471	58 668	13 197	58 320	115 704	57 384
Summa	222 147	1 231 062	1 008 915	1 013 176	4 261	214 133	1 244 704	1 030 572
Summa nämndverksamhet	942 445	3 370 002	2 427 556	2 454 519	26 964	922 193	3 329 879	2 407 685
Finansförvaltningen								
Arbetsgivaravgifter	0	-107 479	-107 479	-110 771	-3 292	29	-96 582	-96 611
Pensioner	20	148 996	148 976	161 392	12 416	0	151 622	151 622
Övriga verksamheter	-10 364	-9 645	719	10 156	9 437	-11 548	-13 045	-1 497
-varav regl. resultat VA & RH	146		-146		146	37		-37
Intern finansiering (internränta)	27 811		-27 811	-23 871	3 940	25 003		-25 003
Interna poster	-388 060	-388 060		0	0	-375 811	-375 811	0
Summa finansförvaltningen	-370 593	-356 188	14 405	36 906	22 501	-362 327	-333 816	28 511
Summa verksamhet	571 852	3 013 394	2 441 963	2 491 425	49 465	559 850	2 995 563	2 435 714

Investeringsredovisning

Investering per nämnd, tkr	Utfall 2020	Budget 2020	Budgetdifferens	Utfall 2019
Barn- och utbildningsnämnden	8 486	8 700	214	5 598
Byggnadsnämnden	37	500	464	432
Kommunstyrelsen	699	2 460	1 761	1 270
Kultur- och fritidsnämnden	3 217	3 291	74	511
Samhällsbyggnadsnämnden	322 054	664 200	342 146	231 093
Socialnämnden	3 266	9 300	6 034	6 146
Finansiella investeringar	4 700		-4 700	
Totalt	342 458	688 451	345 993	245 050

Investeringsprojekt	Projektets budget t.o.m. 2020	Ack utfall t.o.m. 2020	Budgetdiff t.o.m. 2020	Budget 2020	Utfall 2020	Budgetdiff 2020
Fastigheter - Samhällsbyggnadsnämnden						
Öxnered skola	156 500	88 021	68 479	125 100	56 515	68 585
Multikök Torpa	79 700	34 032	45 668	76 500	31 147	45 353
Idrottshall 40x20	34 500	32 415	2 085	32 600	30 500	2 100
Idrottsgatan 7	111 800	82 426	29 374	57 800	24 686	33 114
Ishall omklädningsrum	7 000	11 641	-4 641	6 600	11 206	-4 606
Kommunhus	90 300	85 536	4 764	11 500	6 500	5 000
Myndighetskrav	10 000	5 408	4 592	10 000	5 408	4 592
Marierovägens förskola	4 000	4 874	-874	4 000	4 874	-874
Kök Blåsut förskola	5 500	4 563	937	5 000	4 044	956
				58 700	17 125	41 575
Totalt	499 300	348 916	150 384	387 800	192 005	195 795

Investeringsprojekt				Budget-	Budget	Utfall	Budget-
	Projektets bud-	Ack utfall	diff t.o.m.	2020	2020	2020	diff 2020
	get t.o.m. 2020	t.o.m. 2020	2020				
Gator, VA och renhållning							
Kretsloppspark	45 200	51 915	-6 715	20 000	20 005		-5
VA Fridhemsområdet	13 150	13 461	-311	10 300	10 581		-281
Rondell Nabbensberg	8 000	6 273	1 727	8 000	6 271		1 729
VA Vänersnäs	60 000	5 012	54 988	60 000	4 996		55 004
Dalbobron, tryckledning	5 700	5 600	100	4 500	4 387		113
Beläggning, fd underhåll	8 000	7 977	23	4 000	3 973		27
Blåpl. Vänersnäs Kassaret Sandgär	15 000	4 740	10 260	14 100	3 697		10 403
Övriga				86 200	27 408		58 792
Totalt	155 050	94 978	60 072	207 100	81 318		125 782

Investeringsprojekt				Budget-	Budget	Utfall	Budget-
	Projektets budget	Ack utfall	diff t.o.m.	2020	2020	2020	diff 2020
	t.o.m. 2020	t.o.m. 2020	2020				
Exploatering							
Östra Mariedal	20 000	23 676	-3 676	20 000	23 371		-3 371
Holmängen tunnel	14 000	11 655	2 345	12 500	11 350		1 150
Skaven Öxnered	43 500	30 922	12 578	19 000	2 841		16 159
Övriga				13 400	7 006		6 394
Totalt	77 500	66 253	11 247	64 900	44 568		20 332

Inventarier/maskiner			Budget	Utfall	Budget-
			2020	2020	diff 2020
Barn- och utbildningsnämnden			8 700	8 486	214
Byggnadsnämnden			500	37	464
Kommunstyrelsen			2 460	699	1 761
Kultur- och fritidsnämnden			3 291	3 217	74
Samhällsbyggnadsnämnden			4 400	4 163	237
Socialnämnden			9 300	3 266	6 034
Totalt			28 651	19 868	8 783

Summa investeringar			Budget	Utfall	Budget-
			2020	2020	diff 2020
			688 451	337 758	350 693

Jämförelsetal övergripande, kommunen

	Enhet	2020	2019	2018	2017	2016
Omvärld						
Invånare	Antal	39 624	39 591	39 411	39 151	38 955
Skattesats, kommunen	Kr	22:21	22:21	22:21	22:21	22:21
Skattesats, totalt	Kr	33:69	33:69	33:69	33:69	33:69
Nyckeltal per invånare						
Tillgångar/invånare	Kr	71 371	64 409	59 501	57 623	53 039
Eget kapital/invånare	Kr	36 569	32 482	31 711	31 787	30 059
Skulder & avsättningar/invånare exkl. ansvarsförbindelse	Kr	34 802	31 926	27 790	25 833	22 981
Skulder & avsättningar/invånare inkl. ansvarsförbindelse pensioner	Kr	54 361	52 184	48 673	47 391	45 586
Personal						
Antal anställda kommunen den 1 november	Antal	3 526	3 595	3 679	3 599	3 479
- varav kvinnor	Antal	2 782	2 839	2 906	2 856	2 731
- varav män	Antal	744	756	773	743	748
Sjukfrånvaron	%	11	8	9	8	8
- varav kvinnor	%	11	9	9	9	9
- varav män	%	8	6	6	5	5
Antal årsarbeten	Antal	3 423	3 456	3 535	3 444	3 339
Resultaträkningen						
Årets resultat	Mnkr	161	37	5	76	59
Årets resultat, andel av skatter & generella statsbidrag	%	6	2	0	3	3
Intäktsutveckling	%	2	-8	-1	1	27
Kostnadsutveckling	%	0	0	5	4	10
Utveckling skatteintäkter & generella statsbidrag	%	5	3	4	5	6
Nettokostnader	Mnkr	2 441	2 436	2 386	2 241	2 129
Verksamhetens nettokostnad, andel av skatt & statsbidrag	%	93	98	100	97	97
Balansräkningen						
Eget kapital	Mnkr	1 449	1 288	1 250	1 245	1 171
Investeringsnetto	Mnkr	342	245	248	215	175
Självfinansieringsgrad, (årets resultat+avskrivningar/nettoinvestering)	%	77	53	39	76	81
Soliditet, eget kapital/tillgångar	%	51	51	53	55	57
Soliditet, inkl. ansvarsförbindelse pensioner	%	24	19	18	18	14
Kassalikviditet, likvida medel & checkkredit andel av kortfr. skulder	%	62	67	55	68	51
Skuldsättningsgrad, totala skulder/tillgångar	%	49	49	47	45	43
-varav långfristig låneskuld	%	13	14	8	8	8
Förändring av tillgångsvärdet	%	11	9	4	9	1

Kommunfullmäktige

Ordförande: Annalena Levin (C)

1:e vice ordförande: Dan Åberg (M)

2:e vice ordförande: Anneli Guilotte(S)

Årets verksamhet

Kommunfullmäktige har 51 ledamöter, varav 18 kvinnor och 33 män. Fullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och utses vid allmänna val vart fjärde år. Kommunfullmäktige fattar beslut i ärenden som rör mål och riktlinjer för de kommunala verksamheterna, kommunens budget, den kommunala skattesatsen, taxor och avgifter, investeringar, stadsplanering samt andra viktiga och övergripande frågor för kommunen. Under kommunfullmäktige finns en valberedning, som förbereder kommunfullmäktiges val och en demokratiberedning som bl.a. har till uppgift att förbättra medborgardialogen.

Under året har Kommunfullmäktige sammanträtt åtta gånger och haft 182 stycken ärenden. Under fem sammanträden deltog endast 26 ledamöter istället för 51, till följd av en politisk överenskommelse mellan samtliga partier för att minska antalet deltagare på mötet och därmed minska smittspridningen av covid-19. Bland besluten kan noteras revidering av kommunfullmäktiges arbetsordning samt reglemente med föreskrifter om styrelsens och nämndernas arbetsformer för att kunna möjliggöra sammanträde på distans till följd av covid-19. Vidare antogs ny lokalförsörjningspolicy samt klimatlöften för Klimat 2030, där kommunfullmäktige av 20 stycken åtgärder som är väl beprövade och som kan ge stor utsläppsminskning, ansåg sju löften uppfyllda och nio löften genomförbara under 2021. Kommunfullmäktige införde verksamhetsområde för vatten och spillvatten för Gaddesanna, uppdrog till samhällsbyggnadsnämnden att bygga en ny sessionssal och antog program för bevarande och utveckling i Vänersborgs innerstad.

Ekonomi

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Personal	0,9	1,3	1,3
Omkostnader	0,7	1,1	0,9
Nettokostnad	1,6	2,4	2,2
Nettobudget	2,3	2,6	2,5
Resultat	0,7	0,2	0,3

Ekonomisk analys

Kommunfullmäktige visar överskott med 0,7 mnkr för 2020. Både personal och omkostnader varit lägre under året vilket kan hänföras till Coronapandemin.

Valnämnden

Ordförande: Annika Larsson Lindlöf (S)

1:e vice ordförande: Niklas Claesson (M)

2:e vice ordförande: Theresia Andersson (S)

Årets verksamhet

Valnämnden har tre ordinarie ledamöter och tre ersättare. Nämnden ansvarar för genomförandet av val i kommunen. Med val avses val till riksdag, landsting och kommunfullmäktige. Vidare ansvar valnämnden för folkomröstningar och val till EU-parlamentet. Arbetet sker i nära samarbete med Länsstyrelsen och Valmyndigheten.

Vi närmar oss de allmänna valen som är år 2022. Under år 2021 sker uppstart kring det förberedelsearbete som måste ske inför valåret.

Ekonomi

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Intäkter	0,0	0,8	0,7
Personal	0,0	1,2	1,8
Omkostnader	0,1	0,4	0,4
Nettokostnad	0,1	0,8	1,5
Nettobudget	0,6	0,6	0,6
Resultat	0,5	-0,2	-0,9

Ekonomisk analys

Valnämnden visar överskott med 0,5 mnkr för 2020. Detta eftersom inga val genomförts under året

Revisionen

Ordförande: Thomas Boström (M)

Vice ordförande: Torsten Gunnarsson (S)

Årets verksamhet

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen, reglementet och med iakttagande av god revisionssed, granska all verksamhet som bedrivs inom nämnderna.

De ska med sin granskning pröva om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som nämnderna ansvarar för är tillräcklig
- kommunstyrelsens och övriga nämnders beslut och verksamhet överensstämmer med de mål och beslut som fastställts av kommunfullmäktige samt följande lagstiftning, avtal och föreskrifter.

Följande granskningsprojekt har genomförts eller pågick vid skrivning av denna text;

- Delårsrapport per 2020-08-31
- Årsredovisning 2020
- Grundläggande granskning
- Kommunens kontroll av anställdas bisysslor
- Uppföljning och kontroll av försörjningsstöd
- Kommunens hållbarhet utifrån Agenda 2030
- Kvalitet och effektivitet i äldreomsorgen
- Kommunens hantering av Covid-19-krisen
- Arvoden och ersättningar till förtroendevalda

Färdigställda rapporter finns att läsa på kommunens hemsida - *Kommun&politik/kommunens organisation/revisionen/revisionsberättelse och rapporter.*

Kommunens revisorer har under året fortlöpande träffat tjänstemän och företrädare för kommunens nämnder i syfte att få information och samtala om verksamhetsutveckling, metoder för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling samt den interna kontrollen.

Revisionen fortsatte under år 2020 att arbeta utifrån den formulerade strategin att:

- förbättra väsentlighets- och riskanalys
- den årliga granskningen av nämndernas ansvarsutövande, så kallad grundläggande granskning, ska utvecklas
- aktivt verka för bättre intern kontroll
- aktivt verka för utveckling och metoder för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling inom nämnderna
- stödja alla positiva processer i verksamhet och funktioner i dialog och samverkan med nämnderna.

Framtid

Revisionsstrategin enligt ovan ligger fast. Revisionen är ett nödvändigt instrument får såväl kontroll som utveckling av kommunens verksamheter och det finns behov av mer granskningar. Men revisionen behöver också synas mer och bättre. Därför är en god dialog och samverkan med de som granskas viktig. Syftet är att revisionens arbete ska förankras och få ett tydligt genomslag i verksamheterna.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Intäkter	0,0	0,0	0,0
Personal	0,5	0,4	0,3
Omkostnader	0,5	0,8	0,9
Nettokostnad	1,0	1,2	1,2
Nettobudget	1,2	1,2	1,2
Resultat	0,2	0,0	0,0

Ekonomisk analys

Revisionen visar i 2020 års bokslut ett överskott med 0,2 mot budget.

Barn- och utbildningsnämnden

Ordförande: Mats Andersson (C)

Vice ordförande: Gunnar Henriksson (L)

2:e vice ordförande: Christin Slättmyr (S)

Förvaltningschef: Sofia Bråberg

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten omfattar förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, grundsärskola och fritidshem. I kommunens regi finns 26 förskolor, öppna förskolan Sirius och 8 dagbarnvårdare. Det finns 17 kommunala grundskolor (varav 2 även har grundsärskola) och vid alla F-6 skolor finns det fritidshem. Det finns två fristående aktörer inom grundskolan, flera fristående förskolor och aktörer för enskild pedagogisk omsorg.

Under året har flera delar av utvecklingsinsatserna inom "Nyanländas lärande" slutförts. Tre av de största insatserna har varit "Pedagogisk dokumentation i förskolan" i samverkan med Göteborgs universitet, "Det globala klassrummet" i samverkan med Högskolan Väst samt "Utbildningen i systematiskt kvalitetsarbete" i samverkan med Karlstad universitet.

Coronapandemin som drabbade oss under våren har medfört hög frånvaro för både barn/elever och personal och har under året ställt oss inför många nya utmaningar. Utvecklingen av nya arbetssätt och digitaliseringen har blivit central i den uppkomna situationen.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Invånare

Andelen barn och elever som upplever trygghet i lärandemiljön bibehålles.

● Uppnås

Elever som upplever att de är trygga i grundskolan ligger kvar på 89%, vilket är samma resultat som 2019. I grundskolan F-6 har arbetet bestått i att utveckla den tillgängliga lärmiljön för eleverna där de har gjorts delaktiga i sitt eget lärande och upplever sig därför trygga i skolan. Vi ser ett perspektivskifte i lärarnas dialoger kring undervisningen, där fokus har flyttats från vad man undervisar om till hur man undervisar och varför man undervisar på ett visst sätt. Vi har även arbetet tillsammans med den centrala elevhälsan med handledning av psykolog, stöd av kurator, förändrat schema och tydliggörande av dagen har ökat tryggheten i lärandemiljön vilket har hjälpt till att bibehålla trygghetsnivåerna.

I grundskolan 7-9 har alla skolor arbetat systematiskt med att göra lärmiljön tillgänglig och skapa förutsättningar för alla elever att ha inflytande och vara delaktiga för att på så sätt skapa trygghet.

Andelen undervisande avdelningar inom förskolan ökar.

● Uppnås

Utvecklingsarbetet och handlingsplanen för förskolan har implementerats systematiskt under året och har lett till att undervisningskvaliteten har ökat succesivt på enheterna. I våra fortbildningsinsatser organiserar rektorerna för en tydlig roll- och ansvarsfördelning inom sina verksamheter. Lärledarna är viktiga redskap i rektorernas distribuerade ledarskap och man har ett välorganiserat nätverk med löpande seminarier lett av utvecklingsledare på förvaltningen. Rektorerna i förskolan konstaterar att pedagogernas medvetenhet och förmåga att analysera resultat ökar, genom de forum, pedagogiska dokumentationer och kvalitetsutvärderingar som görs löpande. Pedagogernas ökade kunskaper kring tillgängliga lärmiljöer ger skillnad för barnen fysiskt, kognitivt och socialt. Språk- och kunskapsutvecklingen sker i god takt och likvärdigheten ökar för våra barn enligt rektorerna.

Rektorerna har gemensamt skapat en pärm för det systematiska kvalitetsarbetet för att samtliga enheter ska få likvärdiga förutsättningar för det systematiska kvalitetsarbetet och dokumenterandet av utbildningen.

Andelen svar på vårdnadshavarenkäten ska öka.

◆ Uppnås delvis

På grund av att skolinspektionen har valt att förlägga vårdnadshavarenkäten under vårterminen 2021 samt situationen med pågående pandemi finns det inte ett resultat att redovisa på detta förväntade resultat. I den mån det har gått har föräldraråd och utvecklingssamtal genomförts digitalt. Rektorernas upplevelse är att vårdnadshavarna anser sig få bra information och känner sig delaktiga genom de former som erbjudits för dialog under året.

Samhällsutveckling

Andelen elever som når kunskapskraven i årskurs 1 bibehålles.

● Uppnås

Enligt rektorerna har lärarnas förtroenhet med bedömningsstödet ökat, vilket underlättat och förbättrat arbetet med både genomförande, analys och prioritering av insatser på enheterna. Vi har i dagsläget svårt att sammanställa resultatet på huvudmannanivå på grund av brister i nuvarande lärplattform, vilken kommer att bytas ut vid årsskiftet.

Verksamhetsutveckling

Andelen elever i årskurs 7-9 med mer än 25 % frånvaro ska minska.

■ Uppnås inte

På grund av pandemin sticker frånvarosiffrorna i höjden från och med mars, men arbetet fortgår med de individer som är i behov av stöd/uppföljning. Samarbetet med närvarokoordinatorer, mobila skolteamet, rektorer, skolpsykolog och samverkande socialsekreterare fortsätter i oförminskad styrka under läsåret. Sedan sommaren har man fått möjlighet att vara en del av Fyrbodals satsning Fullföljda studier med processtöd från Hälso-källan under 5 terminer. Sveriges kommuner och regioner har bett oss att berätta om vårt närvaroarbeta på en konferens om Fullföljda studier i januari 2021.

Andelen medarbetare som upplever att kompetens och idéer tillvaratas bibehålles.

● Uppnås

Personalenkäten som genomförts under hösten är omgjord och innehåller därför inte frågor som möjliggör att det förväntade resultatet följs över tid. Det kan av personalenkäten konstateras att medarbetarna inom barn- och utbildningsförvaltningen upplever att deras arbete är meningsfullt och att man lär sig nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete något över eller i nivå med rikssnitt. Medarbetarna skattar högt när det gäller huruvida deras chef visar förtroende för dem som medarbetare vilket ligger över rikssnitt. Detta trots att pandemin har präglat stora delar av årets arbetsmiljö.

Det som har gjorts under året för att förbättra medarbetarnas upplevelse av att kompetens och idéer tillvaratas i grundskolan F-9 har varit att fortsätta med kontinuerliga uppdragsdialoger samt att involvera medarbetarna i organiseringen av verksamheten i större utsträckning. Detta arbete kommer att fortsätta även under 2021.

I förskolan har arbetet med det strukturerade kollegiala lärandet för enskild, teamet, hemvisten, förskolan, rektorsansvaret och geografiska teamen för att skapa ett flöde för kollegial spridning och utveckling mellan pedagoger och rektorer fortsatt. Det finns dock fortfarande utmaningar vad gäller att organisera för en tillfredsställande mängd planeringstid för pedagoger.

Utbildningen för både förskola och grundskola F-9 med Karlstad universitet gällande systematiskt kvalitetsarbete har under året fokuserat kring att ta tillvara på de kompetenser som finns i verksamheten för att lösa vardagsproblem vilket kan sägas påverka resultatet i personalenkäten positivt.

Bedömarstödet och skolornas egna screeningmatriser, det vill säga matriser som synliggör elevernas kunskapsutveckling över tid i samtliga ämnen, har också bidragit till att skolorna utvecklat sitt arbete med att identifiera behov av insatser på både individ- och gruppnivå. Många skolor har organiserat olika typer av intensivinsatser för de elever som visat sig ligga på gränsen till att knäcka läskoden. En väldigt stor andel av dessa elever har på grund av dessa insatser lyckats nå kunskapskravet, vilket också skapar förutsättningar för eleverna att lyckas även i andra ämnen. Idag genomför i stort sett alla grundskolor den här typen utav insatser då detta lyfts som en framgångsfaktor i det övergripande systematiska kvalitetsarbetet och kollegiala lärandet som sker i rektorsgruppen.

Inför nästa års arbete med kommande årskurs 1 kan vi se att resultatet av årets kartläggning i förskoleklassen visar att elevernas utgångslägen varierar stort mellan enheter. Generellt visar eleverna bäst förmåga inom områdena "berätta och skriva" samt "lyssna och samtala" medan områdena "kommunicera med symboler och bokstäver" och "vi urskiljer ord och språkljud" visar på relativt stora brister i elevgruppen. Ett par enheter avviker negativt i jämförelse med övriga enheter och en enhet avviker positivt. Vi kan också se att vissa delar avviker negativt i relation till i övrigt ganska "goda" resultat.

Utifrån sammanställningen i förskoleklassen kan vi se att många elever är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Utifrån detta har vi identifierat ett behov av att arbeta mer tillsammans med förskolan för att ta reda på hur vi tillsammans kan arbeta för att skapa ännu bättre förutsättningar inför att eleverna ska börja förskoleklass.

Ekonomi

Andelen elever i årskurs 9 som har behörighet till gymnasiet bibehålles.

● Uppnås

I år var det en extra stor utmaning då årets nior startade läsåret med en behörighetsnivå 5 procentenheter lägre än föregående års nior. Ett intensivt arbete har genomförts på alla skolor för att nå det förväntade resultatet. Ett stort arbete har systematiskt genomförts med fokus på tillgängliga lärmiljöer, anpassningar och individanpassat särskilt riktat stöd. Under vårterminen 2020 har extra fokus lagts på de elever som saknat något/några ämnen för att nå gymnasiebehörighet. Tack vare ett intensivt arbete av rektorer, personal och elever lyckades vi öka andelen behöriga elever från 75,8% (vårterminen 2019) till 79,6% (vårterminen 2020).

Nyckeltal/jämförelsetal

Antal barn/elever: snitt år	Bokslut 2019	Budget 2020*1	Bokslut 2020	Utv. 19/20
Förskola, pedagogisk omsorg				
Totalt antal placeringar, barn 1-5 år	2 125	2 170	2 147	22
Varav andel i externa alternativ %	16	15	14	-2
Nyttjandegrad %	92	92	93	1
Fritidshem, pedagogisk omsorg				
Totalt antal placeringar, barn 6-13 år	1 881	1 876	1 788	-93
Varav andel i externa alternativ %	15	15	16	1
Nyttjandegrad %	55	53	52	-3
Grundskola F-9*2				
Totalt antal elever	4 926	4 933	4 911	-15
varav andel i externa alternativ %	11	11	12	1
Varav Grundskola	48	53	55	7

*1 Budgeterat antal barn och elever baseras på framtagna befolkningsprognoser från kommunstyrelseförvaltningen samt anger ett prognosticerat genomsnitt för 2020. Utveckling 19/20 anges i antal placeringar för barn och elever, utom varav andel i externa alternativ samt nyttjandegrad som anges i procentenheter. Nyttjandegraden baseras på invånarantal från KIR (Kommuninvånarregistret) samt inskrivna i förskola och fritidshem som är asylsökande.

*2 Grundskola F-9 omfattar förskoleklass, grundskola samt grundskola.

Antal placeringar i förskola och fritidshem samt antal elever för budget och bokslut avser ett genomsnitt för året.

Av de barn som gått i externa alternativ (1-5 år) under 2020 har fördelningen varit 208 barn i fristående förskola samt 106 barn i enskild pedagogisk omsorg. Av de elever som gått i externa alternativ, fritidshem och pedagogisk omsorg (6-13 år) under 2020 har fördelningen varit 201 elever i fristående fritidshem samt 77 elever i enskild pedagogisk omsorg.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Statsbidrag	104,0	102,9	99,9
Övriga Intäkter	36,5	37,3	36,2
S:a Intäkter	140,5	140,2	136,1
Personal	613,0	602,9	557,2
Omkostnader	352,3	336,6	354,7
Avskrivningar och internränta	2,9	2,6	2,3
S:a Kostnad	968,2	942,2	914,2
Nettokostnad	827,7	801,9	778,1
Nettobudget	828,7	786,5	775,6
Resultat	1,0	-15,5	-2,6

Barn- och utbildningsnämnden uppvisar per den 31 december 2020 ett överskott på 1,0 mnkr.

Barn- och utbildningsnämnden hade inför 2020 en organisation som var större än vad budgeten medgav, vilket medförde ett behov av effektiviseringar, främst minskning av personalkostnader, på 29,2 mnkr. Detta trots att barn- och utbildningsnämnden fick ett tilläggsanslag i budget 2020 på 15 mnkr för att säkra statsbidrag för att täcka kostnadsökningar för främst hyror. Utan detta tilläggsanslag hade ytterligare neddragningar av personal krävts för att finansiera de ökade hyreskostnaderna.

Prognos i delårsrapport per april och i delårsrapport per augusti har varit budget i balans.

En jämförelse mot resultatet i bokslut 2019 visar en förbättring motsvarande 16,5 mnkr. Förändringen av resultatet beror främst på ett intensivt budgetarbete på alla nivåer för att följa upp beslutade åtgärder (se rubrik Åtgärder för budgetbalans). Andra faktorer som har påverkat resultatet är färre antal barn och elever än budgeterat samt bidrag från staten för sjuklöner på 10,7 mnkr. Barn- och utbildningsnämndens kostnader för sjuklöner ökade under 2020 med 8,1 mnkr jämfört med 2019, vilket gett ett nettotillskott på 2,6 mnkr för att möta verksamheternas behov i samband med personalfrånvaron under coronapandemin.

Anslagsbindningsnivå

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Nämnd/adm.	0	4,1	4,1	1,4
Förskola, pedagogisk omsorg 1-5 år	47,2	300,8	253,6	6,9
Grundskola F-9, fritidshem, pedagogisk omsorg 6-13 år Grundskola	93,3	663,3	570,0	-7,3
Netto	140,5	968,2	827,7	1,0

Barn- och utbildningsnämnden har två anslagsbindningsnivåer; nämnd och nämndsadministration samt förskola/grundskola/grundskola. I uppföljningar ska förskola och grundskola/grundskola särredovisas.

Ekonomisk analys

Barn och utbildningsnämnden uppvisar ett överskott på 1,0 mnkr för 2020.

Nämnd/nämndsadministration

Nämnd och nämndsadministration uppvisar ett överskott på 1,4 mnkr. Överskottet består av ej förbrukad budget för oförutsedda kostnader samt lägre utbetalningar av arvoden då det varit färre deltagare under nämndssammanträden på grund av coronapandemin.

Förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år

Verksamheterna uppvisar ett överskott på 6,9 mnkr. Detta avser bland annat färre barn i externa alternativ jämfört med lagd budget samt sjuklönekomensation för coronapandemin. Trots överskottet finns det stor variation mellan förskoleenheternas ekonomiska resultat. Det beror på social struktur eller rätt till statsbidraget för mindre barngrupper.

Grundskola, grundskola, fritidshem och pedagogisk omsorg 6-13 år

Verksamheterna uppvisar ett underskott på 7,3 mnkr trots färre elever i både grundskola och fritidshem. Antalet elever i grundskolan har dock varit högre än budgeterat. Verksamheterna har erhållit sjuklönekomensation för coronapandemin.

Statsbidragen från Migrationsverket har minskat under 2020 på grund av att färre elever var berättigade till dessa bidrag. Dock fanns många elever kvar i verksamheterna som var i fortsatt behov av språkligt stöd även efter bidragsperioden för nyanlända. Flera av dessa elever har behövt både studiehandledning och modersmålsundervisning.

Under 2020 har skolenheterna genomfört personalneddragningar för att anpassa organisationen efter tilldelad budget. Trots detta uppvisar flera skolenheter ett negativt ekonomiskt resultat utifrån att kostnaderna varit större än budgeterat för elever i behov av särskilt stöd och då framförallt avseende psykosociala och språkliga behov. Positivt är att gymnasiebehörigheten fortsatte att öka under 2020.

Kostnaderna för tilläggsbelopp till externa huvudmän har ökat under 2020 vilket indikerar på att även de möter elever med stora behov.

Personal

Personal	2020	2019	2018
Antal anställda	1 224	1 264	1 254

Antal anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen 2020-11-01 är 1 224 personer. Det är en minskning med 40 personer sedan 2019-11-01. Det är främst antalet visstidsanställd personal som har minskat.

Vid jämförelse av antalet arbetade timmar under perioden januari-november 2020 respektive 2019 framgår att det utförts arbete motsvarande cirka 40 heltidstjänster mindre 2020.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budget-diff
Inventarier	8,7	8,5	0,2

De största inventarieinvesteringarna avser inköp av möbler och inventarier till de nya lokalerna på Öxneredsskola F-6 samt Silvertärnan 7-9 samt kostnad för tillgång till it-nätverk i förskole- och grundskolelokaler.

Åtgärder för budgetbalans

Barn- och utbildningsnämnden gick in i 2020 med en för dyr organisation i förhållande till de kända budgetförutsättningarna. Utifrån detta beslutade förvaltningschef om nedanstående åtgärder, motsvarande 29,2 mnkr, för att uppnå budget i balans:

- Restriktivitet vid återbesättande av vakanta tjänster samt återhållsamhet med vikarier i verksamheterna.
Förväntad effekt 14,4 mnkr.
- Omorganisation av Välkomsten.
Förväntad effekt 1,4 mnkr i lägre hyreskostnader.
- Bevaka statliga beslut kring riktade statsbidrag och söka de tillgängliga bidrag som finns och förväntas ge ett mervärde.
Förväntad effekt 11,8 mnkr.
- Leasing av enklare datorer till elever och personal.
Förväntad effekt 0,8 mnkr.
- Överskott avseende nämnd/nämndsadministration.
Förväntad effekt 0,8 mnkr.

De genomförda åtgärderna tillsammans med sjuklönekomensation för coronapandemin har bidragit till barn- och utbildningsnämndens resultat på 1,0 mnkr.

Byggnadsnämnden

Ordförande: Bo Dahlberg (S)

Vice ordförande: Gunnar Bäckman (KD)

Förvaltningschef: Mikael Reinhardt

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har ett övergripande ansvar för fastighetsbildning. Verksamheten styrs av ett antal speciallagar, främst plan- och bygglagen samt fastighetsbildningslagen. Enligt dessa lagar ska nämnden verka för en god byggnadskultur och en god stads- och landskapsmiljö, uppmärksamt följa den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning samt ta de initiativ som behövs i frågor om planläggning, byggande och fastighetsbildning.

Nämnden ansvarar för prövning av dispenser och tillsyn av strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken. Nämnden ansvarar också för mätning och kartframställning samt utveckling av geodata. Nämnden ansvarar även för kommunens namnsättning av vägar och adressättning

Byggnadsnämndens ärenden bereds av miljö- och byggnadsförvaltningen. Förvaltningen ansvarar dessutom för fysisk strategisk planering (översiktlig fysisk planering) under kommunstyrelsen.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Invånare

Andelen sökande som upplever en god service ska öka

● Uppnås

Hemsidan med plan- och bygglovsinformation har uppdaterats. Uppföljningen och utvärderingen av arbetsprocessen för bygglov har påbörjats under hösten och kompletterats med nya processer. Arbetet kommer färdigställas kvartal 1 2021.

Samhällsutveckling

Kommunens planberedskap möjliggör för 160 nya bostäder/år

● Uppnås

Under 2020 har detaljplan för Skaven/Öxnered med ca 600 bostäder och detaljplan för kv Katten med ca 20 bostäder vunnit laga kraft, vilket innebär att kommunens planberedskap om 160 nya bostäder/år uppfylls. Detaljplanen för Källeberg med upp till 270 bostäder har ännu inte vunnit laga kraft. Ytterligare detaljplaner med bostäder är under framtagande, såsom detaljplan för kvarteret Penséen och detaljplan för Julen 4,5 och 7, men dessa beräknas antas först 2021.

Nöjd kund-index (INSIKT) bygglov ska öka till minst 61

◆ Uppnås delvis

Resultat från 2020 saknas pga. Corona-pandemin. Utifrån resultaten i 2019 års mätning bedöms förutsättningarna som goda att uppnå ett nöjd-kundindex för bygglov som är högre än 61.

Ekonomi

Förvaltningens användning av digitala forum och e-tjänster ska öka

◆ Uppnås delvis

Kommunala Lantmäterienheten (KLM) har under året utökat sin aktivitet i KLM-kommunernas digitala nätverk(forum). E-tjänster för enheten utvecklas av Lantmäteriet och under året har fler funktioner i utvecklats i den digitala ansökningsprocessen. Det jobbas också med författningsändringar för att underlätta en mer digital process.

Kart- och Geodata arbetar hela tiden för att utveckla digitala tjänster både internt och externt.

Digitala möten, både interna och externa, har ökat markant till följd av corona. I planprocessen testas digitala samrådsmöten för allmänheten. Utvecklingen av e-tjänster har inte kunnat genomföras som planerat.

Verksamhetsutveckling

Medarbetare som upplever att kompetens och idéer tillvaratas ska vara minst index 75

● Uppnås

Kompetensutvecklingsplan finns för varje medarbetare. Av det som framkom vid medarbetarsamtal uppfylls målet. Mätning från medarbetarenkäten saknas för 2020.

Medarbetare

Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka

◆ Uppnås delvis

Andelen anställda på Miljö- och byggnadsförvaltningen som rekommenderar sin arbetsplats var 46 % i årets medarbetarenkät. I kommunen i stort rekommenderade 50 % sin arbetsplats. Detta kan inte jämföras med 2017 års mätning då förvaltningen inte existerade vid det tillfället.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Utveckling 2019/2020
Bygglov			
Handläggningstid	6 veckor	6 veckor	Ingen Förändring
Boende			
Färdigställda bostäder*	129 stycken	120 stycken	+9 stycken

*Färdigställda bostäder innebär att bygglov har sökts samt att byggnaden är uppförd och inflyttningsklar. Det gäller både enbostadshus och antal lägenheter i flerbostadshus

Ett antal flerbostadshus är påbörjade men kommer färdigställas tidigast 2021.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Bidrag	0,3	0,4	0,3
Övr. intäkter	12,3	11,0	12,5
S:a intäkter	12,6	11,4	12,8
Personal	21,6	21,4	18,9
Omkostnader	5,7	6,7	6,8
Avskrivningar & internränta	0,6	0,7	0,8
S:a kostnad	28,0	28,8	26,5
Nettokostnad	15,4	17,4	13,7
Nettobudget	17,6	16,8	16,5
Resultat	2,2	-0,6	2,8

Ekonomisk analys

Byggnadsnämnden som helhet uppvisar vid årets slut ett överskott på 2,2 mnkr mot budget, en avvikelse på 13 procent. Intäkterna var 0,1 mnkr över budget och kostnaderna var 2,1 mnkr under budget. Få externa tjänster har köpts in och få personer har åkt på kurser och konferenser. Flera föräldraledigheter och en vakans har inte ersatts med vikarie/ersättare.

Nämndverksamheten redovisade överskott mot budget på 0,1 mnkr.

Förvaltningskontoret visade ett överskott mot budget på 0,2 mnkr.

För KLM blev det ett överskott mot budget på 0,5 mnkr, främst med anledning av högre intäkter och lägre övriga verksamhetskostnader än budgeterat.

Kart- och geodata landade på ett överskott mot budget på 0,3 mnkr främst på grund av lägre arbetskraftskostnader än budgeterat.

Plan följer budget.

Bygglov landade på ett överskott mot budget på 1,1 mnkr, vilket till största delen berodde på högre intäkter

än budgeterat. Vilket i sin tur beror på fler och större ärenden detta år.

Personal

Personal	2020	2019	2018
Antal anställda*	36	40	34

* Nyckeltalet avser statusen den 2020-11-01. I siffrorna ingår tillsvidareanställda (även tjänstlediga) och visstidsanställda.

Plan- och bygglov har under tertial två och tre varit underbemannade på grund av åtgärder baserade på den ekonomiska uppföljningen av tertial ett.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	0,5	0,0	0,5r

Under 2020 har investeringar gjorts på 37 tkr i form av inköp av mätinstrument. Planen var att investera i en bullerkartläggning. Denna investering har skjutits på framtiden.

Åtgärder för budgetbalans

Arbetskraftskostnaderna väntas öka kommande år. Ev vakanser kommer ersättas, vilket de inte gjorde fullt ut 2020.

Byggnadsnämndens verksamheter kan inte i någon större grad påverka intäktsflödet utan är beroende av vad utomstående aktörer planerar att genomföra.

Kommunstyrelsen

Ordförande: Benny Augustsson (S)

Vice ordförande: Gunnar Lidell (M)

2:e vice ordförande: Bo Carlsson (C)

Kommundirektör: Lena Tegenfeldt

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter samt den överiktliga fysiska planeringen. Kommunstyrelsen biträds av kommundirektören som till sitt förfogande har ekonomikontoret, IT-kontoret, kommunkontoret och personalkontoret.

Ekonomikontoret såg under året över både externa och interna manuella rutiner och ersatte vissa av dessa med digitala lösningar. Områden med särskilt fokus var ökade inköp via kommunens e-handelssystem, ökat antal elektroniska fakturor samt lösningar för att kunna genomföra arbete på distans till följd av Coronapandemin. År 2020 var andelen elektroniska leverantörsfakturor 94 %, jämfört med 87 % året innan och antalet fakturor i e-handelssystemet ökade med 23 procent jämfört med föregående år.

IT-kontoret rekryterade 2020 en informationssäkerhets-specialist som senare organiserades under kommunkontoret och arbetade med informationssäkerhet för att bl.a. möta kraven i Lag om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS-lagen). Ytterligare rekrytering av nya avdelningschefer gjordes, vilket förbättrade arbetsmiljön och ökade leveransförmågan. Vidare var kontoret tekniskt stöd i ett ökat antal digitala sammankomster till följd av pandemin. Under året pågick ett flertal upphandlingar av tjänster och hårdvara som ska utveckla och förbättra verksamheten. En beskrivning av ett nyinrättat IT/ digitaliseringsråd togs fram.

Personalkontorets arbete under 2020 speglades mycket av pandemin. Detta innebar att styrande dokument utarbetades, att bemanningsfrågor sågs över samt att ett omfattande arbete genomfördes i kommunikation med fackliga organisationer och till personal via uppdateringar av intranätet. Vidare administrerade personalkontoret presentkort som delades ut till kommunanställda för att visa uppskattning i pandemin. HR-processerna vidareutvecklades där bla en robot i rekryteringsprocessen testades med positiva resultat. En utvärdering av företagshälsovården genomfördes och inom kompetensförsörjningen pågick mentorsprogram för chefer. Inom många av personalkontorets områden utvecklades flertalet styrande dokument och digitala processer togs fram.

Kommunkontorets arbete med kommunikation bestod till stor del av kriskommunikation till följd av pandemin. Kommunstyrelsen och nämndernas presidier utbildades i kriskommunikation och mediahantering. Under våren

återupptogs det tidigare beslutade arbetet med att ta fram en varumärkesplattform och kommunens hemsida och Facebook-sida fortsätter att rankas som bland de bästa i Sverige.

Området social inkludering hade under pandemiåret ett samordnande uppdrag så att kommunen kunde möta invånarnas behov och koppla ihop dessa med erbjudande och engagemang från civilsamhället. Det rättighetsbaserade arbetssättet utvecklades för att bättre kunna nå ut till alla invånare och nyckelpersoner i personalen utbildades i mänskliga rättigheter. Under 2020 lades mycket arbete på att möta de nya webbdirektiven för att tillgänglighetsanpassa hemsidan, intranät, dokument och appar.

Folkhälsoarbetet utgick från pandemins konsekvenser och risker för folkhälsan, med förebyggande insatser inom våld i nära relation, vilket är en av de faktorer som skapade social oro. Extra fokus under året var fortsatt arbete med fullföljda studier samt utveckling av samverkan inom folkhälsoområdet, däribland med civilsamhället, Trollhättan stad och Lilla Edets kommun.

Vänersborgs kommuns nya medlemskap i det Europeiska digitaliseringsnätverket ICC – "Intelligent Cities Challenge" hjälper oss till utveckling av nya digitala strategier och tillämpningar. Deltagandet i ICC skedde genom nätverket SERN tillsammans med Trollhättan.

Under 2020 utbildades ledande politiker och tjänstepersoner i Agenda 2030 och de globala målen. Kommunen antog klimatlöften inom "Klimat 2030". Sju löften har redan uppfyllts och Vänersborgs kommun har antagit nio löften för 2021.

Pandemin gjorde 2020 till ett tufft år för näringslivet, varför arbete med information kring statliga stöd gjordes och kommunala företagsfrämjande åtgärder togs fram. Dialogen med näringslivet har varit god genom olika kanaler varav FrukostForum utvecklades till digital form med hög uppslutning. Forumet var ett viktigt stöd under pandemin.

Näringslivsstrategin följdes upp, och stadskärnearbetet växades upp med en bred samverkan. Under 2020 pågick framtagning av ny verksamhetsmark på Trestad center och man arbetade intensivt med Wargön innovations- och industripark. Under 2020 registrerades totalt 255 st nya juridiska bolag i Vänersborg.

Kommunkontorets uppdrag inom juridik och säkerhet fokuserade kring åtgärder till följd av pandemin, då bla kommunen legat i stabsläge. Fortsatt arbete med e-arkiv och anslutning av kommunens system pågick under året.

Resultatavstämning

Nedan redovisas kommunstyrelsens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Invånare

Andelen personer inom AME som börjar arbeta eller studera ska öka

● Uppnås

Under året har 97 personer gått till arbete och 25 personer gått till studier, vilket motsvarar 40 procent av målgruppen. Motsvarande för 2019 var att 26 procent började arbeta eller studera.

Knappt 40 personer har under året övergått till annan ersättning, såsom A-kassa, sjukersättning eller aktivitetsersättning, vilket minskat behovet av försörjningsstöd. På resurshuset har arbetsförmedlare och socialsekreterare arbetat för att underlätta för sökanden att övergå till arbete eller studier, samt bistått med kontakt med arbetsförmedlingen. Under årets har sex jobbspår tillhandahållits för Vänersborg inom Delegationen för Unga och Nyanlända (DUA). Under året har varje jobbspår haft fler deltagare än tidigare år.

Andelen utrikesfödda som har arbete eller sysselsättning ska öka

■ Uppnås inte

I november 2020 uppgick andelen utrikesfödda som var öppet arbetslösa eller i program till 30,8 procent. I jämförelse med 2019 var detta en ökning om knappt 1,5 procent. I regionen var andelen öppet arbetslösa eller i program 20 procent. Pandemins påverkan, jämfört med föregående år, visar att denna grups svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden kvarstår, och att årets resultat inte kan härledas till pandemin effekter på arbetsmarknaden utan kräver långsiktigare åtgärder.

Det ska vara tryggare att vistas i kommunens offentliga miljöer

■ Uppnås inte

Under 2020 ökade antalet anmälda våldsbrott och rån i kommunen. I SCB:s medborgarundersökning 2019 var den upplevda tryggheten hos våra invånare på samma nivå som mätningen 2017 (index 47). Folkhälsomyndighetens undersökning visade att andelen invånare som saknar tillit till andra ökade till drygt 30 procent.

En handlingsplan för skolpersonal vid misstanke om droganvändning har tagits fram. Elever i åk 4 har genomfört trafikutbildningar med syfte att skapa trygghet. Under hösten har Rådet för hälsa och social hållbarhet haft dialoger med nämnder, kommunala bolag samt vårdaktörer om invånarnas trygghet. Samarbeta med trygghetsvandrarna har pågått för en ökad trygghet för kommunens invånare.

Medborgarlöftet mellan Vänersborgs kommun och Polisområde Fyrbodalen har fokuserat på att skapa en tryggare kommun med brottsförebyggande arbete. Under årets har fokusområde Sportcentrum och Brålanda prioriterats. Medborgardialog genomfördes i Brålanda utifrån uppdrag i medborgarlöftet.

Fokus har också varit på att skapa trygghet i kommunens offentliga miljöer utifrån de rekommendationer som Folkhälsomyndigheten har angivit gällande Coronapandemin, bland annat har informationsinsatser på olika språk genomförts.

De trygghetsskapande åtgärder som genomförts under året bedöms få effekt under kommande år.

Förvaltningarnas digitalisering och service via e-tjänster ska öka

● Uppnås

I dagsläget tillhandahåller kommunen cirka hundra interna och externa e-tjänster och digitala processer. De e-tjänster som används flitigast idag är "bokning av kall och varm mat för boenden" samt e-tjänst för anställningsprocessen. Flera e-tjänster inom miljö och hälsa samt samhällsbyggnad är under uppbyggnad, med förhoppning att minska behovet av manuell hantering.

Under 2020 har kommunfullmäktige webbsänts. Mellan 90 och 160 personer följde höstens fyra sändningar direkt. Omställning till digitala utbildningar och möten har skett inom förvaltning och för förtroendevalda. Efterfrågan av digitala möten och lösningar ökade kraftigt under 2020. Under våren började politiska möten hållas digitalt. Omställningar har gjorts för att möta medarbetarnas behov för att kunna arbeta på distans, utifrån myndigheternas uppmaningar.

Under året har avtal upphandlats kring nytt medieverktyg, hemsidan tillgänglighetsanpassning utifrån webbdirektivet har påbörjats och programvara för digital bildbank har köpts in. Den digitala lotsfunktionen behöver fortsatt utveckling innan den kan tas i bruk. Projekt för e-arkiv har pågått med olika aktiviteter inför anslutning och arkivering av system. Personalkontoret har fortsatt arbetet med att automatisera moment i anställningsprocessen, digitalt stöd för systematiskt arbetsmiljöarbete och motverkande av diskriminering. Implementering kommer ske under 2021. Andelen pappersfakturer minskade med 45 procent. E-handelssystemet nyttjades mer där lagda orders ökade med 18 procent samt antalet fakturer i e-handelssystemet ökade med 23 procent jämfört med föregående år. Ekonomikontoret införde digital signering för inbetalningar, samt har undersökt möjligheten att ersätta manuella attester med digital signering via befintliga system i kommunen.

Samhällsutveckling

Samarbetet med näringslivet leder till fler arbetstillfällen eller sysselsättning inom ASI:(arbete, sysselsättning, integration) målgrupper

● Uppnås

Under året gick 59 procent av deltagarna i jobbspår till arbete eller studier, vilket är en ökning från 39 procent 2019. Kommunen har, tillsammans arbetsförmedlingen, Trollhättan stad och Gråstorps kommun, tagit fram en ny överenskommelse om arbetssätt för framtagandet av nya lokala jobbspår. Under 2020 har sex jobbspår startats specifik för Vänersborg.

En kompetensförsörjningsenkät har genomförts i samarbete med Arbetsförmedlingen och Kunskapsförbundet gällande företagets kompetens- och utbildningsbe-

hov. Närmare 70 svar har kommit in från företag i Vänersborgs kommun, vilket gett en bra bild över den kompetens som näringslivet eftersöker. Arbetet med att etablera samarbete med det lokala näringslivet har försvårats av den pågående pandemin. Kontakter med näringslivet har tagits, där flera arbetsgivare vill ha ett samarbete. Arbetsgivare har även tagit emot deltagare för arbetsprövning. Ett koncept för arbetsgivarkontakter är framtaget och kommer integreras i arbetsmarknadsenhetens processkartläggning, med syfte att kvalitetssäkra arbetsmetoden.

Vänersborgs roll som regionhuvudstad ska utvecklas

● Uppnås

Planering av ny sessionssal för region- och kommunfullmäktige pågår. Kommunen har påbörjat arbetet för ett nytt varumärke, vilket avser att stärka den gemensamma bilden av Vänersborg som regionhuvudstad. Arbetet med varumärket utgår ifrån invånarnas synpunkter. Dialog om att stärka rollen som regionhuvudstad har genomförts med näringslivet. Arbetet med att utveckla stadskärnan växlades upp under senhösten och en plan har tagits fram för arbetet framöver. Det finns en bred samverkan bakom planeringen, tillsammans med kommunala förvaltningar, Visit Trollhättan/Vänersborg, Forum Vänersborg, fastighetsägare, handlarna och andra organisationer som verkar inom stadskärnan.

Näringslivet upplever ett förbättrat samarbetsklimat och service från kommunen

◆ Uppnås delvis

I SKR:s Nöjd kund index (insikt) förbättrades näringslivets upplevelse gällande kommunens samarbetsklimat och service. Den största ökningen skedde under området bygglov och servering. Företagens omdöme om företagsklimatet minskade något i Svenskt näringslivs undersökning, från 3,15 (2019) till 3,09 (2020). Rikssnittet uppgick till omdömet 3,37. Åtgärder för att stärka företagsklimatet har definierats och startats upp inom fokusområdena "service och bemötande", "upphandling", "brottlighets mot företag", "skola och näringsliv".

Verksamhetsutveckling

Andelen medarbetare som upplever att kompetens och idéer tillvaratas ska vara minst index 73

● Uppnås

I personalenkäten uppgick kommunstyrelseförvaltningens Hållbart Medarbetar Index (HME) till 76, vilket är samma index som uppmättes 2017. Områdena motivation och ledarskap förbättrades, medan styrningsindex minskade. Totalt HME-index för Vänersborgs kommun blev 78. Antalet medarbetare som skulle rekommendera sin arbetsplats ökade från värdet -1 (2017) till värdet +33. Medarbetarsamtal har genomförts där dialog kring kompetens och idéer har ingått.

Medarbetare

Attraktivt arbetsgivareindex ska öka

◆ Uppnås delvis

Index för helår 2020 finns tillgänglig först under våren 2021.

Utvecklingen under året (jan-nov) indikerar att AVI inte kommer nå upp till nivån från föregående år på grund av den ökade sjukfrånvaron. I jämförelse med motsvarande period föregående år ökade siffrorna för sjukfrånvaro kraftigt på grund av pandemin. Däremot var andelen avgångar betydligt lägre för perioden 2020 jämfört med 2019. Möjligen har situationen med pandemin påverkat även personalrörligheten. I övrigt är nyckeltalens värden i nivå med eller något över föregående år. Arbetet med att minska sjukfrånvaron pågick under 2020 genom att fortsätta utveckla de styrdokument som är kopplade till sjukprocessen. En utvärdering pågår om Företagshälsovårdens tjänster. Ett projekt i samarbete med Försäkringskassan pågår om tidigare kontakt vid sjukfall.

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Bidrag	8,2	11,1	9,8
Övr. Intäkter	60,9	55,1	50,7
S:a Intäkter	69,1	66,2	60,5
Personal	72,8	66,3	62,9
Omkostnader	358,3	342,7	335,4
Avskrivningar & internränta	2,0	2,0	2,3
S:a Kostnad	433,1	411,0	400,6
Nettokostnad	364,0	344,8	340,1
Nettobudget	389,8	382,4	356,0
Resultat	25,8	37,6	15,9

Anslagsbindningsnivå

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budgetdiff
Kommunstyrelsen	0	8,9	8,9	10,5
Kommunledning	63,6	163,4	99,8	7,6
Räddningstjänst/säkerhet	3,5	39,7	36,2	1,0
Gymnasieverksamhet	0,9	182,9	182,0	6,4
Vuxenutbildning	1,1	38,2	37,1	0,3
Netto	69,1	433,1	364,0	25,8

Ekonomisk analys

Kommunstyrelsens sammanlagda resultat redovisade ett överskott på 25,8 mnkr, vilket är en avvikelse mot budget på ca 7 %. Nettokostnaderna ökade med 5,6 % från 2019, vilket till del beror på ökade personalkostnader. Omkostnader visade ett överskott och avser köp av huvudverksamhet, kostnader för utbildning och till viss del kommunstyrelsens föfogandanslag. I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett överskott på

23,4 mnkr. Skillnaden på resultatet mot prognosen beror i första hand på att kommunstyrelsens förfogandeanslag och till viss del kommunledningskontoret visade ett bättre resultat mot prognos.

Kommunstyrelsen, politisk verksamhet

Kommunstyrelsen redovisade sammanlagt ett överskott på 10,5 mnkr. Av överskottet stod kommunstyrelsens förfogandeanslag för 7,8 mkr, arvoden och hyror stod också för en stor del av överskottet. Vidare visade lönebidrag till föreningar ett överskott på 0,5 mkr och även övriga omkostnader har varit lägre än budget.

Kommunledning

Anslagsbindningsnivån visade sammantaget ett överskott på 7,6 mnkr.

Ekonomikontoret visade ett överskott på 1,5 mnkr. Överskottet beror till viss del av ökade intäkter för e-handelstjänster och inkassoavgifter. Därtill bidrar minskade personalkostnader till följd av vakant tjänst samt minskade omkostnader på grund av uteblivna utbildningar mm till följd av pandemin.

Bidrag till Vattenpalatset och Flygplatsbolaget var sammanlagt 0,2 mnkr lägre än budget.

IT-kontoret resultat visade en positiv budgetavvikelse på 2,5 mnkr. Överskottet beror på lägre kostnader än budgeterat för bl.a. växel och hyror samt att projekt IT Service Management (ITSM), inte kunde genomföras då upphandlingen behövde avbrytas.

Kommunkontoret som består av avdelningen för hållbarutveckling, näringslivsavdelningen, juridiska avdelningen samt överförmyndaravdelningen och redovisade en positiv budgetavvikelse på 0,7 mnkr. Överskottet beror främst på högre intäkter än budgeterat i form av bidrag. Dyrare kontorslokaler och ett ökat behov av sammanträdesrum på grund av pandemin medförde ökade hyreskostnader. Ofinansierade tjänster samt en ökad semesterlöneskuld medförde en negativ budgetavvikelse för personalkostnader. Även systemkostnader för ärendehanteringssystemet är högre än budgeterat.

Personalkontorets verksamheter, visade en positiv budgetavvikelse med 1,4 mnkr. Personalkontorets centrala medel för utbildnings- och utvecklingsfrågor visade ett överskott, till följd av minskade kostnader för utveckling och utbildning under Coronapandemin. Kostnader för företagshälsovården samt arbetsmarknadsåtgärder visar ett överskott mot budget. Lönekontoret visar en positiv budgetavvikelse till följd av högre intäkter än budgeterat.

Verksamheten för kommundirektören och kostnader för gemensamma lokaler i Vänerparken visade ett överskott på 1,3 mnkr. Till överskottet kan hänföras statliga bidrag avseende sjukersättning till följd av pandemin och outnyttjade medel från förfogandeanslaget avsedda för genomlysning av kultur och fritid. Lokalerna i Vänerparken bidrar också till överskottet på grund av inkomster för lokalvård tillhörande verksamhetsåret 2019.

Gymnasiet/Komvux

Gymnasieverksamheten och vuxenutbildningen visar ett sammanlagt överskott på 6,7 mnkr, i första hand kopplat till en lägre andel av antalet gymnasieelever än budgeterat.

Räddnings- & Säkerhetsverksamhet

Anslagsbildningsnivån visade sammanlagt ett överskott på 1,0 mnkr mot budget. Kostnader för försäkringar var 0,5 mnkr lägre än budgeterat. Räddningstjänsten ingår i Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF). Kommunens kostnader för räddningstjänst består av förbundsbidrag och pensionskostnader. Verksamheten redovisade ett överskott på 1,3 mkr, beroende på lägre pensionskostnader än budgeterat. Kommunens egen verksamhet för säkerhet visade ett underskott på 0,8 mnkr mot budget, vilket beror på personalkostnader däri till största del kostnader för tjänsteman i beredskap.

Personal

Personal	2020	2019	2018
Antal anställda	117	110	115

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	2,5	0,7	1,8

Av årets investeringsbudget på 2,5 mnkr har 0,7 mnkr förbrukats. Anslaget för IT-kontorets investeringar på 1,0 mnkr har förbrukats med 0,6 mnkr. Anslaget för E-arkiv, 0,9 mnkr har inte använts då inga kostnader klassificeras som investering, ackumulerade investeringskostnader från 2019 om 0,4 mnkr har omförts till drift 2020. Av anslaget på 0,6 mnkr för inventarier har 0,1 mnkr förbrukats.

Åtgärder för budgetbalans

Förvaltningen visar i sin helhet på budget i balans.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Hans Norén (S)

Vice ordförande: Kristina Edvinsson (M)

Förvaltningschef: Anna Svensson

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområden omfattar arena- och fritidsverksamhet, bibliotek, evenemang och evenemangsutveckling, fornvård, föreningsbidrag, konsthall, kultur-, musik- och ungdomsverksamhet. Nämnden har också huvudmannaskap för Vänersborgs museum.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Invånare

Andelen flickor som deltar i öppen fritidsverksamhet ska vara minst 40 %.

■ Uppnås inte

Andelen flickor som deltar i den öppna fritidsverksamheten har totalt sett minskat, från 35% till 33%, jämfört med föregående år. Att locka flickor till verksamheten är en utmaning som finns även nationellt sett. Det finns variationer mellan enheterna och Hjälpande händer har en högre andel flickor, 54%, medan Centrumgården och Torpagården har lägre resultat, 20% respektive 14%. School's in var en lyckad insats för att få fler tjejer att komma till fritidsgårdarna och bidrog till att nya grupper av tjejer därefter deltog i verksamheten. I den ungdomsenkät som genomförts under hösten visar resultatet att satsningar på aktiviteter med skapande verksamhet, fotboll, dans och ridsport är viktigt för att förbättra könsfördelningen på fritidsgårdarna. Alla enheter har påverkats negativt av begränsningen av antal personer i lokalerna till följd av pågående pandemi, vilket medför att även det totala besöksantalet har minskat.

Andelen publika evenemang, där representationen i programläggningen återspeglar invånarnas mångfald, ska öka.

◆ Uppnås delvis

Någon mätning har inte genomförts under året då majoriteten av de planerade evenemangen ställdes in till följd av pågående pandemi.

Den geografiska spridningen bland musikskolans deltagare ska öka.

● Uppnås

Någon mätning har inte genomförts under året, men under hösten beviljades musikskolan externa medel från Kulturrådet vilket inneburit en extra satsning på öppen verksamhet kopplat till fritids, som bedrivits i Brålanda, Skerrud, Öxnared, Onsjö och Granås. I Frändefors har möjligheten till att spela piano utökats med undervisning i biblioteksfilialen under hösten. El Sistema har under året bedrivits på Frändeskolan, Brålanda skola,

Rånnums skola och på Tärnanskolan. På Tärnanskolan har verksamheten utökats jämfört med tidigare. Förhoppningen är att antalet delaktiga i verksamheten kommande år kommer öka som en följd av detta.

Antal invånare som är nöjda med utbudet ska öka jämfört med 2019.

● Uppnås

SCB:s medborgarundersökning som genomfördes i slutet av 2019 visar att invånarna är nöjda med möjligheter till fritidsaktiviteter och det kommersiella utbudet. Resultatet ligger på ungefär samma nivå som tidigare undersökning. Det ligger också över Vänersborgs kommun som helhet samt i jämförelse med riket. Under rådande omständigheter har förvaltningen satsat på digitala kulturupplevelser. Bland annat har man via hemsidan och sociala medier kunnat ta del av lästips från biblioteket, dansutmaningar från våra danslärare, inblick bakom konstverken på konsthallen, nyårsbubbel och musikskolan har streamat flertal konserter vilket varit uppskattat. Användningen av elektronisk media, framförallt e-ljudböcker, har ökat under året.

I den ungdomsenkät som genomfördes under hösten visar resultatet att aktiviteter inom spel, datorer och sociala medier väger tungt bland ungdomarnas önskemål och där pågår en utveckling av utbudet via discord.

Föreningarna upplever en förbättrad dialog med förvaltningen.

◆ Uppnås delvis

Någon mätning av upplevelsen har inte genomförts under året. Föreningsträffar har till viss del genomförts, men i mindre omfattning än planerat till följd av pågående pandemi.

Samhällsutveckling

Antalet besökare till huvudbiblioteket ska öka.

■ Uppnås inte

Antalet besökare har minskat med 42% jämfört med föregående år. Resultatet påverkas av de anpassningar biblioteket varit tvungna att genomföra till följd av pågående pandemi så att smittspridningen ska minimeras. Anpassningar består i att sittplatser och datorer har tagits bort, evenemang har ställts in och vi har skapat en miljö som fokuserar på att invånarna ska kunna utträta snabba nödvändiga ärenden. Biblioteken har anpassat verksamheten så att fler ändå ska kunna ta del av medieutbudet genom att erbjuda extra hemleveranser där önskade böcker, tidskrifter mm körs hem till dörren hos invånare i riskgrupper. Biblioteken erbjuder även invånarna att hämta sina mediebeställningar utanför biblioteksentrén så att de ska slippa komma in i lokalerna. Detta har varit mycket uppskattat hos användarna.

Ekonomi

Verksamheterna ska erbjuda en hög kvalitet till en låg kostnad.

● Uppnås

Kultur- och fritidsnämnden är en av de nämnder som har minst i budget, men producerar verksamhet för alla invånare, i alla åldrar, inom kultur- och fritidsområdet.

Förvaltningen har sökt externa medel för flertalet av verksamheterna, och på så sätt utvecklat bland annat biblioteks- och musikskoleverksamheten så att fler ska kunna ta del av den.

Inom anläggningsområdet har man jobbat med rutiner, schemaläggning, kontorsytor, uppdragsbeskrivningar och liknande för att få en mer effektiv organisation. Detta har bland annat minskat behovet av vikarier.

Ökad följsamhet mellan intäkter och kostnader.

◆ Uppnås delvis

Pågående pandemi har påverkat framförallt intäktsidan för anläggningar, danspoolen och musikskolan vilket varit svårt att påverka.

Verksamhetsutveckling

Indexvärdet för medarbetarnas upplevelse av att deras kompetens och idéer tillvaratas ska uppgå till minst 75.

● Uppnås

I personalenkäten 2019 visade förvaltningens totala resultat att andelen som upplever att deras kompetens och idéer tillvaratas har ökat från 71 till 73 på en hundragedig skala jämfört med året innan. I 2020-års personalenkät ställdes inte samma fråga men uppvisar ett resultat på index 82 gällande att medarbetarna anser att deras närmaste chef ger förutsättningar för dem att ta ansvar i sitt arbete (81 år 2019). Resultatet gällande att medarbetarna anser att deras arbete är meningsfullt uppgår till 83 (84 år 2019).

Andelen kurser, där representationen i programläggningen återspeglar invånarnas mångfald, ska öka.

◆ Uppnås delvis

Någon mätning har inte genomförts under året på grund av pågående pandemi.

Medarbetare

Indexvärdet för medarbetarnas upplevelse av den psykosociala arbetsmiljön ska uppgå till minst 70.

● Uppnås

Frågeområdet kring den psykosociala arbetsmiljön uppgår i 2019-års mätning till index 69. Området bestod av fyra delfrågor där stämning och arbetsklimat samt stöd

från chef uppgick till 78 respektive 80. Delfrågorna kring arbetsbelastning samt ork och energi uppgår till 64 respektive 55. Resultatet av samtliga frågor hade då förbättrats jämfört med förra undersökningen. I 2020-års personalenkät ställdes inte samma fråga men uppvisar ett resultat på index 75 gällande att medarbetarna ser fram emot att gå till arbetet (77 år 2019).

Nyckeltal/jämförelsetal

Nyckeltal/jämförelsetal	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Utveckl. 19/20
Bibliotek & kultur			
Antal utlånade media	141 283	173 525	-19 %
Huvudbibliotek antal besökare	82 807	141 931	-42 %
Musikskola			
Antal elever i aktivitet*	1 480	1 424	4 %
Varav flickor i %	69	70	-1 %
Varav pojkar i %	31	30	1 %
Öppen ungdomsverksamhet**			
Öppet antal kvällar/år	512	630	-19 %
Antal besökare	23 674	33 730	-30 %
Varav flickor i %	33	35	-2 %
Varav pojkar i %	67	65	2 %

*Avser den frivilliga verksamheten.

**Avser det sammanslagna utfallet för alla tre enheter.

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Statsbidrag	4,9	8,1	9,9
Övriga intäkter	16,5	19,3	18,5
Summa intäkter	21,5	27,5	28,4
Personal	57,1	58,6	45,7
Omkostnader	75,2	80,5	94,7
Avskrivningar och internränta	1,4	1,5	1,2
Summa kostnad	133,7	140,6	141,6
Nettokostnad	112,3	113,1	113,2
Nettobudget	110,0	107,9	111,0
Resultat	-2,2	-5,2	-2,2

Ekonomisk analys

För 2020 redovisas en nettokostnad på 112,3 mnkr vilket innebär en negativ budgetavvikelse på 2,2 mnkr, detta motsvarar 2% av nämndens nettobudget. Jämfört med föregående år resultat är detta en förbättring med 3 mnkr. Underskottet beror på minskade intäkter till följd av coronapandemin inom främst fritid men också inom danspoolen. Av det totala underskottet beräknas 2,0 mnkr bero på coronapandemin och 0,1 mnkr ordinarie verksamhet. Ordinarie verksamhet inom fritid redovisar

underskott, vilket som tidigare redogjorts för, avser kostnader för drift och underhåll av idrotts- och fritidsanläggningar. Under 2020 kan dessa täckas av tillfälliga överskott inom musik och administration.

De ekonomiska konsekvenserna av coronapandemin beräknas till totalt 2,0 mnkr. För vissa verksamheter har restriktionerna medfört minskade kostnader i och med att aktiviteter och evenemang ej har kunnat genomföras. För fritid och danspoolen har de medfört kraftigt minskade intäkter. Detta är verksamheter som i mycket hög omfattning är intäktsberoende. Förvaltningen har gjort ett omfattande arbete med att se över hur man kan fortsätta erbjuda verksamhet till målgrupperna på alternativa sätt i enlighet med gällande restriktioner.

Anslagsbindningsnivå

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budgetdiff
Nämnd, bibl. och kultur	6,5	44,1	37,7	0,4
Fritid	8,8	63,9	55,1	-3,3
Musik	6,1	25,7	19,6	0,7
Netto	21,5	133,7	112,3	-2,2

Följande verksamheter återfinns under respektive område:

- Kultur- och fritidsnämnden, administration, evenemang, bibliotek, kultur och allmäncultur.
- Fritid avser arena fritid, fornvård, idrotts- och fritidsanläggningar samt fritidsgårdverksamhet.
- Musik avser musikskola och musikakademi.

Nämnd, bibliotek och kultur

Nämnd redovisar ett överskott till följd av minskade kostnader för sammanträden då dessa kortas ner betydligt jämfört med normalt på grund av coronapandemin. För administration och evenemang redovisas överskott vilket beror på lägre kostnader under perioden samt intäkt för försäljning av tjänster. Rådande restriktioner har i hög grad påverkat planerade aktiviteter inom evenemang.

Kultur och allmäncultur redovisar ett överskott vilket beror på lägre kostnader. Planerat utbud och aktiviteter har inte har kunnat genomföras fullt ut på grund av coronapandemin. Bidrag för till exempel barnkulturaktiviteter har ändå erhållits vilket dämpar de ekonomiska konsekvenserna av rådande restriktioner. Konsthall och Timjan redovisar överskott, främst beroende på lägre personalkostnader inom Timjan till följd av tjänstledighet under våren.

Danspoolen redovisar underskott, vilket beror på lägre intäkter till följd av coronapandemin. Som åtgärd har danspoolen har anpassat sitt utbud till rådande restriktioner och arbetar intensivt med att öka intäkterna samt ej återbesatt vakant tjänst.

Fritid

Fritid redovisar ett resultat på -3,3 mnkr.

Arena fritid redovisar ett underskott på 0,7 mnkr vilket beror på kostnader i samband med avveckling av verksamheten kring fiske på Hallsjön. Verksamheten upphörde i kommunens regi från och med årsskiftet.

Idrotts- och fritidsanläggningar redovisar ett underskott på 3,2 mnkr. Underskottet beror på lägre intäkter för tränings- och matchtider samt inställda, avbokade och uteblivna evenemang. Arena Vänersborg påverkas i hög grad av inställda evenemang, medan övriga anläggningar drabbats av uteblivna bokningar för match- och träningstider, vilka minskade med totalt 26 % under året. Under november till december, som normalt sett är högsäsong, var minskningen 50% jämfört med samma period 2019. Verksamhetens personalkostnader inom vaktmästeri och lokalvård överstiger budget, vilket bidrar till underskottet. Övriga kostnader för drift och underhåll av anläggningar ligger i stort sett inom budget då åtgärder har vidtagits för anpassning till befintlig budget, dock har kommunen ett stort antal anläggningar som kräver underhåll och skötsel med avseende på bland annat säkerhet och arbetsmiljö. Inför 2021 har verksamheten fått förstärkt budget vilket möjliggör nödvändiga åtgärder framöver.

Fritidsgårdsverksamheten redovisar överskott på 0,5 mnkr, vilket beror på låga personalkostnader. Verksamheten har på grund av Coronapandemin inte haft möjlighet till önskad omfattning och innehåll. Under hösten har Centrumgården bytt lokal vilket också inneburit minskade öppettider för denna fritidsgård.

Musik

Musik redovisar ett överskott på 0,7 mnkr.

Musikakademin och övergripande musik redovisar ett överskott på 0,8 mnkr vilket beror på att Föreningen Nationellt centrum för musiktalanger (NCM) tagit över del av verksamheten samt att bidrag till Old Ox (tidigare Aurora) har minskats i enlighet med avtal.

Musikskolan redovisar ett underskott på 0,1 mnkr, vilket beror på lägre intäkter för Skapandeskolaprojekt samt mindre köp av tjänster från grundskola, gymnasieskola och socialförvaltningen. Även elevavgifter ligger under budget vilket delvis tros bero på att verksamheten, på grund av rådande restriktioner, inte haft samma möjligheter att nå ut till potentiella nya elever.

Personal

Personal	2020	2019	2018
Antal månadsavlönade	113	113	98

Investeringar

Investeringar Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	3,3	3,2	0,1

Investeringar i inventarier omfattar två ismaskiner, inventarier till restaurang på Arena Vänersborg då ny entreprenör tagit över restaurangen, fotbollsmål till flera anläggningar, LED-skärmar, möbler till biblioteksfilial i

Vargön samt instrumentuppsättningar till musikskolan.

Åtgärder för budgetbalans

Åtgärder har vidtagits för att ordinarie verksamhet ska redovisa utfall i balans med budget, vilket också framgår av redovisat resultat. Rådande restriktioner på grund av coronapandemin har i mycket hög omfattning påverkat nämndens verksamheter, dels genom intäktsbortfall men även genom att kraftigt försämra verksamheternas möjligheter till att genomföra aktiviteter vilka skulle kunnat öka intäkterna och därmed skapa bättre ekonomiska förutsättningar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ordförande: Ann-Marie Jonasson (S)

Vice ordförande: Piotr Gabrys (M)

Förvaltningschef: Mikael Reinhardt

Verksamhetsbeskrivning

Nämnden styr sin verksamhet genom tillsynsplaner samlade i en verksamhetsplan. Dessutom sker lagstadgad tillsyn enligt livsmedelslagen, miljöbalken, strålskyddslagen, tobakslagen m.fl. Nedanstående redovisning avser år 2020.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Invånare

Fler tillståndssökande av enskilda avlopp är nöjda med förvaltningens service

● Uppnås

2019 gjordes första mätningen av NKI (nöjd kund index) hos privatpersoner och mätningen uppgick då till index 48. Under 2020 har aktiviteter genomförts för att höja resultatet. Utifrån mätningen som genomförts för 2020 som inkluderar kvartal 1 till 3 uppgår resultatet till index 69.

Samhällsutveckling

Nöjdkundindex (miljö- och hälsoskydd) hos företagare ska uppgå till minst 70 procent

● Uppnås

Under 2020 har aktiviteter genomförts för att höja resultatet. Utifrån mätningen som genomförts för 2020 som inkluderar kvartal 1 till 3 uppgår resultatet till index 77. 2019 var resultatet index 72.

Nöjdkundindex (livsmedel) hos företagare ska uppgå till minst 80 procent

■ Uppnås ej

Under 2020 har aktiviteter genomförts för att höja resultatet. Utifrån mätningen som genomförts för 2020 som inkluderar kvartal 1 till 3 uppgår resultatet till index 74. 2019 var resultatet index 71.

Ekonomi

Tillsynsplanen för förhandsdebiterade avgifter ska genomföras till 100 procent

■ Uppnås ej

För området miljöskydd genomfördes tillsynsplanen för 2020, utifrån tillgängliga resurser var delar av den förhandsdebiterade tillsynen bortprioriterad. För området livsmedel har det som debiterats för 2020 genomförts men delar av tidigare kontrolltidsskuld återstår. För området tobak genomfördes större delen av tillsynsplanen för 2020.

Taxor för externfinansierad verksamhet ska vara i balans

● Uppnås

För 2020 bedöms timtaxorna ha varit i balans.

Verksamhetsutveckling

Medarbetare som upplever att kompetens och idéer tillvaratas ska vara minst index 75

● Uppnås

Kompetensutvecklingsplan finns för varje medarbetare. Av det som framkom vid medarbetarsamtal uppfylls målet. Övrig mätning saknas för tillfället.

Medarbetare

Andelen anställda som rekommenderar sin arbetsplats ska öka

◆ Uppnås delvis

Andelen som rekommenderar sin arbetsplats är i allt väsentligt samma. 2017 var andelen 43 procent (3 av 7 svarande) och 2020 var den 40 procent (6 av 15 svarande).

Ekonomi

Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Intäkter	4,7	4,1	3,1
Personal	10,4	10,2	8,5
Omkostnader	2,3	1,9	1,5
Kostnader	12,7	12,1	10,0
Nettokostnad	8,0	8,0	6,9
Nettobudget	8,1	7,3	7,1
Resultat	0,1	-0,7	0,2

Ekonomisk analys

Föregående år visade nämnden ett underskott mot budget med 0,7 mnkr. För 2020 gör nämnden ett överskott på 0,1 mnkr.

I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett budgetöverskott på 0,4 mnkr. Skillnaden mot resultatet beror främst på avskrivning av fordringar, ökad semester-skuld samt lägre intäkter än väntat.

Miljö och hälsoskyddsnämnden uppvisar i 2020 års bokslut ett överskott om knappt 0,1 mnkr, vilket är en avvikelse mot budget på cirka 1 %.

Personalkostnaderna har varit lägre än budgeterat, vilket lett till ett överskott mot budget på ca 0,3 mnkr. Överskottet beror främst på vakanser i början av året som inte fullt ut ersatts förrän andra halvan av året.

Vad gäller intäkterna är dessa nästan 0,1 mnkr över budget. 0,3 mnkr av intäkterna rör LONA-projekt som delfinansieras av länsstyrelsen. Dessa intäkter finansierar utgifter i samband med projektet och utgör ett nollsummespel (resterande intäkter är 0,2 mnkr lägre än budgeterat).

Omkostnaderna har under 2020 legat högre än budgeterat, cirka 0,3 mnkr. Denna avvikelse från budget beror på kostnader kopplade till LONA-projekten, vilket är en del av samma nollsummespel som nämns i föregående stycke.

Personal

Personal	2020	2019	2018
Antal anställda	19	18	16

*Nyckeltalet avser statusen den 2020-11-01. I siffrorna ingår tillsvidareanställda (även tjänstlediga) samt visstidsanställda och anger inte antalet heltider i tjänst.

Efter flera vakanser i början av året nåddes full bemanning under hösten.

Trots pandemin har verksamheten i stort kunnat fortgå enligt plan. Viss tillsyn har blivit omprioriterad då vissa verksamheter inte varit lämpliga att besöka eller så har tillsynen utförts på ett annat sätt än normalt.

Samtliga fakturor till företag som utsänts efter att pandemin uppstod har haft 90 dagars betalningstid när det gäller planerad tillsyn, i enlighet med de politiska beslut som fattats.

En stor skillnad mot planerad verksamhet under 2020 har varit att nämnden haft utökade uppgifter med att utföra trängseltillsyn utifrån tillfälliga lagar och föreskrifter.

Nämnden har fått statliga medel för att delvis täcka kostnader som uppstått på grund av trängseltillsyn.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Anders Wiklund (MP)

Vice ordförande: Tor Wendel (M)

2:e vice ordförande: Åsa Johansson (S)

Förvaltningschef: Andreas Knutsson

Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för stora delar av kommunens tekniska verksamhet, såsom drift och anläggning inom park och gata, projektering samt trafikärenden. Vidare handhas fastighetsförvaltning, lokalvård, måltidsproduktion till skola och äldreomsorg samt en del övrig intern service, såsom tryckeri, telefoni, bilpool och vaktmästeri. Balansräkningsenheterna VA- och renhållningsverken ingår också.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Invånare

Säkerställa trafiksäkerheten för barn i kommunen

● Uppnås

Kommunen har i samarbete med NTF genomfört trafikutbildning för kommunens elever i årskurs 2 och 4 med målet att eleverna ska lära sig mer om trafiksäkerhet. Gatuenheten har granskat trafikstråk och flöden vid skolor och förskolor i kommunen och genomfört ett antal förbättringsåtgärder. Bl.a. har man förstärkt befintlig och kompletterat med nya linjemarkeringar samt utökat skyltning vid behov. Gatuenheten har bytt ut ett antal belysningsarmaturer till LED runt skolor och förskolor. De största insatserna har gjorts kring Mariedalsskolan, Granåsskolan och Brålanda skola. För att öka trygghets känslan ytterligare har man i anslutning till dessa skolor även slyröjt och använt dikesslätter utmed skolvägarna och i gatukorsningar. Belysningsåtgärder har också skett vid Rånnum skola och Torpaskolan.

Samhällsutveckling

Säkerställa kommunal mark för etableringar och planer

■ Uppnås inte

Inga strategiska inköp av ny mark utförda (liten del i trestad center). Vid Grunnebo södra har undersökning av markförhållandena gjorts och man planerar för en ev. plansökning på området. Inom detta område kommer det då finnas möjlighet för etableringar.

Förbättra stadskärnan och ta tillvara på närheten till vattnet

● Uppnås

På hamngatan har Gatuenheten iordningställt en mindre solstrand med solstolar, parasoll och palmer för allmänheten att nyttja. Kretslopp och Vatten har även

ordnat med VA-möjligheter utefter Hamnkanalen. Gatuenheten har utökat Hamngatan med en båtplatsparkering som är belägen mitt emot Fisktorget. Som en del i att skapa ett levande centrum och attraktiv stadskärna har verksamheten även förbättrat förutsättningarna genom att utöka antalet parkeringsplatser i centrum med 47 stycken. I år har också Sikkhalls badplats tillgänglighetsanpassats med en badmatta likt den på Gaddesannas badplats. Ett ytterligare fokusområde för året har varit området Sanden. Förvaltningen har på området färdigställt en parkering för husbilar. Vidare sitter förvaltningen med i en arbetsgrupp som arbetar med en plan som ska beskriva både kort- och långsiktiga utvecklingsområden för Sanden. Arbetet fortsätter 2021.

Utveckla den fysiska miljön kring stationsområdet i Öxnered för att möjliggöra byggandet av bostäder

■ Uppnås inte

Samtliga befintliga bebyggda fastigheter på Skaven är anslutna till det kommunala VA-nätet. Etapp 1 av detaljplanen för Skaven och del av Öxnered överklagades dock under 2020 vilket försenade arbetet med utbyggnad av vägar på området. Arbetet kommer återupptas och slutföras under 2021.

Öka antal sålda näringslivsfastigheter/tomter/intecknade kontrakt

● Uppnås

De fastigheter som varit aktuella för försäljning (Kilen 11, 12, 13, Eggen 4 samt tomter på Trestad center) är sålda. 19 av 40 tomter i det nya bostadsområdet Marie-dal östra är sålda. Försäljning fortsätter 2021.

Ekonomi

Effekten av en sammanhållen samhällsbyggnadsprocess ska öka

● Uppnås

Kommundirektörens ledningsgrupp har beslutat att samhällsbyggnadsprocessen är en av de gemensamma processer som kommunen ska fokusera på framöver. Arbetet pågår tillsammans med miljö- och byggnadsförvaltningen samt kommunstyrelseförvaltningen. Arbetet pausades dock under 2020 pga. coronapandemin. Återupptas under 2021. En utvecklingsledare är anställd för att driva en samhällsbyggnadsprocess och denne påbörjar sin anställning i början av 2021.

Bättre underhåll av våra fastigheter genom att låta lokalvård ingå i alla nytecknade, interna, hyreskontrakt

■ Uppnås inte

Förvaltningen har tagit fram ett förslag på ett internhyresavtal där lokalvård ingår. Dock är inget nytt avtal skrivet under 2020.

Underhållsplanens följsamhet ska uppgå till 100 % för att säkerställa att kommunens fastigheter förvaltas på ett betryggande och effektivt sätt

■ Uppnås inte

I underhållsplanering är målsättningarna för ett möjligt underhåll skrivet inom det som ryms i underhållsbudgeten. Kommunen har dock en stor underhållsskuld som gör att akuta oplanerade insatser krävs. Detta problematiserar möjligheten att följa planen. Man har bl.a. fått flytta pengar till akutåtgärder för Norra Skolan vilket i huvudsak har tagits från modernisering av värme- och ventilationssystem som behövs för att ha översikt och effektivisera driften av våra fastigheter. Det normalt planerade underhållet får i många fall skjutas upp tills det finns utrymme i budget. Det kan t.ex. gälla mattor och ytskikt i skolor och förskolor. Enheten för fastighetsdrift har under året påbörjat månatliga uppföljningar av ekonomin för att få bättre koll på aktuellt läge.

Verksamhetsutveckling

Medarbetarnas medvetenhet om sin roll kopplad till "Miljöprogram 2030" ska öka

● Uppnås

Samtliga verksamheter har lyft och gått igenom miljöprogrammets intentioner under arbetsplatsträffar under året. 48 medarbetare på förvaltningen har fått specifika mål att arbeta mot som kopplas till miljöprogrammet.

Medarbetare

Sjukfrånvaron på kostenheten och serviceenheten ska minska till 7 %

■ Uppnås inte

Kostenhetens sjukfrånvaro ligger i dagsläget på 10,2 % och målsättning om 7 % uppnås inte. Verksamheten har flera långtidssjukskrivningar som påverkar sjukalet. Dessa är inte arbetsrelaterade och korttidsfrånvaron grundar sig på symptom som kan förknippas med Covid-19. Det är främst i de mindre förskoleköken sjukfrånvaron är hög. Arbetet med att komma tillrätta med den sjukfrånvaron kommer intensifieras under 2021 då det är ett fokusområde för nämnden. Lokalvårdens sjukfrånvaro landar 2020 på 6,3 % och enhetens når därmed målsättningen.

Medarbetarna ska uppleva god trivsel på arbetsplatsen

● Uppnås

Index vad gäller förvaltningens medarbetare som i personalenkäten anger att de skulle rekommendera sin arbetsplats till en kollega eller vän uppgår till 40. Vad gäller hållbart arbetsgivarindex landar förvaltningen på 77 vad gäller motivation, 81 vad gäller ledarskap och 77 vad gäller styrning (skala 1–100). Vi ligger ungefär på samma nivå som senaste mätningen (2017) med undantag för ledarskap där förvaltningen ökat från 78. Förvaltningen ligger i paritet med övriga förvaltningar i mätningen.

Nyckeltal/jämförelsetal

Debiterad kvantitet renvatten

Rubricerad post har en direkt relation till intäkterna.

Måltider och lokalvård

Rubricerade poster är verksamheter inom kost- och serviceenheterna och har en direkt relation till det ekonomiska utfallet.

Hushållsavfall

Mängden hushållsavfall har ingen direkt relation till intäkterna. På kort sikt finns en relation till kostnaderna, då avgifterna tas ut per ton.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Utveckl. 19/20
Fastigheter förvalta lokaler			
Skolor och förskolor, yta kvm	107 072	105 891	+1,12%
Omsorgsfastigheter, yta kvm	14 226	14 226	0,00%
Kontorsfastigheter, yta kvm	31 911	31 911	0,00%
Fritidsfastigheter, yta kvm	50 189	49 810	+0,76%
Fastighetsunderhåll kr/kvm	158	149	+6,04%
Gator			
Gatuunderhåll kr/km	73 971	73 863	+0,15%
Kost och service			
Måltider antal 1000-tal portioner/år	1 349	1 457	-7,41%
Städyta kvm per dag	100 000	95 000	+5,26%
Vatten			
Debiterad kvantitet renvatten, 1000-tal kbm	2 333	2 320	+0,56%
Avfall			
Hushållsavfall, antal ton	7 329	7 072	+3,63%

Ekonomi

Resultaträkning skattefinansierad verksamhet

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Statsbidrag	10,5	7,3	6,1
Övriga intäkter	365,4	360,6	339,1
Summa intäkter	375,9	367,9	345,2
Personal	146,9	137,5	141,3
Omkostnader	212,9	223,9	197,6
Avskrivningar & internränta	95,9	85,1	86,8
Summa kostnad	455,7	446,5	425,7
Nettokostnad	79,9	78,6	80,5
Nettobudget	77,4	74,2	76,8
Resultat	-2,5	-4,4	-3,7

Anslagsbindningsnivå

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Nämnd/adm.	0,4	7,5	7,1	0,3
Gatuenh/teknisk	70,3	128,7	58,4	0
Fastighetsenhet	176,8	190,4	13,6	-3,2
Kost/Serviceenh.	128,3	129,2	0,8	0,3
VA-verksamhet	63,8	67,6	3,8	-3,8
Renhållning	32,0	32,1	0,1	-0,1
Netto	471,7	555,5	83,8	-6,5

Ekonomisk analys

Den skattefinansierade delen av samhällsbyggnadsnämndens redovisade vid årets slut ett underskott mot budget om 2,5 mnkr. Underskottet tillhör fastighetsenheten. Balansräkningsenheterna redovisade ett underskott på 4 mnkr, främst tillhörande Va-verket.

Nämnd och administration innefattar nämnd/administrationskostnader samt förvaltningsövergripande kostnader och redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 0,3 mnkr. Överskottet beror på vakanser vid personalomsättning samt att oförutsedda kostnader har varit relativt låga under året.

Gatuenheten/tekniska redovisade ett resultat i nivå med budget, där gatuenhetens del bestod av ett underskott om 0,5 mnkr och tekniskas del ett överskott om 0,5 mnkr. Gatuenheten har under året haft ett flertal kostnader utöver budget som delvis har balanserats upp av ett överskott från vakanser på administrationen om 1,2 mnkr. Advokatkostnader för tvist gällande investeringsprojektet Dalbobron och Fiberleverantör, 0,5 mnkr, samt kostnader för asfaltering av gc-vägar, 0,3 mnkr, lekredskap 0,4 mnkr är exempel på större överskridande poster.

Tekniska avdelningen svarar för projektering och utförande av anläggningsarbeten främst inom gatuenhetens och Va-verkets verksamhetsområden. Överskottet för tekniska avdelningen, 0,5 mnkr, är hänförligt till produktionsavdelningen och beror på högre intäkter i kombination med lägre verksamhetskostnader mot vad som budgeterats under året. På grund av det rådande läget

med coronapandemin har exempelvis färre utbildningar och kurser genomförts under året.

Fastighetsenheten redovisade vid årets slut ett underskott på 3,2 mnkr vilket utgör ca 1,9% av bruttobudgeten. Underskottet är främst kopplat till underhållskostnader och reparationer som uppkommit senare del av året. Byte av läckande tak på Lindvägens förskola samt Onsjöskolans tak som rasade in har bidragit till oförutsedda kostnader under hösten. Totalt underskott för underhåll och reparationer uppgick till c: a 8,4 mnkr. Till detta kommer kostnader för yttre skötsel som överskridit budget med 2,1 mnkr. Poster för skogar och arrenden bidrar även till underskottet. Lägre kostnader än budget för bl.a. driftkostnader för värme och el mm., 5,1 mnkr, bostadsanpassning 1,3 mnkr, samt ersättning för branden vid Holmen, netto 1,7 mnkr, minskar underskottet.

Kost och service redovisade ett överskott mot budget, 0,3 mnkr vid årets slut. Överskottet tillhör serviceenheten och kan främst hänföras till verksamheterna reception/växel och vaktmästeri, där personalkostnaderna varit lägre än budgeterat. Användningen av kommunhusets bilpool har minskat drastiskt under året, vilket kan ses som en effekt av coronapandemin.

Kostenheten redovisade vid årets slut ett resultat i nivå med budget. Trots hög sjukfrånvaro har utfallet inte påverkats negativt då staten har ersatt sjuklönekostnaderna, totalt 0,9 mnkr, under perioden mars-december. Det rådande läget med pandemin har påverkat kostverksamheten i flera aspekter. Restauranger inom äldreomsorgen har tillfälligt behövt stängas och undervisning i skolorna har till viss del bedrivits på distans. I delårsbokslut per augusti prognostiserades ett underskott för återbetalning av avbeställningar för måltider till socialförvaltningen om 1,3 mnkr. Återbetalningen uppgick istället till 0,8 mnkr vid årets slut, vilket tillsammans med ersättningen för sjuklönekostnaderna har bidragit till att utfallet blev bättre mot vad som prognostiserades i delårsbokslut per augusti, då ett underskott om 1 mnkr var prognosen för kostenheten.

Personal

Personal	2020	2019	2018
Antal anställda	324	304	315

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budget-diff
Nämnd/adm	0,0	0,0	0,0
Gatuenhet/teknisk	58,8	29,2	29,6
Fastighetsenhet	387,8	192,0	195,8
Service/kostenhet	2,4	1,3	1,1
VA-verksamhet	127,3	31,6	95,7
Renhållning	23,0	23,3	-0,3
Exploatering	64,9	44,6	20,3
Netto	664,2	322,0	342,2

Utfall investeringar 2020-12-31

Gatuenheten/tekniska har ett totalt utfall om 29,2 mnkr för år 2020. Inom gatuenheten har beläggningsunderhåll med motsvarande 3,9 mnkr och gatuarbete i samband med va-sanering inklusive toppbeläggning, 3,9 mnkr, utförts under året. Projekt för trygghetsbelysningen i Brålanda färdigställdes 0,7 mnkr. Gång- och cykelväg vid Önafors-Brinketorp och utmed Stationsvägen färdigställdes under året, 1,0 mnkr. Gång- och cykelvägen vid Repslagarvägen, Sandmarksvägen är i slutskedet men färdigställdes inte helt under året och belastar utfallet med 2,2 mnkr. Det gäller även rondellen vid Nabbensberg som inte blev helt färdigställd under året och utfall uppgår till 6,3 mnkr. Transportmedel/maskiner inklusive krisberedskapstank har köpts in för 2,8 mnkr.

Gatuenheten/tekniska redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 29,6 mnkr, vilket främst avser projektet Dalbobron som redovisade en avvikelse om 24,8 mnkr. Arbetet har inte kommit igång under året då upphandlingen blev överklagad. Förvaltningsrätten gav kommunen rätt och ärendet har lyfts vidare till Kammarrätten, beslut från Kammarrätten inväntas.

Fastighetsenheten har ett totalt utfall om 192,0 mnkr för 2020 och har haft ett antal större pågående projekt under året. De större projekten inom fastighetsenheten har ett totalt utfall enligt följande år 2020: Öxnereds skola med ett utfall på totalt 56,5 mnkr, Multikök Oden, 31,1 mkr. Idrottshall Frigg 30,5 mnkr, Idrottsgatan 7, 24,7 mnkr, Ishall omklädningsrum 11,2 mnkr, Kommunhuset 6,6 mnkr.

Fastighetsenheten redovisade ett överskott mot budget vid årets slut som uppgick till 195,8 mnkr. Överskottet är främst kopplat till Öxnereds skola med en avvikelse om 68,6 mnkr. Därefter Multikök Oden med en avvikelse om 45,4 mnkr, samt Idrottsgatan 7 med en avvikelse om 33,1 mnkr. Avvikelsen för Öxnereds skola beror till stor del att budgeten inte har reviderats mot betalplanen där kostnader för projektet är förskjutna. Multikök Oden har försenats och projektet planeras att färdigställas under nästkommande år. Idrottsgatan 7 har färdigställts under året och har resulterat i ett överskott mot årets budget. Ishallen omklädningsrum resulterade i ett underskott mot budget om 4,6 mnkr. Fel på grundkonstruktionen för projektet i kombination med ytterligare komplikationer har lett till ökade kostnader.

Va-verksamheten redovisade ett totalt utfall om 31,5 mnkr vid årets slut. Inom Va-verksamheten har de större projekten under året haft totalt utfall enligt följande: Va Vänersnäs, 5,0 mnkr, ombyggnation va- och avloppsverk, 3,0 mnkr, Va-sanering enligt Blåplan, 1,0 mnkr, Blåplan Vänersnäs 3,8 mnkr, tryckledning Dalbobron, 4,4 mnkr, och Holmängens avloppsreningsverk, 1,4 mnkr. Va Fridhemsrådet färdigställdes under året och årets utfall för projektet uppgick till 10,6 mnkr.

Va-verksamheten redovisade vid årets slut ett överskott mot budget om 95,7 mnkr. Avvikelsen från budget för Va-verksamheten är främst hänförligt till tre projekt: Va Vänersnäs 55,0 mnkr, Rörvik Vattenverk 29,7 mnkr

samt Blåplan Vänersnäs, 10,3 mnkr. Orsaken till försening av Va Vänersnäs samt Blåplan Vänersnäs är sammantaget att coronapandemin har bidragit till förseningar och markförhandlingar har dragit ut på tiden. Rörvik Vattenverk är försenat på grund av att säkerhetsskyddad upphandling inte har kunnat genomföras under året.

Vad avser renhållningsverket uppgick det totala utfallet för 2020 till 23,3 mnkr och 20,8 mnkr av utfallet hör till kretsloppsparken. Resterande hör till fordon och maskiner.

Exploateringsverksamhetens utfall uppgick till totalt 44,6 mnkr år 2020. Inom exploateringsverksamheten avser 23,4 mnkr bostadsområdet Östra Mariedal. Bostäder Öxnered/Skaven har ett totalt utfall om 2,8 mnkr och projektet Holmängen tunnel har ett utfall om 11,4 mnkr.

Exploateringsverksamheten redovisade totalt ett överskott om 20,3 mnkr. Avvikelsen består av främst bostäder Öxnered/Skaven, 16,2 mnkr, samt Holmängen bostäder, 8,8 mnkr. Orsak till avvikelsen för bostäder Öxnered/Skaven är försening av detaljplan. För Holmängen bostäder återstår arbete med asfaltering, lekplats och dagvatten under nästkommande år.

Åtgärder för budgetbalans

För den skattefinansierade delen av samhällsbyggnadsnämnden kommer en översyn av arbetsuppgifter och uppföljning att genomföras. Vad gäller balansräkningsenheterna kommer Va-taxan inför 2021 att höjas med 10% för brukningsavgifterna och 5% för anläggningsavgifterna för att uppnå budgetbalans. Renhållningstaxan kommer att höjas med 6 % år 2021 för att uppnå budgetbalans.

Balansräkningsenhet renhållningsverket

Renhållningsverket ansvarar för insamling av hushållsavfall samt fungerar som entreprenör när det gäller insamling av återvinningsbart material, dock inte det som läggs i återvinningsstationerna.

För insamling av återvinningsbart material enligt producentansvaret finns 26 återvinningsstationer utplacerade inom kommunen. Miljöstationer finns i Brålanda, Vänersborg och Vargön.

Renhållningsverket skall följa de nationella och övergripande mål som beslutats av riksdagen, samt de regionala och lokala mål som är upptagna i länsstyrelsens skrift "Miljöstrategi inför 2000-talet" och i kommunens avfallsplan.

I kommunens avfallsplan framgår bland annat att avfallsmängden till deponi kontinuerligt skall minska, att avfallens innehåll av miljöförstörande ämnen skall minska samt hur ett slutligt omhändertagande av allt avfall skall göras. Arbetet med avfallsplanen är slutförd och inväntar beslut från Kommunfullmäktige.

I september 2020 invigdes Torpa kretsloppspark av Samhällsbyggnadsnämnden. Kretsloppsparken är en modern återvinningscentral med ett återbruk i samarbete med Röda korset. Renhållningen har under året flyttat all sin personal till kretsloppsparken för att kunna samordna resurserna. Arbetsmiljön för personalen har varit i fokus, även en bättre miljö för besökare har prioriterats med exempelvis 30 containerplatser och dubbla körfiler in vilket innebär minimalt med köer.

Renhållningsverket redovisade vid årets slut ett underskott om 0,1 mnkr. Underskottet beror på en ny skatt för brännbart avfall som infördes i april innevarande år.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Intäkter	32,0	30,4	28,1
Verksamhetens kostnader	28,3	28,2	26,7
Avskrivningar	3,4	2,1	2,1
Kostnader	31,7	30,3	28,8
Ränta	0,4	0,1	0
Årets resultat	-0,1	0	-0,7
Nettobudget	0	0	0
Budgetavvikelse	-0,1	0	-0,7

Balansräkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Anläggningstillgångar	61,2	41,6	11,5
Omsättningstillgångar	1,8	0,7	1,1
Summa tillgångar	63,0	42,3	12,6
Skuld till RH-kollektivet	1,7	1,9	1,9
Långfristiga skulder	0	0	0
Kortfristiga skulder	61,3	40,4	10,7
Summa skulder och eget kapital	63,0	42,3	12,6

Balansräkningsenhet Va-verket

Målet är att tillhandahålla vatten med jämn och hög kvalitet enligt Livsmedelsverkets normer samt att uppfylla krav från miljövårdande myndigheter. Målen uppnås vid ordinarie drift. Kretslopp och vattens laboratorium har fått fortsatt ackreditering som kontrollorgan.

Intäkterna från vatten och avloppsförsäljning ökade under 2020. Inför 2020 höjdes Va-taxan med 10% på både fast och rörlig del. Fler abonnenter har anslutits i och med den kommunala VA-utbyggnaden. Under 2020 anslöts 73 st nya fastigheter varav 2 st är samfälligheter.

Under året ökade räntekostnaderna med 100 Tkr och avskrivningskostnaderna ökade med 650 Tkr i förhållande till 2019. Räntan för 2020 blev 1,25%

Va-verket redovisade ett underskott om 3,8 mnkr vid årets slut. Va-verksamheten har haft större kostnader än beräknat då Holmängens avloppsreningsverk fick ett nytt tillstånd vid årsskiftet. Detta tillstånd tillät inte längre mellanlagring av slam på slamplattan. Det lagrade slammet fick forslas bort och det resulterade i höga transport och tippavgifter för 2020. Maskinellutrustning i verken och pumpstationerna har medfört högre kostnader än normalt. Driftkostnader på ledningsnätet orsakade av akuta vattenläckor har varit fortsatt höga. Under året inträffade 24 st vattenläckor som åtgärdats. Mest omfattande var en vattenläcka på Östra vägen, där kostnaderna för att åtgärda vattenläckan uppgick till 200 000 kr.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Intäkter	63,8	59,3	55,5
Verksamhetens kostnader	47,3	43,8	43,3
Avskrivningar	14,2	13,5	12,3
Kostnader	61,5	57,3	55,6
Ränta	6,1	6,0	5,0
Årets resultat	-3,8	-4,0	-5,1
Nettobudget	0,0	0,0	0,0
Budgetavvikelse	-3,8	-4,0	-5,1

Balansräkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Anläggningstillgångar	492,6	514,0	508,5
Omsättningstillgångar	33,1	10,3	7,6
Summa tillgångar	525,7	524,3	516,1
Årets förlust	-3,8	-4,0	-0,3*
Långfristiga skulder	527,6	524,3	378,9
Kortfristiga skulder	1,9	4,0	137,5
Summa skulder och eget kapital	525,7	524,3	516,1

Socialnämnden

Ordförande: Dan Nyberg (S)

Vice ordförande: Henrik Harlitz (M)

2:e vice ordförande: Ann-Britth Fröjd (C)

Förvaltningschef: Karin Hallberg

Verksamhetsbeskrivning

Socialförvaltningen är indelad i sju verksamhetsinriktningar och leds av en förvaltningschef samt sju verksamhetschefer. Förvaltningen arbetar på uppdrag åt socialnämnden och har att förhålla sig till flertalet lagrum, exempelvis socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av unga (LVU), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Vård och omsorg hemtjänst (VoO hemtjänst) ansvarar för att ge äldre och andra i behov av vård och omsorg, i den enskildes hem.

Vård och omsorg särskilt boende (VoO säbo) ansvarar för att ge äldre och andra i behov av vård och omsorg i särskilt boende.

Vård-stöd och utredning (VSU) ansvarar bl.a. för förebyggande verksamhet, dagverksamhet, korttidsverksamhet riktad mot äldre, biståndsbedömningar samt hälso- och sjukvård.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) ansvarar bland annat för försörjningsstöd, familjestöd och missbruksstöd.

Personligt stöd och omsorg (PSO) ansvarar för insatser till personer med funktionsnedsättning inom LSS och SoL.

Arbete, sysselsättning och integration (ASI) ansvarar bl.a. för arbetet med människor som har svag ställning på arbetsmarknaden samt med integration.

Administrativa avdelningens uppdrag är att stödja förvaltningsledning samt avdelningarna utifrån rollerna ekonom, personalspecialist, utredare, systemförvaltare samt kansli.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Invånare

Kvalitén på nämndens verksamhet ska vara minst riksnitt i nationella jämförelser

● Uppnås

Kontinuerligt arbete pågår inom förvaltningen för att säkerställa kvalitén gällande rättssäkerhet, utförande av insatser, dokumentation, samverkan och metodutveckling. Intern- som egenkontroller avseende myndighetsutövning och utförande i verkställighet genomförs med regelbundenhet för att få fram analysmaterial att arbeta vidare från. Lex Sarah- och lex Maria-utredningar genomförs då misstanke om missförhållanden eller vårdskada har uppmärksammats. Synpunkts- och klagomålsrutinen efterlevs inom förvaltningen. Förvaltningen har således följt upp verksamheten genom dels

egna undersökningar och genom medverkan i nationella undersökningar och register.

Förvaltningen får goda resultat i övergripande brukarundersökningar som genomförts och ligger i det övergripande mätningarna på riksnitt alternativt över riksnitt. I de underliggande delarna i undersökningarna där verksamheten inte når riksnitt finns framtagna handlingsplaner fram för att genom aktiviteter nå ett förbättrat resultat. Förvaltningsledningen har lämnat ett uppdrag till medarbetare att se över hur förvaltningen hanterar all statistikredovisning då det uppmärksammats vissa svårigheter med nuvarande statistik för att göra fullt ut korrekta jämförelser. Det pågår också ett arbete på uppdrag av förvaltningsledningen gällande verksamhetsstöd i det systematiska kvalitetsarbetet och i det uppbyggnad av ett ledningssystem. Rutin för det systematiska kvalitetsarbetet är framtagen sedan tidigare.

Pandemin har tagit mycket kraft från verksamhetens utvecklingsarbete, vilket kan komma att påverka kommande kvalitetsresultat men verksamheten har en plan för åtgärder framåt.

Den procentuella andelen hushåll som uppbär försörjningsstöd hos IFO minskar

■ Uppnås inte

Försörjningsstödet har fortsatt öka under 2020 både vad gäller kostnader och antal hushåll. Positivt är dock att vi från oktober månad ser att ökningen minskat och tycks ha stabiliserat sig något.

Prognoser inom detta område är vanligtvis mycket svåra att genomföra, det som ytterligare försvårar i nuläget är den fortsatt pågående pandemin. Utvecklingsarbete sker kontinuerligt i de två huvudspåren, självförsörjning via arbete och självförsörjning via socialförsäkringssystemet.

Försörjningsstöd identifierar brukare som ev. skulle kunna ha rätt till andra ersättningar. T.ex. vid hög ohälsa utreds alltid om de kan ha möjlighet till ersättning från Fk. Ofta är orsaken till avslag att arbetsförmågan ej är tillräckligt prövad och då har vi behov av prövning via AME i detta syfte, vilket vi under året haft låg tillgång till.

Under året har det påbörjats ett intensifierat arbete med unga upp till 29 år som skulle kunna ha rätt till aktivitetsersättning på grund av funktionsnedsättning. Detta var en målgrupp som ökade på grund av Fk's hårdare tillämpning av regelverket. Detta intensifierade arbete resulterade i att flera unga fick aktivitetsersättningar via Fk som ledde till självförsörjning.

Innan pandemiutbrottet intensifierades också arbetet med att möta brukare ännu oftare i syfte att stödja och motivera, men efter vårens pandemiutbrott begränsades möjligheterna till detta.

I september 2020 startades en ny insats i samverkan upp via samordningsförbundet; "ÅKA-modellen" där försörjningsstöd har utlånad personal. AME är projektägare. Ett arbetsrehabteam har tillsatts och den 1/9 påbörjade de arbetet med att skapa struktur och rutiner för verksamheten. Dit remitteras brukare som har behov av återhämtning, stöd och insatser i sin arbetslivsinriktade rehabilitering.

Utifrån 2019 års resultat i Kolada hade AME målsättningen för år 2020 att andelen som efter avslut i AME som går ut i arbete ska öka till 30 % och andelen som går vidare till studier ska öka till 15 %. Omvandlat till personer var målet att 100 personer skulle gå ut i arbete under 2020. Vid årsskiftet beräknas 94 personer fått arbete och därmed brutit sitt beroende av försörjningsstöd. Detta får ses som ett gott resultat under pandemin. Nedgång i konjunkturen, stigande arbetslöshet och minskad lokal närvaro från AF gör att det finns behov av massiva arbetsmarknadsinsatser. Ett led i detta är tecknandet av en ny DUA-överenskommelse i samarbete med Trollhättan och Grästorps kommuner. Målgruppen är personer som uppstår försörjningsstöd och som är inskrivna på AF. Målsättningen var att sex "jobbspår" skulle ha startat eller vara under förberedelse under 2020. I dagsläget finns det fem "jobbspår".

Den analys IFO och ASI gör efter året avseende orsak till det ökade antalet hushåll och därpå följd kostnad är ökat antal utrikesfödda hushåll i behov av och med rätt till försörjningsstöd. De utrikesfödda har ökat i större omfattning än de inrikesfödda. Utifrån det tvingas kommunen att hitta strategier för att möta det behov av etableringsinsatser hos målgruppen som AF inte tillgodosett under de första två åren. En sådan strategi/åtgärd är att bilda en särskild etableringsenhet inom AME med stöd av den ramökning nämnden tillgodosågs inför 2021. IFO och ASI samarbetar nära utifrån myndighetsutövning och utförande av insatser.

Samhällsutveckling

Boendebehov för särskilt boende ska tillgodoses inom skälig tid, motsvarande rikssnittet i väntetid för äldreboende och 180 dagar inom omsorgen för LSS-boende

● Uppnås

Snittet för väntetid gällande boendeplatser för äldre med somatisk inriktning var 24 dagar och väntetiden för boendeplatser med demensinriktning var 22 dagar inom förvaltningen enligt nyckeltalsstatistik på helår. Enligt Koladas mätning första halvåret 2020 hade vi ett snitt på 34 dagar och rikssnittet var 64 dagar. Inom LSS har vi enligt Kolada en väntetid på 82 dagar i snitt jmf med rikssnitt som är 163 dagar. Analysen som görs utifrån

det är att Vänersborg väl klarar målet relaterat till det förväntade resultatet som jämfört i riket.

Som ett led i att stärka ett förebyggande och rehabiliterande förhållningssätt för att senarelägga mer omfattande insatser inom vård och omsorg samarbetar hemtjänsten nära Kommunrehab i utbildningssatsningar för undersköterskorna. Det rehabiliterande förhållningssättet ska genomsyra hur insatserna ska genomföras. Samordningsteamerna är en central och viktig förutsättning för att verksamheten ska klara komplexa vårdssituationer och demensutbildningar har genomförts i hemtjänsten för att öka möjligheten att personer med kognitiv svikt ska kunna vara trygga och bo kvar i sitt egna boende.

Ekonomi

God ekonomisk hushållning inom givna resurser genom effektivare och tätare uppföljningar av verksamhet, budget och personal

● Uppnås

Samtliga chefer inom förvaltningen har ett tätt samarbete med ekonom gällande uppföljning, prognos och analys av sin verksamhets resultat. Det förväntade resultatet bedöms som uppfyllt då förvaltningen som helhet redovisar ett överskott. God kontroll och ekonomisk hushållning genomsyrar allt arbete och förvaltningen har under 2020 fortsatt arbeta inom alla led med att genomföra budgetanpassande åtgärder. Dessa processer har dock försvårats utifrån pandemin så processerna behöver fortgå under 2021. Förvaltningen har genomfört olika genomlysningar och översyner av verksamhet och utifrån analyser av det skapat handlingsplaner för vidare arbete. Det ekonomiska resultatet bedöms vara en kombination av att vi ser resultat av åtgärdsanpassningar, att vi erhållit statsbidrag avseende sjuklön som till del är högre än de kostnader vi haft samt att vi utifrån redovisningsregler resultatfört flyktingschablon utöver faktiska kostnader.

Ökat fokus gällande analys av våra verksamheters resultat i relation till andra kommuner

● Uppnås

Dialog, analyser och uppföljningar av våra olika verksamheter sker kontinuerligt med andra kommuner via bl.a. FoU Fyrbodalen, i de nätverksträffar som verksamhetschefer och förvaltningschef deltar i, via Kkik, Kolada, öppna jämförelser och brukarundersökningar. Förvaltningen har under året stärkt sin omvärldsbevakning i flertalet frågor. Studiebesök har genomförts i andra kommuner i syfte att få inspiration och också möjlighet till närmare jämförelse kring metodarbete. ASI kommer under 2021 arbeta med att få systematik i uppföljningen av de olika verksamhetsinriktningarna och sätta detta i relation till jämförbara kommuner. Extern genomlysning av myndighetsutövning och hemtjänst inom äldreomsorg har genomförts och utifrån analyserna i den har handlingsplaner upprättats. Förvaltningens stödroller inom administrativa avdelningen har

än mer utvecklat sitt arbete gällande analys i samarbete med verksamheterna och ska genom det stödja cheferna än mer i det strategiska planerings- och utvecklingsarbetet. Processkartläggning sker inom verksamhetsinriktningarna och förvaltningsledningen har beslutat om gemensamt verksamhetssystem för uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet. Detta kommer implementeras under 2021.

Förvaltningen ska utforma smarta och effektiva samarbetsformer med övriga förvaltningar i kommunen

● Uppnås

Socialförvaltningen har ett nära samarbete med andra förvaltningar i kommunen. Samverkan finns med KS-förvaltning inom flera områden och detta samarbete har utökats under året kring gemensamma områden, vilket bedöms som positivt för helheten. Samarbetet har fortsatt utvecklats under året med samhällsbyggnadsförvaltningen då serviceenheten utifrån upparbetat avtal sedan i maj utför beviljad insats städ i hemtjänsten. Förvaltningen har också utvecklat samarbetet med samhällsbyggnadsförvaltningen gällande deras handläggning av bostadsanpassning vilket vid analyser ha gett gott resultat. Behov av fortsatt nära samarbete med KS och övriga förvaltningar bedöms finnas inom områdena integration, arbetsmarknad, IT-säkerhet och utveckling av digitaliseringsfrågor.

AME har under året startat upp "Remöblera". En verksamhet som syftar till att arbeta med återvinning av kommunens möbler, där man har arbetat fram en process för att erbjuda kommunen ett omhändertagande av kvalitetsmöbler. Verksamheten är eftertraktad och har under året blivit påverkad av Covid-19 så tillvida att verksamheten under en period fick ställa om för att tillverka skyddsutrustning.

Det finns ett väl utvecklat samarbete mellan förvaltningarna i flera frågor och under pandemin har samarbetat stärkts än mer varför bedömning görs att målet nås.

Verksamhetsutveckling

Stärka metodutveckling gällande digitalisering och välfärdsteknik under mandatperioden, i syfte att tekniken kompletterar medarbetarnas insatser

◆ Uppnås delvis

Inom förvaltningen har ett aktivt arbete skett gällande denna metodutveckling. Den av förvaltningsledningen tillsatta arbetsgruppen har arbetat fram strategi och handlingsplan avseende digitalisering och välfärdsteknik vilken har antagits av ledningen. Till detta har en implementeringsplan arbetats fram. Flertalet verksamhetsinriktningar har skapat sina handlingsplaner. Arbetet med implementering av alla de verktyg som låg i plan att införa under 2020 har försvårats utifrån pandemin, men vi har trots detta arbetat in flertalet metoder i verksamheten såsom digitala signeringslistor, implementering av nytt digitalt planeringssystem och byte till

nya digitala lösningar inom hemtjänsten. Det modernare verktyget möjliggör dokumentation i mobilen samt att medarbetarna även kan se genomförandeplanen i mobilen vilket underlättar i arbetet. Under året har möjligheten att söka försörjningsstöd via e-tjänst startats upp och målet för 2020 var att 50 % av ansökningarna skulle ske digitalt vilket vi nått då digitala ansökningar ligger stabilt på 60 %. Processkartläggning pågår inom samtliga verksamhetsinriktningar kopplat till införandet av ett gemensamt ledningssystem för uppföljning av kvalitet.

Medarbetare

Totala sjukfrånvaron ska uppgå till max 8 procent

■ Uppnås inte

Sjukskrivningarna för perioden januari - november ligger för förvaltningen exkl. bemanningen totalt på 12,84 % jmf 2019 var den totala sjukfrånvaron 10,04 %. Av förvaltningens sju verksamhetsinriktningar har en inriktning en sjukfrånvaro understigande 8,0 %, övriga har högre vilket med stor sannolikhet bedöms härledas till pandemin. Inom samtliga verksamhetsinriktningar har man under året arbetat med fysiska arbetsmiljöfrågor, psykosocial arbetsmiljö, dialog kring hälsa och riskfaktorer samt med sjuk- och rehabprocess i samarbete med personalspecialister. Stort fokus har under året handlat om frågor kopplade till pandemin och verksamheten har aktivt arbetat för att möta och tillgodose behoven. Arbetet med att sänka sjukfrånvaron bedöms starkt försvårats av pandemin.

Korttidsfrånvaron ska minska med 30 procent i alla verksamhetsinriktningar

■ Uppnås inte

Korttidsfrånvaron för perioden januari - november ligger för förvaltningen på 4.52 % jmf med 3,0 % samma period förra året, vilket till mycket stor del är orsakad av pandemin. Förvaltningen hade en mycket hög korttids-sjukfrånvaro under våren med en nedgång under sommaren, men som tog fart under hösten igen. Förvaltningen har trots detta löst uppdraget på ett bra sätt och har kunnat upprätthålla en god verksamhet för våra brukare. Några enheter inom förvaltningen har en låg korttidsfrånvaro oaktat pandemin men förvaltningen som helhet når inte målet.

Fler medarbetare upplever ett hållbart arbetsliv

● Uppnås

I november genomfördes personalenkät inom kommunen och utifrån det övergripande resultatet för förvaltningen ses höga siffror gällande frågorna avseende hållbart medarbetarindex. Detta bedöms visa att medarbetare inom förvaltningen i stor utsträckning upplever ett hållbart arbetsliv och då mellan cirka 70-80%. På frågan om man kan rekommendera sin arbetsplats till andra har resultatet ökat jmf med föregående mätning, vilket ses som positivt. Enskilda mätningar som genomförts inom verksamhetsinriktningar visar också positiva resultat. Året har särskilt utmanat oss utifrån pandemin och vår sjukfrånvaro är högre jmf med tidigare år och

den analys förvaltningen gör är att det är relaterat till pandemin. Flertalet processer för att arbeta med att sänka sjukfrånvaron har varit svårare att genomföra under året men verksamheterna har ändå arbetat aktivt med organisatorisk och social arbetsmiljö, att lägga till rätta basala hygienrutiner, tillse skyddsutrustning där det ska användas, arbeta för att minska oro och stress kopplat till pandemin samt följt de ordinarie rutinerna gällande systematiskt arbetsmiljöarbete. Hållbara scheman har varit svårare att genomföra under året men vi har genomfört projekt gällande införande avseende 11 timmars vila inom några enheter och medarbetare påtar att de ser en positiv effekt. Detta tas nu vidare för genomförande inom fler enheter. Fyra av sju verksamhetsinriktningar bedömer målpåfyllelse och tre bedömer att målet nås delvis. Utifrån det och de resultat som visas i den övergripande personalenkäten bedöms målet nås för året.

Förväntade resultat AME

Kommunstyrelsen har utformat förväntade resultat för arbetsmarknadsenheten och de rapporteras direkt till Kommunstyrelsen.

Nyckeltal/jämförelsetal

	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Utveckl. 19/20
Vård & omsorg (äldre)			
Äldreboende platser	371	371	+/- 0 %
Korttidsplatser	24	30	-20 %
Hemtjänst, utförda timmar	225 855	242 634	-7 %
Antal besök dagverksamhet	5 987	10 412	-42 %
Antal utskrivningsklara personer som aviserats i SAMSA	1 484	1 860	-20 %
Hem för vård och boende (HVB)			
Antal vård dagar, barn 0-21 år	2 471	5 963	-59 %
Antal vård dagar, vuxna	396	537	-26 %
Antal vård dagar, Familjehem	26 867	27 040	-1 %
Personligt stöd och omsorg			
Antal boendebeslut enl. LSS	157	162	-3 %
Antal boendebeslut enl. SoL	39	36	+8 %
Antal boendestödsbeslut SoL	104	102	+2 %
Antal tillgängliga bostäder egen regi	196	196	+/- 0 %
Köpta externa platser	17	16	+6 %
Personer med personlig assistans, SFB	43	47	-9 %
Personer med personlig assistans, LSS	20	19	+5 %
Antal beslut daglig verksamhet, LSS	170	160	+6 %
Försörjningsstöd			
Antal bidragshushåll	887	777	+14 %
Försörjningsstöd, mnkr netto	50	42	+19 %
Flyktingverksamhet			
Antal mottagna Flyktingar	71	40	+78 %
Antal mottagna ensamkommande flyktingbarn	4	17	-76 %
Arbetsmarknadsenheten			
Antal anvisade personer	710	1 102	-36%

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Statsbidrag	125,8	110,6	140,2
Övr. intäkter	96,4	103,5	100,0
S:a intäkter	222,2	214,1	240,2
Personal	842,9	857,1	862,5
Omkostnader	382,8	382,6	388,3
Avskrivningar & internränta	5,4	5,0	4,9
S:a kostnad	1 231,1	1 244,7	1 255,7
Nettokostnad	1 008,9	1 030,6	1 015,5
Nettobudget	1 013,2	1 000,4	990,3
Resultat	4,3	-30,2	-25,2

Anslagsbindningsnivå

Mnkr	Intäkt	Kostnad	Netto	Budget-diff
Nämnd och administration	5,8	48,3	42,5	25,2
Äldreomsorg	98,8	599,7	500,9	-3,5
Individ och familjeomsorg	10,2	184,5	174,3	-29,1
Personligt stöd och omsorg	50,7	296,5	245,8	-1,5
Arbete, sysselsättning och integration	56,7	102,1	45,4	13,2
Netto	222,2	1 231,1	1 008,9	4,3

Ekonomisk analys

Årets resultat visade överskott med 4,3 mnkr. Detta motsvarar 0,4 % av nettobudgeten. Intäkterna ökade med 3,8 % vilket berodde på ökade statsbidrag kopplade till Covid-19 såsom sjuklönesättning 16,0 mnkr samt bidrag för merkostnader inom hälso- och sjukvård 13,5 mnkr. 2018 års flyktingschablon bokfördes också i sin helhet under 2020 vilket bidrog till ökningen.

Personalkostnaderna minskade med 1,7 %. Störst minskning går att finna inom särskilda boenden och hemtjänst samt AME. Merkostnader inom hälso- och sjukvård kopplade till Covid-19 bokfördes med 10,5 mnkr. Semesterlöneskulden ökade med 7,3 mnkr vilket till stor del berodde på Covid-19, även sjuklönekostnaden ökade. Trots dessa kostnadsökningar minskade personalkostnaderna vilket till del beror på dom åtgärder som startades upp inför 2020.

Omkostnaderna var oförändrade trots bokförda merkostnader för hälso- och sjukvård kopplade till Covid-19 på 5,6 mnkr, samt slutavräkningskostnader för blockhyresavtalet gentemot ABVB på 15,6 mnkr kopplat till framtida ombyggnation av särskilt boende Lunddala. Även utbetalningarna av försörjningsstöd ökade med 8,0 mnkr. Placeringskostnaderna inom IFO minskade med 18,0 mnkr.

Nämnd och förvaltningsgemensamt

Anslagsbindningsnivån redovisade överskott på 25,2 mnkr.

Överskott redovisas för budget för placeringar 26,2 mnkr, förfogandemedel 1,0 mnkr, blockhyror 2,2 mnkr färdtjänst 2,9 mnkr samt personalkostnader 1,8 mnkr. Underskott redovisas för IT 7,5 mnkr samt kostnader kopplade till Covid-19 1,6 mnkr.

Äldreomsorg

Anslagsbindningsnivå äldreomsorg redovisade totalt ett underskott på 3,5 mnkr.

Vård och omsorg hemtjänst

Hemtjänsten redovisade ett överskott på 6,5 mnkr.

Överskottet är ett resultat av lägre antal vårdtagare och vårdtagartimmar som lett till minskat behov av personalresurser.

Minskningen av vårdtagare och vårdtagartimmar beror till största del på anpassningar relaterade till Covid-19. Utöver detta har verksamheten också omfördelat personalresurser genom att bland annat lägga ner demensteamet samt ökat medvetenheten av en effektiv planering som lett till minskade personalkostnader.

Vård och omsorg särskilt boende

Särskilda boenden redovisade ett underskott på 16,6 mnkr.

Gemensamt särskilt boende visade ett underskott på 12,0 mnkr vilket beror på kostnader kopplade till kommande ombyggnation av boendet Lunddala.

Boendena redovisade underskott på 4,7 mnkr. Detta dels som en följd av två ofinansierade specialärenden motsvarande ca 8,5 mnkr, merkostnad för parboende 1,6 mnkr, samt ökning av semesterlöneskuld 1,7 mnkr. Omkostnader till följd av Covid-19 har också bidragit till underskottet. Underskottet reducerades av statsbidrag för bland annat merkostnader inom hälso-och sjukvård samt sjuklönekostnader.

Vård, stöd och utredning

Vård, stöd och utredning redovisade ett överskott på 6,6 mnkr.

Gemensam VSU visade ett underskott på 0,1 mnkr vilket grundas i ökade hyreskostnader för Bistånd, samt ökade kostnader för arbetskläder, underskottet minskas av ej ersatt enhetschef inom bemanningen samt sjuklönersättning.

Hemtjänst - Natt och Larm redovisade ett överskott på 0,5 mnkr för ökade intäkter för larmtjänster, samt statliga bidrag för sjuklöner.

Hemsjukvården visade ett överskott på 3,4 mnkr som till stor del består av statliga bidrag för sjuklöner, samt lägre kostnader för tungt vårdärende.

Dagverksamhet redovisade ett överskott på 2,1 mnkr där största delen är minskade personalkostnader pga. utlåning av personal för hantering Covid-19, samt statliga bidrag för sjuklöner.

Kommunrehab redovisade ett överskott på 1,0 mnkr som består av lägre personalkostnader, samt statliga bidrag för sjuklöner.

Individ och familjeomsorg

Avdelningen redovisade underskott på 29,1 mnkr.

Barn och familjestöd redovisade underskott på 18,6 mnkr där största delen av underskottet berodde på placeringar av barn och ungdomar både inom HVB och familjehem. Placeringar inom HVB redovisade underskott på 3,4 mnkr och familjehem underskott på 19,0 mnkr. Antalet vårdtygn inom HVB har under året minskat med 3 492 stycken vilket motsvarar -59 %. Särskilt förordnad vårdnadshavare redovisade underskott på 3,4 mnkr.

Vuxenvården redovisade ett överskott på 5,0 mnkr vilket härrörde sig till färre externa placeringar samt lägre kostnader för personal pga. vakanser och annan frånvaro.

Försörjningsstöd gjorde underskott på 16,2 mnkr. Utbetalt försörjningsstöd redovisade underskott med 15,4 mnkr. Kostnaden för utbetalt försörjningsstöd ökade med 19 % jämfört med föregående år och motsvarade ca 8,0 mnkr i ökning. Antalet hushåll har under året ökat med 14 %, vilket motsvarar ca 110 hushåll. Hushållen med långvarigt försörjningsstöd (mer än 10 mån) ökade med 18 % vilket motsvarar ca 52 hushåll.

Personligt stöd och omsorg

Avdelningen redovisade underskott med 1,5 mnkr.

Underskott redovisades för köpta platser med 9,9 mnkr, fördelat på barn/unga 1,3 mnkr, boende LSS 3,7 mnkr samt boende SoL 4,9 mnkr. Orsaker till platsköp var att boendelösningar för vissa målgrupper saknades i Vänersborg. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att erbjuda lämpliga boendelösningar inom kommunen för att minska detta underskott.

Personlig assistans redovisade överskott med 3,4 mnkr, fördelat på 0,7 mnkr pers.ass LSS och 2,7 mnkr pers.ass SFB. Överskottet beror på färre beslut än budgeterat, statlig ersättning för sjuklönekostnader samt lägre kostnader för sjukersättning till privata utförare.

Boende LSS redovisade överskott på 0,9 mnkr. Överskottet förklaras av statlig ersättning för sjuklönekostnader. Utan denna ersättning hade boende LSS visat underskott. Boende SoL redovisade överskott på 0,5 mnkr vilket till största del förklaras av statlig ersättning för sjuklönekostnader.

Gemensam verksamhet redovisar överskott på 1,8 mnkr, detta förklaras av hyror t.ff. samt vakanser.

Ledsagning och kontaktpersoner redovisade överskott på 1,3 mnkr, förklaringen till överskottet är färre beslut

vilket i sig är ett resultat av nya vägledande dokument och riktlinjer.

Arbete, sysselsättning och integration

Avdelningen redovisade överskott på 13,2 mnkr.

Fördelningen av detta överskott är följande: Arbetsmarknadsenheten 2,7 mnkr, Flyktingverksamheten 10,4 mnkr och Daglig verksamhet 0,1 mnkr.

Överskottet på AME grundas i att budgeterade medel för anställningar inte nyttjades fullt ut. Detta beroende på att lönestöd som Extratjänster återintroducerades under året. Detta medförde lägre kostnader trots att antalet personer till arbete ökade med 67 % i jämförelse med 2019. Möjligheten att erbjuda grundskoleelever feriearbeten begränsades pga. pandemin vilket också bidragit till överskottet. Överskottet beror även på lägre personalkostnader, pga. sjukfrånvaro och att planerade rekryteringar fick vänta i avvaktan på beslut om AME skulle vara kvar år 2021.

Flyktingverksamhetens överskott beror på kvarstående medel från 2018 års schablonersättning på 19,4 mnkr som resultatfördes i sin helhet.

Personal

Personal	2020	2019	2018
Antal anställda	1 660	1 711	1 800
Antal månadsavlönade den 1 november var 1 660 personer varav 1 385 kvinnor och 275 män.			

86,9 % av de tillsvidareanställda kvinnorna har en heltidstjänst. 90,9 % av de tillsvidareanställda männen har en heltidstjänst.

Investeringar

Investeringar, Mnkr	Investeringsplan	Utfall	Budgetdiff
Inventarier	9,3	3,3	6,0

Äldreomsorgen har investerat i hjälpmedel, kontorsmöbler, cyklar mm. För övriga avdelningar avser investeringarna ny- och återinvesteringar i främst kontorsmöbler och andra inventarier samt kostnader för öppnandet av korttids Lindbacken inom Personligt stöd och omsorg.

Överförmyndarnämnden

Ordförande: Madelaine Karlsson (S)

Vice ordförande: Marie-Louise Bäckman (KD)

Verksamhetsbeskrivning

I varje kommun måste det enligt lag finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd. I Vänersborgs kommun finns en överförmyndarnämnd, vilken är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare. Nämnden ska motverka rättsförluster för de svagaste i samhället, d.v.s. underåriga (barn under 18 år), samt de som på grund av sjukdom, psykisk störning eller liknande har en god man eller förvaltare förordnad för sig.

Resultatavstämning

Nedan redovisas nämndens förväntade resultat som ska bidra till att fullmäktiges inriktningsmål uppnås.

Invånare

Rättssäkerheten och effektiviteten i tillsynsverksamheten skall öka.

● Uppnås

Överförmyndarnämndens syfte med detta förväntade resultat har varit att effektivisera aktuellt handläggnings-system och på så sätt minimera risken för felkällor. Detta effektiviseringsarbete har skett genom att flera gemensamma mallar har tillförts systemet under året. Detta effektiviseringsarbete är vidare ett kontinuerligt arbete och fler mallar kan komma att tillföras eller uppdateras vid behov.

Information till och kommunikationen med gode män/förvaltare skall förbättras.

◆ Uppnås delvis

Överförmyndarnämndens syfte med detta förväntade resultat har varit att göra nämndens hemsida mer användarvänligt samt göra fler blanketter och informationsmaterial tillgängligt och på så sätt förbättra samt förenkla kommunikationen med ställföreträdare. Mycket Informationsmaterial och blanketter har färdigställts, men det har inte funnits resurser till slutätgårderna för att göra blanketterna digitalt ifyllningsbara och tillgängliga på hemsidan.

Verksamhetsutveckling

Sårbarheten i verksamheten ska minska

● Uppnås

Överförmyndarnämndens kansli är en liten verksamhet vilket innebär att personalbortfall gör verksamheten sårbar. Samtidigt som tjänstemännens kompetenser ska nyttjas på bästa sätt måste samtliga tjänstemän ha tillräckligt med kunskap för att kunna handlägga alla ärendetyper vid behov. För att göra verksamheten mindre sårbar vid personalbortfall finns det därför ett behov av fler rutinbeskrivningar för ärendehantering. Flertalet rutinbeskrivningar har arbetats fram under året. Detta

arbete är dock ett kontinuerligt arbete där ytterligare rutinbeskrivningar kan komma att behöva upprättas eller ändras vid behov.

Ekonomi Resultaträkning

Mnkr	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Intäkter	0,2	0,2	0,0
Personal	1,8	1,7	4,8
Omkostnader	3,1	3,4	0,7
Kostnader	4,9	5,1	5,5
Nettokostnad	4,7	4,9	5,5
Nettobudget	5,4	5,3	6,3
Resultat	0,7	0,4	0,8

Ekonomisk analys

Överförmyndarnämnden visar i 2020 års bokslut ett överskott med 0,7 mot budget.

Utifrån den nya organisationen som genomfördes 2019 köper överförmyndarnämnden handläggartjänster från kommunkontoret och personalkostnader bokförs därmed under rubriken omkostnader, köp av tjänster.

Verksamheten för överförmyndarstaben visar ett överskott med 0,4 mkr mot budget och beror på att personalkostnader varit lägre på grund av vakanta tjänster. Omkostnader i form av kontorsmaterial och övriga inköp har även varit lägre än budget.

I augustis prognos beräknades ställföreträdarnas arvode visa balans vid årets slut, bokslutet visar ett överskott på 0,3 mkr. Anledningen till detta är dels att utgifter för de ensamkommande barnen har understigit inkomsterna. Dels har även huvudmännen i större utsträckning fått bekosta ställföreträdarnas arvoden och ett större antal ställföreträdare har vidare inte begärt något arvode.

Miljöredovisning

År 2020 har varit ett annorlunda år på många sätt till följd av Covid-19, vilket även har påverkat miljöarbetet. Flera arrangemang har blivit inställda så som Earth Hour och Miljöforum och kommunen har fått ställa om till att arbeta mer digitalt vilket har möjliggjort för personal att i högre grad arbeta på distans.

På uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer har kommunen låtit granska sitt Agenda 2030-arbete. Syftet har varit att bedöma om kommunen har förutsättningar för ett effektivt hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030 i kommunens verksamheter. Den sammanfattande bedömningen i granskningsrapporten är att kommunen inte har haft tillräckliga förutsättningar för ett effektivt hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030, men att kommunstyrelsen och nämnderna under 2020 lagt en grund för att möta de brister som finns. Ledande politiker och tjänstepersoner har genomgått en halvdagsutbildning av Lokala Sverige om Agenda 2030 och de globala målen. Några politiker och tjänstepersoner har även genomgått en utbildning av SKR i att styra och leda med Agenda 2030.

En inbjudan från Klimat 2030 (länsstyrelsen och VGR) skickades under året ut till samtliga kommuner i länet där kommunerna erbjöds att välja bland 20 klimatlöften och anta dessa under 2021. Vänersborgs kommun antog nio löften. Sju löften är redan uppfyllda och fyra bedöms inte realistiska att uppfyllas under 2021.

Arbetet med en fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön har pågått under året och ett samråd har genomförts kring ett första förslag. Miljöprogrammets mål kommer där till uttryck bland annat i tydligt fokus på utveckling kring tågstationerna, sammanhängande gröna rörelsestråk längs strandområden, satsningar på parker och badplatser och tillvaratagande av värdefulla naturmiljöer.

Här redovisas ett axplock av de aktiviteter som genomförts i kommunen under året, inordnade under miljöprogrammets fyra fokusområden:

Grönskande stad och land

Under året har LONA-projektet i Dalbobergen avslutats. Bland annat har en tillgänglighetsanpassad grillplats vid Bastungen kommit på plats samt nya orienteringsskyltar över spår och leder.

Insatser för att gynna biologisk mångfald har gjorts. Till exempel har Vasslättern i Vassändaviken utökats för att underlätta djurens betande och på sikt kommer det innebära en omställning från vassbälte till betad strandäng. Ansökningar om två nya LONA-projekt har lämnats in varav ett, som ska ge förbättrade förutsättningar för pollinatörer vid Bergagården, redan har beviljats.

Vatten i världsklass

I framtiden förväntas inläckage i kommunens ledningsnät och avlopp öka på grund av ledningsnätets status och klimatpåverkan. Ett systematiskt arbete pågår kontinuerligt för att hitta vattenläckor och inläckage och en dagvattenplan är under framtagande.

LEVA-projektet för förbättrad vattenkvalitet i Lillån i Dalsland har fortsatt med bland annat projektering och utredning av platser som är lämpliga för åtgärder som minskar övergödningen. Under vårvintern grävdes också nya våtmarkshålor i kommunens naturreservat Nygårdsängen. Detta uppskattades till exempel av Tofsvipan som under våren valde att häcka i området.

Under året har kommunens vattenprovtagning, som pågått sedan 1976, utvärderats. En databas för inrapporteringen av resultaten har byggts upp och kopplats till GIS och kommunens karttjänst, och en rapport har sammanställts. Arbetet har möjliggjorts med hjälp av LOVA-medel. Under året har några av kommunens mindre vattendrag som mynnar i Väneren och Göta Älv elfiskats för att öka kunskapen om vilka fiskarter som finns i våra bäckar. Resultatet finns sammanställt i en rapport.

Trygg miljö för stora och små

Kommunen har under år 2020 beslutat att kranmärka samtliga verksamheter. Kranmärkt är en nationell hållbarhetsmärkning för verksamheter som väljer kranvatten framför flaskvatten. Det finns uppenbara miljömässiga och ekonomiska fördelar med kranvatten. Det ger bättre arbetsmiljö för personalen och är hälsosamt och hållbart. Genom att ta bort flaskvatten minskar vi också transporter och avfall.

I våras öppnades återvinningscentraldelen på Torpa Kretsloppspark och den 17 september invigdes återbruket och byggnaderna. Detta för att ta ytterligare ett steg i avfallstrappan. Den

nya utbildningslokalen kommer att användas för att öka medvetenheten hos kommunens invånare. Ny avfallsplan är framtagen och väntar på antagande. Den innehåller bland annat mål för förvaltningarna kring ett mer hållbart samhälle.

I november genomfördes återigen "Textiljakten" i samarbete med Trollhättan Energi, Uddevalla Energi, Vänersborgs kommun och Wargön Innovation. Totalt samlades det in drygt 31 ton. I Vänersborgs kommun samlade allmänheten in drygt 6,5 ton och 17 klasser vid tio skolor samlade in över 3,4 ton. Wargön Innovation strävar efter att så mycket som möjligt ska gå till återbruk och i nästa steg till återvinning i form av nya textilier eller andra material. Den andel som blir kvar blir energi.

Barn- och utbildningsförvaltningen har under året arbetat med modellklassrum som innebär att lärmiljön anpassas för alla elever och olika ändamål. Detta resulterar även i en effektivisering av befintliga lokaler som passar för både skola och fritids. Dessutom har det inletts ett samarbete med fastighet och service för att få bättre samordning kring lekutrustning så att mer kan återbrukas.

Frågan om skydd mot skadlig UV-strålning för förskolebarn har lyfts. Förskolornas rutiner för att skydda barnens hud efterfrågas. Det har lett till att solskydd anordnats över lekanordningar vilket leder till en säkrare strålmiljö. Arbetet med att uppmärksamma vikten av vegetation och solskydd kommer att fortsätta under 2021.

Kostenheten har arbetat med att se över differensen i matsvinn på de skolor som ställts om från mottagningskök till tillagningskök. På Mariedalskolan har man minskat tallrikssvinnet med ca 27 % från 2015. Kökssvinnet har minskat med ca 38 % sedan 2015. Kostenhetens andel ekologiska livsmedel utgjorde 30 % av inköpen under 2020.

Kommunen deltar sedan 2020 i det treåriga projektet "Rätt från slätt" som syftar till att öka lokalproducerade proteingrödor för konsumtion i offentliga kök. Detta för att minska importberoendet av proteingrödor och möta den ökade efterfrågan på växtbaserat protein.

Klimatsmart i alla led

Behovet av långsiktig anpassning till framtida klimatförändringar har bland annat uppmärksammats genom att arbetet med att revidera kommunens översvämningsprogram har inletts.

Ett förslag till bostadsförsörjningsplan har även arbetats fram, där närhet till kollektivtrafik varit en viktig utgångspunkt.

Arbetet med att ta fram ett utkast för en strategi för fossilfritt Vänersborg 2030 har färdigställts. Strategin planeras att antas under våren 2021. Vid inköp av nya fordon i kommunen ska el och biogas i första hand väljas. Till exempel har Socialförvaltningen under 2020 bytt ut personbilar i olika områden till både el- och gasbilar och hemtjänsten i Brålanda har nu enbart gasbilar. Andelen av kommunens fordon som drivs med el, biogas eller HVO har ökat till 63 %. Förra året var siffran 51 %.

2019 startades ett arbete för att öka återbruk av möbler i kommunens verksamheter. Detta har resulterat i en tjänst som drivs av AME som kallas "Remöblera". Det är en intern tjänst för hantering och beställning av möbler och inventarier. Under 2020 har totalt 320 objekt återbrukats och Remöblera har totalt tjänat 242 000 kr. Grovt uppskattat har kommunen också sparat på nyinköp av möbler för ca 600 000 kr. Arbetet ger många positiva effekter ökad sysselsättning, minskade kostnader och hushållning med resurser.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

Välfärdsredovisning

Sverige nationella folkhälsopolitiska mål är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Det övergripande målet på kommunal nivå är att arbeta för en jämlik hälsa för alla utan någon form av diskriminering.

Rätten till hälsa är en del av de mänskliga rättigheterna som handlar om alla människors lika värde och att alla människor har grundläggande rättigheter. Till exempel om rätten till att kunna försörja sig, att ha tillgång till en bostad, att kunna äta sig mätt och få lära sig att läsa och skriva. Alla människor har också rätt att få känna sig säkra, leva ett liv fritt från våld, tro vad de vill, själva välja om, när och med vem de ska gifta sig och bestämma över sin egen kropp och sina egna liv.

Rådet för hälsa och social hållbarhet

Folkhälsoarbetet i Vänersborgs kommun styrs av Rådet för hälsa och social hållbarhet. Rådet består av fyra politiker från kommun och två politiker från Hälso- och sjukvårdsnämnden norra. Utifrån dialoger med kommunala nämnder, kommunala bolag, vårdaktörer och Kunskapsförbundet Väst beslutade rådet vilka områden som ska vara fokus under kommande året. Efter dialogerna samlades alla aktörer i ett folkhälsoforum för att hitta samverkansformer för folkhälsoarbetet.

Folkhälsoarbetet är delfinansierat av kommunen och Hälso- och sjukvårdsnämnden norra. Ett nytt samverkansavtal, som gäller 2020-2023, skrevs under i början av 2020.

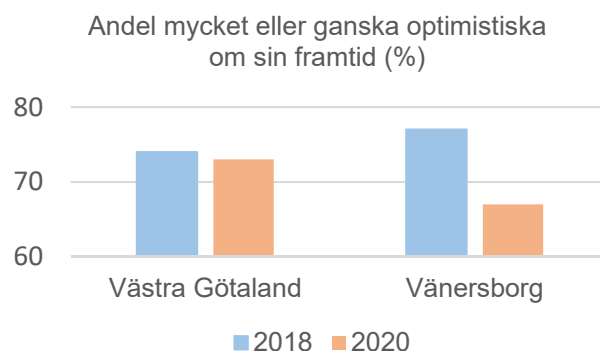
Hälsa på lika villkor 2020

Våren 2020 svarade 29 745 personer i Västra Götaland (VG) mellan 16-84 år på den nationella folkhälsoenkäten Hälsa på lika villkor. Svarefrekvensen för Vänersborgs kommun var 237 personer (44%).

Några utvalda delar från Hälsa på lika villkor 2020 Vänersborg jämfört med Västra Götaland:

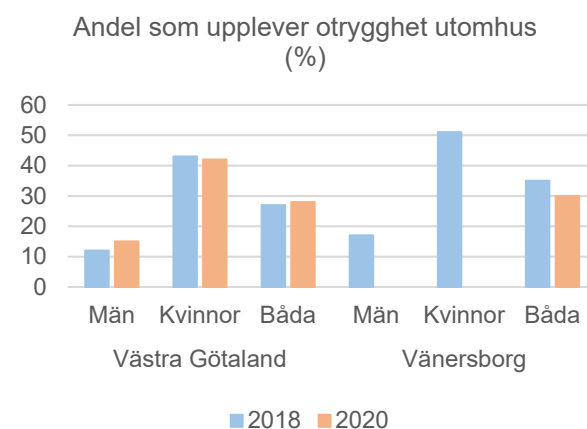
Den självskattade hälsan är 67% i Vänersborg, lägre än i VG (73%) Kvinnor (69%) uppskattar sin hälsa betydligt sämre än män (76%) i VG.

Framtidstron är 67% Vänersborg, lägre än i VG (73%)

Ängslan, oro eller ångest är 46% i Vänersborg vilket är högre än i VG (42%). Kvinnor (50%) upplever mycket högre ängslan, oro eller ångest än män (34%) i VG. Undersökningar visar att det finns tydliga skillnader i psykiskt välbefinnande efter exempelvis ålder, kön, födelse land, sysselsättning och sexuell läggning. Störst är skillnaderna efter sysselsättning.

Att uppleva otrygghet utomhus är 30% i Vänersborg. Detta är högre jämfört med VG (28%). Kvinnor är mycket mer otrygga utomhus än män. Andelen personer som avstått från att gå ut av rädsla för hot och våld är högre i områden med socioekonomiska utmaningar. Även personer med funktionsnedsättning uppgår i högre grad än personer utan funktionsnedsättning att de avstått från att gå ut på kvällen på grund av otrygghet. (Statistiska Centralbyrån 2018b Statistik om personer med funktionsnedsättning).

Andel som använt narkotika någon gång har minskat sedan 2018 och Vänersborgs kommun (7%) ligger lägre än VG (14%). Hälsa och livslängd är ojämnt fördelat, men inte bara om man ser till de mest utsatta grupperna som riskerar en tidig död. Det finns tydliga skillnader utifrån de flesta sociala grupperingar, bland annat utbildningsnivå, inkomst, civilstånd, hushållstyp och födelse land. Även tydliga skillnader i hälsa mellan personer med eller utan funktionsnedsättning.

Lokala folkhälsoinsatser

Flera insatser under 2020 har fått ställas in eller planerats om till 2021 på grund av pandemin. Här följs tre exempel på insatser under 2020:

Trafikutbildning för våra barn:

Trafikutbildningen är ett mycket bra tillfälle för eleverna i årskurs 4 att lära sig mer om trafiksäkerhet. Barn vistas i trafik och ska så också göra. Viktigt är då att de har kunskap om de viktigaste reglerna och medvetna om de risker som finns samt hur de ska bete sig för att kunna röra sig i trafiken på ett säkert sätt. Att barn kan förflytta sig på egen hand till och från skolan är också viktigt ur hälsosynpunkt och att gå eller cykla är långsiktigt hållbart. Drogförebyggande verksamhet: Istället för att delta på föräldramöten och informera om droger spelades en film in som visades av rektorerna i samband med föräldramöten. Tillsammans med sommarens feriepraktikanter togs det fram en informationsfolder om alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel som skickades hem till alla vårdnadshavare till elever i årskurs 7 – 9.

Social inkludering: Hjälpande händer "Orättvisornas bok" - 24 tjejer har jobbat med en bok och en film utifrån sina berättelser och upplevelser med fokus på diskriminering, orättvisor och jämställdhet. Tjejerna har också gemensamt läst flera böcker med angelägna teman. Parallellt med detta har möten med föräldragrupper ägt rum.

AB Vänersborgsbostäder

Ordförande: Jörgen Hellman (S)

Vice ordförande: Carl-Ewert Berg (KD)

VD: Gunnar Johansson

Kommunens andel: 100 %

Resultaträkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	293,7	262,9
Verksamhetens kostnader	-181,0	-167,9
Avskrivningar	-77,3	-54,1
Verksamhetens nettoresultat	35,5	40,9
Finansnetto	-17,7	-24,4
Resultat före extraordinära poster	17,8	16,5
Dispositioner och skatt	-3,2	-4,4
Periodens/Årets resultat	14,6	12,1

Balansräkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	1 924,9	1 917,0
Omsättningstillgångar	72,3	55,1
S:a tillgångar	1 997,1	1 972,1
Eget kapital	210,0	195,5
Avsättningar	28,7	25,5
Skulder	1 758,4	1 751,2
S:a eget kapital, avsättning & skulder	1 997,1	1 972,1

Verksamhetsbeskrivning

AB Vänersborgsbostäder (ABVB) startade sin operativa verksamhet 1995, från att tidigare bedrivits i stiftelseform sedan 1947. Bolaget, helägt av Vänersborgs kommun har till uppgift att främja kommunens försörjning med bostäder och kommersiella lokaler. Förutom att förvalta bostadsbeståndet har bolaget uppdraget att samordna förvaltningen av kommunägda verksamhets- och förvaltningsbyggnader. Fastighetsbeståndet består av 3 424 lägenheter och ca 190 lokaler.

I bolagets vision är trivsel och trygghet viktiga ledord. Strävan är att ge större möjligheter för hyresgästerna att själva påverka och utforma sitt boende samtidigt som bolaget skall ha en god ekonomi.

Marknadsutvecklingen

AB Vänersborgsbostäders lägenheter hyrs ut via bolagets egen bostadskö. Den som önskar söka en ledig bostad måste vara registrerad som bostadssökande. Vid årets slut var drygt 10 700 (10 700) personer registrerade i bostadskön. Från den dagen man fyller 16 år kan man registrera sig och samlar då en köpoäng per dag. För att vara kvar i kön krävs att man loggar in på Mina sidor via vanersborgsbostäder.se minst en gång var tolfte månad. Det har varit en fortsatt hög efterfrågan under året med många intressenter på varje ledigt objekt. Genomsnittlig kötid för bostadskontrakt tecknade under 2020 var drygt 3,4 år (3,3 år). Per den 31 december 2020 saknade vi intäkter på 10 (30) lägenheter. Vakanserna beror till största delen på renovering mellan in- och avflyttande hyresgäst och

lägenheter som ställs inför stambyte. Vi har under året haft en omflyttningsfrekvens på 13,6% (13,1). De främsta anledningarna till flytt var ändrade familjeförhållande och behov av en annan storlek på lägenheten. Även läget och att man ska studera eller arbeta på annan ort är vanligt förekommande anledningar.

Årets verksamhet

Under 2020 har bolaget arbetat vidare utefter de ägardirektiv som erhöles 2014. Bakgrunden var en ny lag om allmännyttiga kommunala bolag och dess styrning. Lagen slog fast att bolagen skall drivas efter affärsmässiga principer och en av nyheterna i direktiven blev ett specificerat avkastningskrav. Förutom avkastningskravet finns en tydlig målsättning gällande vilken soliditet som bolaget förväntas uppnå. På grund av omfattande investeringar i bland annat nyproduktion utvecklas bolagets soliditet ej i den omfattning som är önskvärd.

Under året har bolaget avslutat den sista etappen av nyproduktionen på Holmängs Hage. 114 lägenheter är nu färdigbyggda och uthyrda.

I början av 2018 förvärvades 4 fastigheter i kv. Penséen i centrala Vänersborg. Bolagets plan för fastigheterna är att både riva och renovera vissa byggnader samt att möjliggöra ytterligare byggnation på fastigheterna. Arbetet med detaljplanen har fortsatt under 2020 och planeras gå till antagande under 2021.

Arbetet med kv Haren – Arbetsnamn Elisabeths Port (Höghuset och Externatet) har fortsatt under året. Projekteringen är färdig men byggstarten har försenats till 2021 på grund av överklagat bygglov.

Installation av bergvärme och solceller på Ringhem i Frändefors gör att samtlig uppvärmning av bolagets fastigheter nu är fossilfri.

ABVB har under 2019 underhållit fastigheter för 111,6 mnkr (142,0 mnkr), varav 64,7 mnkr (104,0 mnkr) redovisas som investering i enlighet med Bokföringsnämndens K3-regelverk.

Årets resultat

ABVB visar ett positivt resultat efter finansnetto på 17,8 mnkr (16,5 mnkr), vilket är i linje med det budgeterade resultatet för året. Från och med 2014 redovisar bolaget enligt Bokföringsnämndens K3-regelverk vilket framförallt medför skillnader avseende underhåll, investeringar, av- och nedskrivningar.

Eget kapital och investeringar

Eget kapital uppgick vid årets slut till 210,0 mnkr (195,5 mnkr). Detta innebär en soliditet på 10,5 % (9,9 %). Årets investeringar i fastigheter uppgår till 82,7 mnkr (242,7 mnkr), varav fastighetsförvärv 10,5 mnkr (0,0 mnkr) och ny-, ombyggnad samt aktiverade renoveringar 72,2 mnkr (242,7 mnkr).

Framtiden

Även under 2021 kommer pandemin få en påverkan på bolaget. Minskade flyktingströmmar och en svårighet att utföra vissa arbeten i lägenheterna ser vi under första halvåret 2021. Vi tror dock på en fortsatt god efterfrågan då många ser Vänersborg som en attraktiv stad för fortsatt boende. Detta har inneburit att antalet sökanden i bostadskö har ökat, liksom kötiden för att få en lägenhet.

Under 2021 förväntas byggnationen på Elisabeths Port komma igång. Även äldreboendet Lunddala i Vargön beräknas kunna startas. Stambytesprojektet i Pionen är planerat med start hösten 2021.

Bolaget har förvärvat fastigheten Tuppen 3 från Hyresgästföreningen. Målsättningen är att kunna flytta ihop all verksamhet till Torpavägen 1 i början av hösten. Fastigheten på Vallgatan 13 kommer avyttras då flytten är klar.

Fastighets AB

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Tommy Christensson (M)

VD: Bengt-Åke Andersson

Kommunens andel: 100 %

Resultaträkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	7,6	7,6
Verksamhetens kostnader	-3,3	-2,9
Avskrivningar	-3,0	-2,9
Verksamhetens nettoresultat	1,3	1,8
Finansnetto	-0,3	-0,3
Resultat före extraordinära poster	1,0	1,5
Dispositioner och skatt	-0,9	-0,9
Periodens/Årets resultat	0,1	0,6

Balansräkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	57,8	54,2
Omsättningstillgångar	13,4	12,5
S:a tillgångar	71,2	66,7
Eget kapital	25,0	24,9
Avsättningar	7,2	6,6
Skulder	39,0	35,3
S:a eget kapital, avsättning & skulder	71,2	66,7

Verksamhetsbeskrivning

År 1963 förvärvade dåvarande Vänersborgs stad samtliga aktier i Vallmon 4 i Vänersborg AB. Bolaget, som 1987 ändrade namn till Fastighets AB Vänersborg, har som uppgift att uppföra byggnader, att förvalta fast och lös egendom samt därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska iakttä kommunallagens lokaliseringsprincip. Kommunens ägardirektiv innebär att bolaget ska inta en tydligare och mer offensiv roll i utvecklingen av Vänersborgs kommuns näringsliv. Spridningen av coronaviruset har påverkat bolagets verksamhet på så sätt att planerade reparations- och underhållsarbeten på fastigheterna inte utförts som planerat, då hyresgästerna valt att avvakta med dessa tills att virusläget är bättre.

Företaget har sitt säte i Vänersborg.

Årets verksamhet

Fastighets AB Vänersborg äger för närvarande sex fastigheter (fem fastigheter föregående år). Under våren förvärvades fastigheten Hunneberg 1:7 (Bergagården). I övrigt har påbörjats reparations- och underhållsarbeten enligt uppdaterade underhållsplaner i den mån detta har gått på grund av pandemin.

I fastigheterna Kordan 3 och Ingenjören 7 & 8 har de arbeten som påbörjades under förra året slutförts, vilket innebär att industriportar samt låssystem har förbättrats eller byts ut på Kordan 3. Fastigheten Ingenjören 7 & 8 har fått ett förbättrat logistikflöde för hyresgästen och att förbättringsarbeten gällande väggar, tak, värmesystem och ventilation har slutförts. För fastigheten Hunneberg 1:4 har det gjorts en inventering av det utvändiga VA-systemet inför

kommande underhålls- och förbättringsarbeten. I övrigt har förra årets arbeten med nytt invändigt och utvändigt belysningsystem slutbesiktigats.

Årets resultat

Bolaget redovisar ett resultat på 0,8 mnkr.

Framtid

Fastighets AB Vänersborg ska fortsätta arbetet att tillsammans med kommunens näringslivsavdelning skapa förutsättningar för etablering av nya företag och därigenom bidra till ökad sysselsättning i Vänersborgs kommun.

Kunskapsförbundet Väst

Ordförande: Maud Bengtsson (S)

Vice ordförande: Madelaine Karlsson (S)

2:e vice ordförande: Henrik Josten (M)

Förbundsdirektör: Johan Olofson

Kommunens andel: 39 %

Resultaträkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	666,5	654,2
Verksamhetens kostnader	-653,9	-654,4
Avskrivningar	-4,5	-4,1
Verksamhetens nettoresultat	8,1	-4,3
Finansnetto	-0,6	-0,7
Resultat före extraordinära poster	7,5	-5,0
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	7,5	-5,0

Balansräkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	23,7	20,4
Omsättningstillgångar	174,5	157,9
S:a tillgångar	198,2	178,3
Eget kapital	15,6	8,1
Avsättningar	25,3	21,9
Skulder	157,3	148,4
S:a eget kapital, avsättning & skulder	198,2	178,3

Verksamhetsbeskrivning

Kunskapsförbundet ansvarar för Birger Sjöberggymnasiet, Magnus Åbergsgymnasiet, Nils Ericsonsgymnasiet samt vuxenutbildningen i Vänersborg och Trollhättan. Med 2 750 elever på gymnasiet och 2 500 elever som studerar inom vuxenutbildningen är vi en av Västsveriges största utbildningsproducenter. 628 personer är anställda i förbundet och ytterst ansvarig är en politisk direktion med 14 ledamöter och 14 ersättare från medlemskommunerna.

Gymnasieskolorna omfattar 16 nationella program och några program finns i både Trollhättan och Vänersborg. Gymnasiesärskolan finns på Magnus Åbergsgymnasiet.

Vuxenutbildningen finns i Vänerparken i Vänersborg och på Nils Ericsonsskolan i Trollhättan. Vuxenutbildningens skolformer:

Grundläggande vuxenutbildning (Gruv)
Gymnasial vuxenutbildning (Gyvux)
Utbildning i svenska för invandrare (Sfi)
Komvux som särskild utbildning

Utöver detta bedriver vuxenutbildningen uppdragsutbildningar och utbildningar som beviljats statsbidrag, såsom yrkesutbildningar för vuxna, yrkeshögskoleutbildningar (YH) och lärlingsutbildningar.

Kunskapsförbundets vision är den övergripande ledstjärnan och anger färdriktningen och ambitionsnivån för hela organisationen.

”En drömfabrik där alla växer och känner framtidslust.”

Årets verksamhet

2020 har varit ett minst sagt annorlunda år. En pandemi har drabbat världen och alla länder och människor har påtagligt påverkats. För oss i Kunskapsförbundet har det inneburit att merparten av vår verksamhet har genomförts via fjärr- eller distansundervisning under stora delar av året och en stor andel av personalen har arbetat hemifrån. Omställning genomfördes med mycket kort varsel och alla medarbetare har utmanats i att behöva jobba på nya och annorlunda sätt. De förändrade förutsättningarna har, i olika omfattning, varit krävande för alla medarbetare i Kunskapsförbundet. Vi är stolta och imponerade av hur alla i Drömfabriken på ett engagerat och professionellt sätt hanterat det nya läget. Det är ännu för tidigt att säga hur elevernas resultat påverkats. Pågående mätningar och analyser kommer att ge svaret och vara vägledande för vilka eventuella åtgärder som blir nödvändiga att vidta.

Det förändrade arbetsmarknadsläget till följd av pandemin märktes efter sommaren genom ett större söktryck på gymnasiala kurser och utbildningar. En större andel, inte minst unga, är utan sysselsättning och för många är studier ett alternativ. Behovet av utbildning, inte bara teoretisk utan även yrkesvuxutbildning, bedöms vara större under slutet av 2020, och även under kommande år.

I början av året var kravet för att få statsbidrag att kommunen skulle finansiera lika många platser som staten. I samband med coronapandemin ändrades detta och istället togs medfinansieringen bort från kommunerna men enbart under 2020. Under 2021 ändras kravet på medfinansiering från kommunerna till 30 %. Det rådde länge en stor osäkerhet kring vilka regler som gällde både under 2020 och 2021.

Under några år, med början hösten 2015, kom många nyanlända till Sverige och då ökade antalet elever inom Sfi och Språkinstruktionen. De senaste åren har det inte kommit lika många nyanlända längre och det har lett till färre elever.

Vuxenutbildningen och gymnasiet har löpande anpassat och ställt om sina verksamheter till de nya förutsättningarna.

I maj genomförde Skolinspektionen en kvalitetsgranskning av Kunskapsförbundet avseende de förutsättningar huvudmannen skapar för att ge eleverna en likvärdig utbildning. Skolinspektionen återkom i juni med sitt beslut, vilket var mycket positivt för Kunskapsförbundet. Skolinspektionen menade att Kunskapsförbundet i hög grad:

-gör relevanta analyser av studieresultat och resultat avseende trygghet, som kan utgöra underlag för förbättringsåtgärder inom dessa områden.

-har vidtagit relevanta kompensatoriska åtgärder, som syftar till att elever med sämre förutsättningar ska nå utbildningens mål så långt som möjligt.

Då Skolinspektionen inte identifierade några utvecklingsområden avslutades granskningen.

Förbundet har under många år använt en resursfördelningsmodell för att fördela antalet lärartjänster till gymnasiets nationella program men den har inte i tillräcklig omfattning tagit hänsyn till eleverns olika förutsättningar. Under våren har en mer kompensatorisk resursfördelningsmodell tagits fram där vi tar hänsyn till elevernas ingående meritvärde från grundskolan.

Ombyggnaden av den första etappen på Magnus Åbergsgymnasiet blev färdig under sommaren. Etapp två genomfördes under hösten och till sommaren 2021 ska den tredje och sista etappen vara klar. Ombyggnaden medför många omflyttningar och en hel del nyinvesteringar av möbler och utrustning.

Direktionen har beslutat att Kunskapsförbundet hösten 2021 startar två nya utbildningar, naturbruksprogrammet inriktning häst på Birger Sjöbergsgymnasiet och estetisk programmet inriktning bild och form på Magnus Åbergsgymnasiet.

Årets resultat

Kunskapsförbundet redovisar ett överskott på 7,5 mnkr för 2020 och en del av överskottet har uppstått på grund av coronapandemin. Staten har under året fattat flera beslut som sänkt årets kostnader som till exempel lägre arbetsgivaravgifter och ersättning för sjuklönekostnader. Övriga kostnader har både blivit lägre och högre på grund av distansundervisningen som pågått i olika omfattning under en stor del av året.

Bedömningen är att coronapandemin påverkat årets resultat positivt motsvarande 5,5 mnkr.

Alla verksamheter förutom gymnasiet och plan och fastighet redovisar ett överskott. Gymnasiet visar ett litet underskott. Däremot är underskottet inom Plan och fastighet större och det beror till stor del på att färre elever från andra kommuner kommer till våra skolor och fler elever väljer att studera i andra kommuner och friskolor.

Investeringar

I år har förbundet investerat för 7,9 mnkr. En stor del av investeringarna är en följd av Magnus Åbergsgymnasiets ombyggnation. Nya möbler har köpts in i takt med att de olika etapperna blivit klara. Investeringar har även gjorts inom andra verksamheter för att förbättra skolmiljöerna.

Hunnebergs Kungajakt och Viltmuseum AB

Ordförande: Kent Javette (S)

Vice ordförande: Helge Kneese (KD)

Kommunens andel: 100 %

Resultaträkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	4,2	5,2
Verksamhetens kostnader	-5,0	-5,0
Avskrivningar	0,0	0,0
Verksamhetens nettoresultat	-0,9	0,2
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	-0,9	0,2
Dispositioner och skatt	0,2	0,0
Periodens/Årets resultat	-0,6	0,1

Balansräkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	0,1	0,1
Omsättningstillgångar	2,9	2,5
S:a tillgångar	3,0	2,6
Eget kapital	0,7	1,3
Avsättningar	0,0	0,3
Skulder	2,3	1,1
S:a eget kapital, avsättning & skulder	3,0	2,6

Verksamhetsbeskrivning

Bolagets primära uppgift är att driva verksamheten på Kungajaktmuseet Älgens Berg, Hunneberg. Bolaget skall bedriva musei-, friluftsliv- och turistverksamhet. Verksamheten syftar i huvudsak till att höja den turistiska attraktionskraften i regionen för att öka omsättningen i besöksnäringen. Museet utgör idag en knutpunkt för de verksamheter som bedrivs på och kring bergen samt verkar som ett informationscentrum på Bergagården för besöksmålet Ekopark Halle-Hunneberg.

Museet har utöver sin ordinarie musei- och informationsverksamhet arrangerat älg- och bäversafaris, natur- och kulturupplevelser, vandringar samt en mängd övriga aktiviteter inne i museet och ute i naturen. Bolaget har under flera år utvecklat och

byggt upp en uthyrningsverksamhet med inriktning på friluftslivet bestående av kanoter och cyklar.

De konferenser, grupp- och företagsarrangemang som har anordnats i verksamheten under tidigare år har mottagits positivt av kunderna och konceptet som är ett bra komplement till övrig säsongsbunden verksamhet har god utvecklingspotential. Under året har bolagets ordinarie event fått ställas in på grund av covid-19, såsom Älgens Dag, friluftslivsmässa och påsklovsaktiviteter. Det beräknade bortfallet av besökare 2020 för dessa evenemang är 7000 personer.

Årets verksamhet

Inför andra halvan av 2020 avgick alla ledamöter ur styrelsen förutom ordförande. Den gamla styrelsen

beslutade och gjorde en överenskommelse under våren den 2020-04-15 med VD om ett avslut.

VD hade i sitt anställningsavtal en uppsägningstid på 6 månader och stod till bolagets förfogande fram till 2020-10-15.

Bolaget har inte haft någon VD sedan den 15 oktober 2020. Vänersborgs kommun har upplåtit ett visst ledningsstöd till bolaget. Ledningsstödet har varit inriktad mot personalfrågor.

Verksamheten har under år 2020 haft 10 332 besökare, besöksantalet har minskat med 21 771 personer jämfört med år 2019. 92% av besökarna var från Sverige och övriga 8% var internationella gäster, drygt hälften kom från Tyskland. Den turistiska högsäsongen infaller under juni-augusti månad med viss spridning till angränsande månader.

På grund av covid-19 har besöksantalet och evenemangen under året minskat avsevärt vilket påverkat bolaget stort.

Arbetet med att bygga upp och förstärka bolagets varumärke har på fått pausats. Bearbetningen av marknaden och arbetet med att skapa en tydlig marknadskommunikation likaså, såväl nationellt som internationellt.

Muséet har fått vidta åtgärder med anledning av covid-19. Detta har inneburit begränsningar för både besök och evenemang. Mot slutet av 2020 har museet varit stängt för besökare.

Årets resultat

Bolaget visar för året på ett negativt rörelseresultat.

Utfallet 2020 i jämförelse med budget visar en negativ avvikelse, på grund av en kraftig nedgång i antalet besökare till följd av covid-19. Vid jämförelse utfall intäkter 2020 med 2019 som är direkt relaterade till försäljning så har de minskat med 1,0 mnkr (ca 60 %).

Av bolagets totala intäkter uppgår nettointäkten till 0,6 mnkr och uppdragsersättningen till 3,2 mnkr.

Under året har bolaget tagit emot 1,5 mnkr i aktieägartillskott från Vänersborgs kommun för att täcka upp ev underskott vid VD:s avgång.

Avseende utfall kostnader 2020 i jämförelse med budget är kostnaderna högre, till följd av VD:s avgångsvederlag. Kostnader som inte härrör till personal är dock lägre, till följd av inställda event och ett lägre besökarantal. Vid jämförelse av utfall kostnader 2020 med 2019 är kostnaderna dock likvärdiga på grund av VD:s avgång.

Investeringar

Under året har inga investeringar gjorts.

Framtid

Verksamheten arbetar med att stärka sin inriktning mot friluftsliv och naturupplevelser för att tillgodose nya trender, behov och målgrupper. Detta innebär att bolagets företagsprofil måste utvecklas för att skapa en tydligare bild av verksamheten. Kungajakten är idag mindre central än tidigare.

Verksamheten utvecklar sin profil med inriktning på sina tre starka verksamhetsgrenar:

- Musei- och informationsverksamhet
- Naturupplevelser
- Event

Ovanstående inriktning kommer att förskjutats i tid. En ny verksamhetsplan för 2021 har beslutats.

Viktig att nämna är det pågående arbete med att ta fram en ny organisationsform, huvudmannaskap för Halle- och Hunneberg. Inom ramen för projektet ” Utveckling Halle- och Hunneberg” arbetar kommunerna Grästorp, Trollhättan och Vänersborg med frågan.

From. januari 2021 har bolaget en vice ordförande.

Bolagets ledningsstöd från Vänersborgs kommun upphörde från och med 31/12-20. Styrelsen arbetar med att finna andra lösningar framåt..

Vattenpalatset Vänerparken AB

Ordförande: Kent Javette (S)

Vice ordförande: Niklas Claesson (M)

VD: Carina Svensson

Kommunens andel: 100 %

Resultaträkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	13,2	16,5
Verksamhetens kostnader	-12,9	-16,4
Avskrivningar	-0,2	-0,2
Verksamhetens nettoresultat	0,0	0,0
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	0,0	0,0
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	0,0	0,0

Balansräkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	1,0	1,2
Omsättningstillgångar	11,1	10,6
S:a tillgångar	12,1	11,8
Eget kapital	8,2	8,2
Avsättningar	0,1	0,1
Skulder	3,9	3,6
S:a eget kapital, avsättning & skulder	12,1	11,8

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget har till uppgift att driva äventyrsbad med kompletterande serviceutbud samt varmbassäng.

Årets verksamhet

Bolaget har under året haft ca 31.000 badande besökare, ca 500 övriga besökare samt ca 500 elever i simundervisning från kommunens skolor. Ungefär 14.000 gäster på Nordic Wellness har dessutom bytt om samt duschat i våra lokaler. Ca 9 grupper har hyrt in sig i vår varmbassäng under våren samt hösten. På grund av pandemiutbrott Covid -19 stängdes äventyrsbadet ner 24 mars 2020.

Varmbassängen var stängd under sommaren med öppnades upp under hösten, dock med mindre grupper än vanligt.

Årets resultat

På grund av stängning är bolagets intäkter för 2020 avsevärt lägre än 2019. Ca 3,5 mnkr.

I bolagets intäkter återfinns ett ägartillskott på 7,7 mnkr en uppdragsersättning för varmbassäng på 0,7 mnkr, samt ett extra ägartillskott på 1,5 mnkr på grund av pandemin.

Bolagets kostnader minskade med ca 3,4 mnkr. Kostnadsminskningen kan kopplas till minskade avgifter för el, värme, vatten samt löner. Personalen har varit korttidspermitterad, dock har ingen ersättning från Tillväxtverket erhållits. Bolaget har ansökt om hyresnedsättning till hyresvärden, men ej beviljats någon nedsättning av hyran.

Resultatet av bolagets verksamhet samt ställning vid årets utgång, framgår av efterföljande resultat- och balansräkning.

Investeringar

Under året har mindre anskaffningar gjorts. Löpande underhåll samt reparation har skett under året.

Nätaktiebolaget Biogas i Brålanda AB

Ordförande: Bo Carlsson (C)

Vice ordförande: Carl-Ewert Berg (KD)

VD: Ingmar Johansson

Kommunens andel: 73 %

Resultaträkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	0,4	0,4
Verksamhetens kostnader	-0,1	-0,1
Avskrivningar	-0,2	-0,2
Verksamhetens nettoresultat	0,0	0,0
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	0,0	0,0
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	0,0	0,0

Balansräkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	5,5	5,7
Omsättningstillgångar	0,6	0,5
S:a tillgångar	6,1	6,2
Eget kapital	2,6	2,6
Avsättningar	0,0	0,0
Skulder	3,4	3,6
S:a eget kapital, avsättning & skulder	6,1	6,2

Verksamhetsbeskrivning

Bolaget bildades 2009-03-04 och ägs av Vänersborgs kommun 73 procent, Melleruds kommun 18 procent och Biogas Brålanda AB 9 procent.

Bolagets verksamhet består av att bygga, äga och förvalta gasledningsnät för biogas inom Vänersborgs och Melleruds kommuner med syfte att säkerställa tillgången på biogas för Vänersborgs och Melleruds kommuners egna fordon och kommunernas invånare.

Årets verksamhet

Under 2020 har ingen ytterligare utbyggnad av gasledningar gjorts. Det innebär att det varit ett lugnt år ur ett verksamhetsperspektiv.

Årets resultat

Nätaktiebolaget Biogas Brålanda visar ett resultat den 20-12-31 på 0,0 mnkr.

Framtid

Två gårdsanläggningar beslutade att investera i egna hygieniseringsanläggningar. De kommer att vara klara i början av 2021. Då kommer en tredjedel av Dahlbergs slakteriavfall att tas omhand och det innebär att produktionsvolymerna ökar.

Försäljningen på tankstationen har sjunkit under Corona-pandemin på grund av att färre transporter sker.

Kommunfullmäktige i Trollhättans kommun har gett Trollhättans Energi AB i uppdrag att utreda hur det framtida ägarskapet av produktion, köp och försäljning av biogas ska ske. Kommunfullmäktiges uppdrag gavs efter ett önskemål från Trollhättans Energis AB.

Hur Trollhättans Energis AB framtidsdiskussioner påverkar Nätaktiebolaget Biogas Brålandas verksamhet är i dagsläget oklart.

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Ordförande: Monica Hansson (S)

Vice ordförande: Kjell Nilsson (S)

Förbundschef: Hans Dårnemyr

Kommunens andel: 35,59 %

Resultaträkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	100,0	99,8
Verksamhetens kostnader	-90,5	-91,3
Avskrivningar	-6,9	-5,4
Verksamhetens nettoresultat	2,6	3,1
Finansnetto	0,0	0,0
Resultat före extraordinära poster	2,6	3,0
Dispositioner och skatt	0,0	0,0
Periodens/Årets resultat	2,6	3,0

Balansräkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	37,2	66,3
Omsättningstillgångar	63,8	33,1
S:a tillgångar	100,9	99,4
Eget kapital	29,8	27,2
Avsättningar	51,7	53,8
Skulder	19,4	18,4
S:a eget kapital, avsättning & skulder	100,9	99,4

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten inom Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund planeras utifrån beslutat handlingsprogram. Det övergripande uppdraget innebär att genom myndighetsutövning, olycksförebyggande åtgärder och operativa räddningsinsatser, minska antalet bränder och skador till följd utav bränder.

Årets verksamhet

Coronapandemin har krävt och ställer fortfarande stora krav på intern planering och dialog i och utanför verksamheten. Samverkan har skett med medlemskommuner, andra räddningstjänster, NU-sjukvården och Länsstyrelsen. De restriktioner som har beslutats i organisationen har bidragit till att förbundet har bibehållit förmågan att bedriva räddningstjänst på fortsatt hög nivå.

Förbundets operativa systemledning har sin kärna i ledningscentralen (LC54), där verksamheten bedrivs i samverkan med Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän (RMB). LC54 har under hösten tecknat avtal med Räddningstjänsten Orust, vilket innebär att de från och med januari 2021 har tillgång till operativ systemledning via LC54.

Inrättandet av en ny tjänst som kommunikatör har under året medfört en viktig förstärkning av resurs och utveckling i kommunikationsarbetet såväl internt som externt. Ett proaktivt arbete med press/media har resulterat i artiklar i lokaltidningar och radioinslag, samtidigt har profilerandet på sociala medier haft stort genomslag. Under 2021 kommer förbundet att lansera en helt ny webbplats.

Under verksamhetsåret har Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund responderat på 1 228

räddningstjänstuppsdrag (1 421 år 2019). Trolig orsak till minskningen är den rådande pandemin som har resulterat i en nedgång i antalet trafikolyckor och IVPA-uppsdrag (I Väntan På Ambulans).

Årets resultat

Förbundet redovisar för år 2020 ett balanserat resultat om 2,6 mnkr. Pandemirelaterade poster som påverkar resultatet positivt är bla ersättning för sjuklönekostnader 0,5 mnkr, ej utförda utbildningar, resor etc 0,5 mnkr. Ytterligare poster är ersättning från stat och kommun avseende krisberedskap/ totalförsvarsfrågor 0,6 mnkr samt pensionsutbetalningar som understiger prognos med 1,5 mnkr sammanlagt 3,5 mnkr. Poster som påverkar resultatet negativt är bla avskrivningar 0,2 mnkr, ökad

semesterskuld 0,6 mnkr, förberedelse för ny informationsteknik och ny webbplats 0,3 mnkr samt pandemirelaterade kostnader som uppgår till ca 0,5 mnkr, sammanlagt 1,6 mnkr.

Investeringar

Investeringarna följer i stort sett plan. Avvikelse att notera är fordon där plan av inköp basbil 4 flyttats fram till 2021.

Teknik 1,8 mnkr
Fastigheter 8,2 mnkr
Fordon 4,1 mnkr
Friskvård 0,1 mnkr
LC54 (Ledningscentral) 0,1 mnkr
IT/Kommunikation 1,1 mnkr

Fyrstads Flygplats AB

Ordförande: Paul Åkerlund (S)

Vice ordförande: Benny Augustsson (S)

VD: Anna Råhnången

Kommunens andel: 34 %

Resultaträkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	22,2	22,5
Verksamhetens kostnader	-19,5	-20,7
Avskrivningar	-1,8	-2,1
Verksamhetens nettoresultat	0,9	-0,3
Finansnetto	-0,1	-0,1
Resultat före extraordinära poster	0,9	-0,4
Dispositioner och skatt	-0,8	0,4
Periodens/Årets resultat	0,1	0,0

Balansräkning	Utfall 2020	Utfall 2019
Anläggningstillgångar	23,7	22,4
Omsättningstillgångar	3,2	2,0
S:a tillgångar	26,9	24,3
Eget kapital	12,7	12,6
Avsättningar	3,2	2,5
Skulder	11,1	9,2
S:a eget kapital, avsättning & skulder	26,9	24,3

Verksamhetsbeskrivning

Flygplatsen och hela branschen har påverkats extremt mycket av Coronapandemin. Bland annat har linjetrafiken varit helt inställd från den 21 mars. På flygtrafik till Stockholm kan noteras att 6 016 passagerare (36 741 under samma period 2019) har rest, vilket motsvarar en minskning om ca 85 %. Också totala antalet passagerare minskar, 6 132 st. jämfört med 37 810 föregående år. Minskningen går i linje med resten av landets och Europas flyg.

Linjefart till Bromma förekom före 21 mars med 21 avgångar per vecka med flygplanstypen Fokker50 med 50 platser. 172 landningar med linjetrafik gjordes, betydligt färre föregående år med 792 landningar. Det samhällsviktiga flyget såsom polis-, ambulans- och sjöräddningshelikoptrar har förekommit ungefär i

samma utsträcknings som tidigare år. Totala antalet flygrörelser har dock minskat med ca 30 %.

Flygplatsen har från den 23 december uppdrag från Trafikverket som Beredskapsflygplats dygnet runt för att ta emot akuta sjuktransporter under pandemin. Uppdraget pågår åtminstone till 1 mars 2021.

Årets resultat

Intäkterna på flygtrafiken har mer än halverats. Flygbolaget BRA har genomfört en rekonstruktion och ca 6 % av ackordet, 0,3 mnkr, har hittills utbetalats. Resterande del utbetalas under 2021. FFAB har tagit initiativ till alternativa lösningar för att samla och därefter tillgodose regionens behov av flygresor. Arbetet sker delvis i samarbete med andra flygplatser.

Ersättningsystemen för CN-tjänst och luftfartsskydd/security påverkas kraftigt av den

minskade flygtrafiken i Europa eftersom färre flyg och passagerare genererar in pengar i systemen. Flygplatsens fasta kostnader består dock. Osäkerhet råder om vad den slutliga ersättningen blir då avräkning ännu ej gjorts.

För 2020 har Västra Götalandsregionen beslutat om ett regionalt driftbidrag om 4,2 mnkr vilket är 0,2 mnkr lägre än äskat på årsbasis. Verksamhetsanslag från ägarkommunerna uppgår till 4,2 mnkr för hela året.

Vissa statliga stödåtgärder som skapats i samband med pandemin utnyttjas såsom stöd till korttidsarbete och hyresstöd. Riksdagen har beslutat om ersättning till icke-statliga flygplatser om 100 mnkr med anledning av coronaviruset. Av dessa medel har flygplatsen erhållit 2,7 mnkr.

På kostnadssidan har stora besparingar gjorts, i huvudsak på personalsidan, men också genom att skjuta på möjliga fastighetsåtgärder. Avtalet om flygtrafikledning är omförhandlat och ligger därefter väl under budget.

Under perioden har 4,6 mnkr investerats i nytt räddningsfordon, gräsklippare som är möjlig att driva med HVO100 samt energibesparande åtgärder på platta och i verkstadslokaler. Slutligen har en laddningsstation till elflygplanet Pipistrel Velis Electro införskaffats. VGR har utbetalat 0,8 mnkr i investeringsbidrag till de miljöförbättrande åtgärderna.

Utöver de miljöförbättrande åtgärderna har flygplatsen riktat in sin hållbarhetsomställning mot Agenda 2030 och flygplatsen är en av 25 flygplatser som deltar i det av EU finansierade projektet Grön Flygplats.

2,8 mnkr av beviljade krediter om totalt 14,0 mnkr utnyttjades vid årets slut.

Året inleddes med ett stort förväntat underskott för 2020. I takt med att statliga krisåtgärder sattes in och besparingar gjordes så har resultatet förbättrats och bolaget visar preliminärt ett positivt resultat.